

Kiadóhely: Felső-Fülöp vármegyei Udvarhelyszék, 513. szám.
 Előfizetési árak: Egyszer 5 frt. Hátréla 3 frt. Negyed évre 1 frt. 60 kr.
 Hirdetelmények: 2 sorban 14 napra egyszer 7 kr. Hét napra kétszer 11 kr. Hét napra háromszor 15 kr. Hét napra négyszer 19 kr.

ZALALA

Szerkesztői iroda: Rozsa és Fülöp szerkesztői részét illető költségeiket kifizetői új városban 513. sz. Némertelenben levő csak ismert kasszából fogadjatnak el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.
 Nyitász: Petitsora 10 fr.

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TOBB MÁS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

19. szám.

Nagy-Kanizsa szerdán, 1880. május 5-én.

VII. évfolyam.

A zalamegyei gazd. egyesülettől.

Meghívás.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület 1880-ik évi május hó 11-ikén dél utáni 4 órakor Z.-Egerszegen rendes közgyűlést tart, melyre a tisztelt egyesületi tagok ezennel meghívotnak.

Közgyűlést

tart, melyre a tisztelt egyesületi tagok ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A pályamunkák megbíráására kiküldött bizottság jelentése.
2. A nagy-kanizsai gabona- és borvadás iránti intézkedés.
3. Költségvetés tárgyalása.
4. Folyó ügyek.

Kelt Zala-Egerszegen 1880. apr. 8.

Árvay István, m. k. ügyvezető elnök.

Négy kérdés.

(H. M.) Az emberi társadalom legszembetűnőbb és legmértősebb problémái közé tartozik folytonos haladásban azon eszközökről gondoskodni, melyek általános jólétet és a mennyire az ember gyarló volta mellett lehetséges, általános boldogságot teremtenek. Nagyjában ez az emberiség törekvéseinek célja. Azonban bármennyire is el kell ismernünk haladását a műveltség és felvilágosodottság terén, a bármennyire is el kell ismernünk azt, hogy a szegényebb társadalmi osztályok jólétének emelésére és emberileg méltóbb existenciájának biztosítására évszázadok óta nagy tevékenység fejtetik ki, nem zárkoztunk el azon megszorító tény elől, hogy mindaz, ami tétetett és tétetik egy csepp a tengerben, azon tengerben, melyet emberi nyomorúságnak nevezhetünk, s melyből a fizikai és morális betegségek dögleletes gőze árad széljel az emberi társaságra. Az a tömeges szegénység főbaja volt mindenha az em-

beri társaságnak, de amint a tények bizonyítják, bármennyi forrása is nyitassék a nyilvános jótékonyaságnak a nyomor elhárítására, az eredmény majdnem egyenlő a zerussal, mert a szegénység nem fog, hanem napról-napra gyarapodik, ijesztő mérveket ölt, folytonos rémé az emberi társaság békéjének és leghathatósabb akadály a társadalmi organismus egészséges fejlődésének. A példák bizonyítják, hogy folytonos terjedése a társadalom lételet és jólétét fenyegeti.

A kisebb vagy nagyobb jólétnek örvendő, azok a szerencsések, kik a nyomor és szegénységet csak hallomás után ismerik, s kik bele sem tudják magukat képzelni abba, igen könnyen azon hitnek engedik át magukat, hogy az emberi társaság ezen folyton tartó baja az isteni világrend megváltozhatatlan — kifolyása s hogy ez örökkön úgy volt és örökké úgy is fog maradni; hogy e pauperizmus ellenében gyökeres gyógyszer nincsen, hogy az emberi társaság egy részének mindig az anyagi és erkölcsi szegénység ronda porványában kell fetrenge. Amde ez ellene szól az isteni gondviselésnek és minden józan emberi okoskodásnak, mely inkább azon nézetet vallja, hogy az általános pauperizmus, mely majd kisebb majd nagyobb mértékben elterjedve, komolyan fenyegeti az emberi társadalom iendjét, egy — figyelmetlenség folytán — korszakról-korszakra áthúrcolt betegség, mely a társadalom jobbait komolyan felhívja arra, hogy ernyedetlenül iparkodjanak azon alkalmas és czélzertű eszközök feltalálása és előteremtésére, melyek által a folyton tovább harapódzó bajnak elejét lehet venni; komoly gondolkodásra hívja fel pedig mindazokat, kik meg vannak győződve arról, hogy a különféle socialista egyesületek működését, melyek az hiszik, hogy a jelenlegi társadalmi rend erőszakos felbontásával a harag és gyűlölség szellemével, a létezőnek erőszakos szétrombolásával és elpusztításával egy boldogabb kort képeznek előteremteni, csak jobb társadalmi állapotok utáni törekvéssel lehet ellensúlyozni.

Ami eddig ennek a megvalósítására történt, amit a theoretikusok több jóakarattal és tudományos készültséggel, mint a kivitelisikerülhetésének reményével ajánlottak, és azon gyakorlati fáradozások, melyek e hatalmas problémának törvényes uton való megoldására tettek, még eddig sikeresnek és hathatósan nem bizonyult. A régi bajok nem enyésztek el, sőt még újak is jöttek hozzá. De ha ezeknek elejét venni nem sikerült eddig, nem következik még abból, hogy ne sikerüljön azután. Századunknak azért nemes feladat jutott; az emberiség egyik legégetőbb kérdésével foglalkozni és századunk értelmisége, tudománya és szive egyaránt méltó arra, hogy a kérdés megoldásával behatóan foglalkozzék s legalább a kezdeményező lépéseket tegye meg a megoldás érdekében.

Pereire Iszák, egy párizsi óz bankár, ki a gazdagok azon fajához tartozik, a kik vagyonságuk nyújtotta kényelmük mellett reá érnek az emberiség kérdései felett is gondolkodni az emberi nyomor és elnévelkedése tárgyává tette, s azon gondolat villant meg agyában, hátha valami magasabb pályadíj kifizése által fel lehetne villanyozni a gondolkozókat, hogy az emberiség e fontos problémájának megoldása körüli nézeteiket írják le. Nem is csatlakozott. — A párizsi „Liberté” című lapban négy kérdést vetett fel s e négy kérdés megoldására 100000 frank pályadíjat tűzött. — Az 1-ső kérdés tisztán történelmi jellegű. A 2-dik kérdés a nyilvános oktatás minden fokának és nemének szervezetre vonatkozik. A 3-ik a hitelrendszer és segélypénztárak szervezetre vonatkozik. A 4-dig pedig az adó- és jövedék reformját és egyszerűsítését tűzi ki tárgyal. A kérdések mindegyikére Pereire Iszák ur egy 10000 franki első díjat, két 5000 franki második díjat és 2 díjat a 2500 frank dícséretes fölemlítés kíséretében, rendelt sajtójából.

Mióta az említett párizsi lapban ezen díjküldés megjelent — olvassuk a külföldi lapban, melyből e cikket merítettük, — a „Liberté”-hez a világ minden részéből, sőt a legtávolabb vidékekről

jöttek kéredezőküldések. Az úgy fehé a kezdeményező szándékának megfelelőleg internationalis jellegűt nyert. — 1881. április 1-jéig egy Párizsban üléselő jury ki fogja mondani az ítéletet. Minden érző szívvel megáldott ember feszülten várhatja e valóban nemes verseny kimenetét, mert nem kételkedünk abban, hogy felvetett kérdések megoldásában a század kiválóbb szellemei is fognak részt venni. Az óz francia bankár pedig már a kezdeményezésért is megérdemli minden jó embernek elismerését.

Uti jegyzetek.

Írta: Virághegyi József.

I.

(Folytatás.)

Laibachban is tapasztaltam, hogy Fortunának nem vagyok kegyence. Ugyanis mire leszálltam a vagonból, az asztalok arra már mind el voltak foglalva, s utitársom mellé kellett ül-nöm, ha hasam, vagy, hogy költőibb kifejezést használjak: gyomrom jogos igényeit kielégíteni akarom, mert csak ott kinálkozott számomra kegyen hely.

Utitársom egész kéjjel apragotta fogával a kiszendvedt borju kirántott szeleteit. Éppen akkor pusztította el a hatodik tányér elejét. — Akkor aztán tessék csodálkozni, ha kitess a hét kövér esztendő.

Kérdéste a vagonbéli távozásom okát. A fölérték nem tartozik a legszebb ére-nyek közé ugyan, de fordul elő azért, mikor van rá jogaim. Ezt csak a társadalomtól elvárható világgúnyos szobatudósok és okupulos erkölcs-bírák tagadják. A gyakorlati élet azt tanítja, hogy az ember nem mondhat mindig, minden körül-mény közt igazat, az életphilosophia pedig még azt is tanítja, hogy nem jó mindig, minden kör-ülmény közt igazat mondani. Így p. o. ha talál-kozik valaki egy távoli ismerősével, kinek minden asszonyi virtusban — mint a bőbeszédűség — ékeskedő felesége, de kiről csak annyit tud, hogy létezik, bucsút vett az arnyékvilágból, siet neki legmélyebb sajnálatát és legszívesebb rész-vételt kifejezni a szerencsétlenség fölött, mely sújtotta, noha a részvét tényleg távolabb van szívétől, mint az északi — a déli sarkok. Vagy pedig találkoznak egy rég nem látott hiteltelökkel, örmöknök fejezzük ki a szerencse fölött, mely vele összehozott bennünket, de különösen fölött, hogy állandó egzségnek örvend. Vagy találkoznak egy régi ismerősünkkel, kinek élet-fáján már éveik óta ragódik a betegség, s úgy néz ki, mint akibe a lélek csak hálni jár, nem

A „Zala” tárczája.

Végrendeletem.

Ha majd sirom homályában fekszem,
 Virágot rá senki ne ültessen,
 Ha ültetik, el fog az hervadni,
 Még a föld is el fog rajt' fonnyadni.

Nem maradhat abban meg a féreg;
 Mert a szívem pora őd méreg.
 A bubánat leggyilkosabb mérge:
 Megmérgezte rózsám hűtlensége.

Witt Fülöp.

A tanár és védencei.

Hegény.

Írta: Flygare-Carlén Emilia.

Fordította:

FRIEDMANN ALAJOS.

(Folytatás.)

VI.

A kapitány reggeli látogatása. — A lecke. — Tanácskozás a mama szobájában.

Néhány nappal az eljegyzési ünnepély után, egy délelőtti Róza szobájában az ablak előtt ült és himszelt. Ling kapitány kecses, hanyag állása helyeskedett arca mellett és azazt mutatott, hogy a melléte álló varrókosárból ujára selyemcsér-nát tekert, hogy ismét visszagombolyítsa, miköz-ben hallgatag, szorgalmas aráját szemlélt, ki csak azért tekintett fel munkájától, hogy öper-neműkint futópillánsát veszen az órára. — A ka-pitány nem volt tisztában, mitfe volt-e a szüle-ten órára tekintés, hogy távozzék, mivel alig volt tisztában, és így még pár órákba az ebéd-

hez, elhatározta tehát, hogy e pár órát néhány vig czimbora társaságában töltendő, előbb azonban a kellemetlen hallgatást félbeszakítá azon megjegyzéssel, hogy ma szép és egészséges idő-járás van.

„Arra nézve, hogy decemberben vagyunk elég világos, és ezzel segítve van rajtam” válasz-ola Róza, miközben finom műnkájára mu-tatott, mely anyjának volt karácsonyi ajándékra szánya.

„Nos, ha annyira tetnik az időjárás” foly-tatá a kapitány, „úgy vagy gyalog, vagy szánon elcsúszhatnánk, amint neked tetnik.”
 „Nem, köszönöm, kedves Nándor! oly na-gyon lát a fejem. Ma nem megyek sehová; kü-lönbön is igen sok a dolgom.”

„E virágok annál gyorsabban nőnek” véle a kapitány, és ha nem jól érzed magad, úgy annál szükségesebb hűs levegőt szívni. Engedj kéresemnek, kedves Rózával Kiváló örmömrre szolgálna, ha szép arámmal, először nyilvánosan mutathatnám magamat.”

„Ezen örömed” válaszola Róza mosolygva „jöröben annyiszor meglesz, ahányszor kívánod, amiért is nem érdemes oly nagy hű-bót belőle csinálni. De bocsás meg édes Nándor, hogy ma nem teljesíthetem kívánságodat; semmi kedvem a sétára.”

„Ast hallom,” jegyzé meg a kapitány föl-keve, oly hangon, mely elárulá, hogy kissé sértve érzi magát. Azután néhányszor gondolatlajesen fel-alá sétált a szobában. — Róza csendesen ült helyén, miközben folyton szemmel kísérte az óramutató járását; minél közelebb állt az a ti-szenkettőhöz, annál mélyebb pir szállott arcára. A kapitány bizonyos nyugtalanságot vett észre Róza mosolulataiban, és meggyőződve, hogy sze-retné (de szabadulni, elhatározta, Rózának dá-csára maradni, és azért is kényelmesen elhelye-zkedett a pamlágon.

Nem sokára jöttek a kersek, tanácsos fia; az egyik a hangjegyványt, a másik egy ceo-mag hangjegyet és a hegedűket hozta. — „Ohé

ti ollólan rákók!” mond mosolygva Nándor, — „tan hallérezkünkét akarjátok kinszra feszíteni? nemde ez szándékotok, mint látom?”

„Ha kapitány ur nem akarja magát ráte-szíteni, úgy szabadságában áll, távoznai”, vála-szolt kotnyelezen, az urasok idősbike,

„Ej, mily jeles fickók vagy” véle a ka-pitány, „kedvem volna neked naponként bizonyos leckét adni, miközben azonban a vonó helyett ezen hangszert hoznam alkalmazásba.”

E szavánál egyszeren földobá sétabotját, me-lyet ismét fölkapott.

A fia rákérves lett és már készen volt a kapitánynak ép oly nyílt választ adni, milyen az első volt; de Róza szigorú, komoly tekintete, nyelvért féken tartá. Hallgatagon rendbe szedé hangjegyeit és a kapitányt folytatá: „Ha te, Ró-za, hangversenyüket meghallgatod, úgy én is megkísértem.

„Mi engem illet” szóló mosolygva Róza, „úgy örömmel meghallgatom őket. A fiuk elő-menetelét elejétől figyelemmel kísérem; és mi-vel mindkettőnek hajlana van a zenéhez, jó hallérsékekkel bírnak és ügyes tanítójuk van, tehát má: régen elmúlt azon idő, hol tulajdonképen finomabb szem-értő fület kinoshatnának.”

Róza minden legkisebb zavarról küll be-szélte. Bár szívből kívánta, hogy a kapitány Man-nerstedt megékezte előtt távozzék; nem egy ok táplálta vele ezen kívánságot; de mivel észrevette, hogy Lingnek nincs kedve azokban osztonni, sőt inkább indítatva érte magát a szo-kásos időn túl maradni, úgy sikerült neki bo-zsuságának legkisebb látszatát is elpalástolni, mi-dőn ama reményét dugába dőlni látta.

„Nemde, a fiatal tudós, ki eljegyzésünk ün-nepélyén a lengyelkért táncolta veled; a fiuk Apolloja?” Kérdé a kapitány.

„Igen, Mannerstedt jelölt” válaszolt Róza, a lehető legkönyösebb hangon.

valóságos Adonis. Azonban, szerény öltönye után itélve, szegény ördög lehet. — Igazán sajnálom a szegény fiut. Átkozottan kár volt, hogy a cein-os alak oly sze.....

„Csend, Nándor, csend,” szakítá őt susogva félbe Róza és kendőjével bíbor arcát legyinté. — A terem alsó részén felnyílt az ajtó és Man-nerstedt Ferencz szép divatos felöltőjében, sap-káját kezében tartva jelent meg a külsőből és mélyen meghajolt. Róza fölkelet és tisztelettel-jesen megtajtá magát; a kapitány félig fekvé, ha-nyagul bár nyájasan üdvözle, a fiuk pedig so-razakoztak.

Miután Mannerstedt sapkáját letette volt, és a kapitány üdvözlését észrevette, szemöldökét összehúva a hangjegyványt úgy helyezte el, hogy a kapitánynak hátat fordított. Állása azon-ban nem gátolta Rózákat, miszerint észrevégye, hogy Mannerstedt szép szemében szokatlan sötét-kifejezés honol és hogy ma sokkal halványabb mint máskor, ha a biborszin perczekig arczáról eltűnik.

A lecke kezdetét vette. A kapitány, ki csak székség esetén tartott magán, arájával foly-tatta a beszélgetést; de Róza röviden felelt és annyira igénybe volt véve a testvérei által játszott darabot, hogy Nándor nemokára bele-fáradt, nem bírván felfogni, hogyan forditha: Ró-za, kinek tehetsége és islése annyira ki van képezve oly untató tárgyakra anyyi figyelmet. De mivel már úgy volt a kapitány őt háborít-lan kívánta a zene harmonikus szépségében győ-nyörkődni hagyni.

Csendesen felkelet, kalapja után nyúlt, és suttogva szóló Rózához: Anygylalom, nem birom tovább; — de eljörök estére, isten veled any-gylalom. Azután kiosont és a lemenetnél gondolá: „Róza leirhatlan gyöngöszéggel bír e ross fiuk iránt.”

Miután a kapitány az ajtó hátkan betette, Róza azt gondola, hogy kő esett le szívére. Könnyben lélekzett; mert érezte és bátorokodott magának bevallani, hogy nem lehet reá nézve

Lapunk jelen számához fel iv melléklet van csatolva.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

tisztelettel alólírt igazgatósága ezennel jelenti, hogy Zala, Somogy, Baranya es Vas megyék részére kiterjedő hatáskörrel

N.-Kanizsán főügynökséget

allítván fel, annak vezetését

Gutmann S. H. urra

ruházta, kit egyszersmind a tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási ágazatokban jogérvényes biztosítási kötvények kiállítására is felhatalmazott.

Budapest, 1880. januárban.

A Magyar-francia biztosító-részvénytársaság igazgatósága:

Schweiger.

Moscovitz.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólírt tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai főügynökség

vezetését elvállalta s a főügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztosítási ajánlatok elfogadtnak s a biztosítási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágosítások legkészségesebben megadtnak

Biztosít pedig a társaság

- a) tűzveszély és robbanás által okozott károk ellen;
- b) jégkárok ellen
- c) szárazon vagy vízen szállított javak károsodása ellen;
- d) az ember életére minden ismert módozat szerint.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millió arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany frt

készpénzben befizettetett, s részint a főváros legelső pénzintézeténél, részint pedig magyar államértékekben és előbbiségekben lett elhelyezve, f. é. október 14-én tartván alakuló közgyűlését, melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választottak meg.

Választmány.

Elnök: Bittó István, ő Felsőge val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Alelnökök: Bárány Béla, földbirtokos, orsz. képvis. stb. Bpsten. Bontoux Jenő, a párisi Societé de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasút igazgatósági tagja stb. Párisban.

Neuwelt Ármán kir. keresked. tanácsos nagykereskedő.

Lovag zápori Regenhart Ferencz, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.

Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Báró Tinti Károly cs. kir. kamarás, az osztrák déli vasút alelnöke, az osztrák urakháza tagja stb. Bécsben.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén lévő, hazánkban is nagyobb részt ismert és köztiszteletben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garantíát nyújtott volna, mint amennyit neki a társaság, mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jellemé egy részről teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorabb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészt a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a díjtételek megszábanásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel alólírt a biztosító t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból felhívja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezér-ügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy tűzbiztosítási ajánlatok a már felállított ügynökségek által készségesen elfogadtnak,

N.-Kanizsán 1880. januárban.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor, a magyar jelzálog-banknak igazgatója.

Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.

Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémiának igazgatója Budapesten.

Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Societé de l'Union générale vezér felügyelője Párisban.

Igazgatóság.

Igazgatók: Dr. Hiller Albrecht, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben.

Kistenmacher Károly a „Hofmann József” nagykereskedő cég főnöke Budapesten.

Schweiger Márton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.

Vezérigazgató: Moskovicz Lajos Budapesten.

maradván teljes tisztelettel

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

főügynöksége N.-Kanizsán.

Gutmann S. H.

689 17-51

DREHER ANTAL-féle

kiviteli palaczk-sör.

Megrendelések

a kivitteli palaczk-sör valódisága és tarthatósága-érti jótállás mellett egyes-egyedül csak a

DREHERANTAL sörfőzdéhez

(708 7-10.)

Kőbányán

vagy annak teljhatalmazott főraktárnokánál

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIGHEZ BUDAPEST czimzendő.

Arjeszélyek kicénatra mindenhol ingyen és bérmentve. Nagyban ismételőknak kiváló kedvezmények.

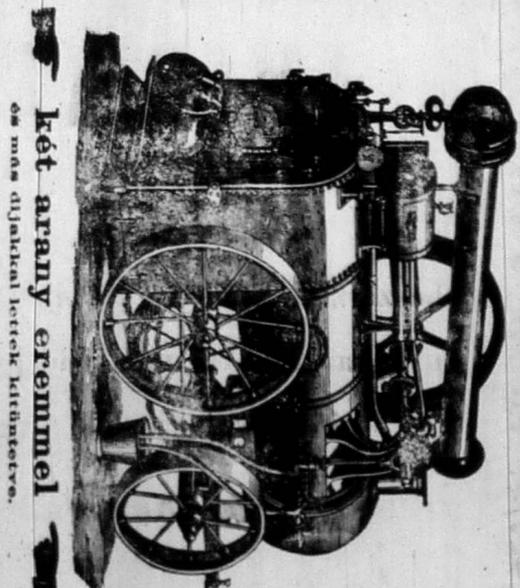
708 9-10

és az 1878-ki párisi köskiállításán

legjelesebb angol francia, német, amerikai és külföldi gyárakból.

Garrett R. és fiaitól
Kötvegynek KOTZÓ PÁL gépész mérnök
Budapest, útiút nr. 18. számon alatt.

1878-ban szer. évek folyamán, évenkénti alkalmatossággal, a következőképpen: a) a legjelesebb angol francia, német, amerikai és külföldi gyárakból. b) a legjelesebb angol francia, német, amerikai és külföldi gyárakból. c) a legjelesebb angol francia, német, amerikai és külföldi gyárakból. d) a legjelesebb angol francia, német, amerikai és külföldi gyárakból.

GARRETT R. 6S FIAI

logjuk megörvendestetni ross kinasése fölötti csodálkozásunkkal, hanem elidősrjük egészséges szívet, bámulunk, hogy mióta utolszor láttuk, mennyire megjavult, biztosítjuk, hogy ugy néz ki, mint az élet, mint a viruló róza.

Esen elv alapján azt válaszoltam, hogy nem találtam vissza a wagonba, s miután a gödör már-már indulóban volt, lábaim bölcsességére bízottam magamat.

Utánamom mellett egy korosabb asszony ült, ki öregebb napjaiban kesdi az utasás gyönyörűt élvezni, mért — állítása szerint — ez az első hosszabb útja.

Nem tudom szokásból-e, affektálából-e, a vagy valóban szenvedélyből-e, de annyi bizonyos, hogy ebből végtelven elővette csinos dohánytartóját, s egy perca alatt olyan csigaretet pödrített, hogy akár melyik pipás férfinak is méltó dicséretére vált volna, s oly dühösen füstölt, hogy akár melyik férfitől is elég lett volna.

Itába, mindenben lefordult világot élünk. Oh, emancipáció, áldott legyen a te neved! Ezen is demonstrálni akarják, hogy a jogegyenlőségre érettek. Pedig hasztalan minden erőlködés, mert a jogegyenlőség eszméje a természet-törvényekbe ütökzik. Ez társadalmi lehetetlenség. A természet a férfinak is más, a nőnek is más hivatást jelelt ki. Amerikában, a női szabadság-teremtésében már annyira vitte az emancipációt, hogy míg a nők ügyvédi és orvosi teendőket végeznek, addig a férfiak a földön főzökannal fognak, főznek és vasalnak.

Aki a mostani társadalmi állapotok egyik okát a körülményben keresi, nem jár tévúton. Régenten — nem is kell messzire visszamegnünk — a nő hivatásának színhelye kizárólag a családi tiszely volt. A nő családjának és családjaért élt. Annak jeleme visszahagynak ezen. Amilyen a nő, olyan a család. A társadalom pedig tok családnak öszenge, s így a nőnek az egész társadalomra épen olyan befolyásuk van nagyban, mint kicsinyben egyes családok. Akkor az e-kölcsek szelidőbbek, az igények egyszerűbbek voltak. De néhány boldog asszonybá ványozó a női jogegyenlőséget a civilizáció fokmérőjének hirdette, a nőket elszédítette a hiselgő tömjéntűst, gondolkosásuk kezdett szabadelvű lenni, s anélkül, hogy észrevettük és akartuk volna, egy kis számíthatlan horderejű társadalmi átalakuláson mentünk keresztül.

Es a tulságos civilizációnak mi a következménye?

Az, hogy a családi kötelék lazult, teher lett, s akár hány anya van, ki gyermekét, hogy ennek sirása fülét ne sértsé, a hogy selyem ruháját el ne piszkítsa ismeretlen kesekbe adja tartásra.

(Folytatás köv.)

Zalamegye törvényhatósági bizottságának 1880. évi Május hó 10-én tartandó rendes közgyűlésében felveendő

tárgyak sorozata:

Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról.

A lemondás által üresedésbe jött megyei III-ad aljegyzői és a pacsoi segédjegyzői állásoknak választás utáni betöltése.

4532/1880. Zalamegye főszámvivőjének jelentése mely mellett a megye házi pénztárának 1879. é. bevételei és kiadásairól vezetett számadását bemutatja.

4533 Ugyanannak jelentése, mely mellett a megye utépitési alapjának 1879. évi bevételei és kiadásairól vezetett számadását bemutatja.

4534 Ugyanannak jelentése, mely mellett a megye utépitési alapjának 1879. évi bevételei és kiadásairól vezetett számadását bemutatja.

kellemetlenebb, ha es egyetlen, általa átíelt boldog peiczekben, akapitány mint ötödik személy volna jelen. Érsz, hogy nemcsak föléleges itt, hanem háborgató is. mert lénye hanyag szabadsága, olykor oly jellemű öltözt, mi Mannerstedtet nem egy tekintetben sérthette. Hősnök semmi esetre sem volt ábrándozó, hanem jóra való, okos leány. Ellenmondás nélkül alkalmazkodott a körülményekhez és szabad tolyást engedett a dolgoknak; soha sem álmodott azon lehetőség-ről, hogy valaha a szegény szentaninót valamely vig vagy szomorú játék hőisévé lehetne. — De még nem is érszt bensejében legkisebb szemrehányást sem, mely e tisztá, egyszerű élvezetet, Mannerstedt jelenlétében pár órát élhetni, elrabolta volna, és érsz, hogy azokat a rövidre szabott időben, minden pirulás nélkül elfogadhatja.

(Folytatás következik.)

Egy tudós naplója.

Közi: RÓNAY LEONOR.

(Folytatás.)

Néni hát jöjjön kegyed is velem, szép ősi nap van, csinos mulatságot rendezhetünk.

Es gyorsan hivatam meg a cousinsok, rokonok és ismerősököt, és az öreg János nagy korakban enivalót vitt ki. Mindenki örült csak én nem valék vidám, habár a szabad vig tanulói élet volt előttem.

De Adéltól évekre kelle megválnom... csak esen gondolatnál láttam mily végtelenül szeretem őt!

Nem tudtam hogy Adél engem úgy, — ép úgy szeretett; s szabad volt nekem, szegény ifjúság, kinek semmije sem volt, csak mit határtalan szorgalma által tanult, neki a város legvagdagabb polgárának, jöltetvő leányának ily szilatoskat tenem? és most már? Oh midőn szorgalmam által egy bizonyos állást szereshettem magamnak, — akkor — igen, akkor szabad volna nyilatkoynom.

De nem volna e lehetőség, hogy addig is meg magamnak új otthon szereshetnék, melybe Adélt vezetthessem, addig Adél szerelme irántam kihűl?

4155 A nm. m. kir. Belügyminisiteriumnak folyó évi 15634 sz. alatt kelt leirata indokolt jelentés tételle végett az iránt, valjon a halaton-füredi kir. járásbíróshoz tartozó zalamegyei községek közül, mely községek és puszták lennének közigazgatási tekintetben Veszprém megyébe át kebelezendők.

4973 A nm. m. kir. Belügyminisiteriumnak folyó évi 17850 szám. alatt kelt rendelete a 1879. év végével hat évükelt kitöltött választott bizottsági tagok helyeinek betöltése tárgyában.

13569/1879. A nm. m. kir. Belügyminisiteriumnak mult évi 54786. sz. alatt kelt rendelete a f-gyelmi bírásg pénzek hova fordítása és keselése iránt alkotott megyei szabályrendelet kiegszítése tárgyában.

4245 A nm. m. kir. belügyminisiterium leirata, melyben a Zalamegyére nézve 1880-ik évben működendő adófelosztási bizottság elnökének és helyettes elnökének neveit tudja.

4301 A nm. m. kir. Pénzügyminisiterium leirata, az ideai adófelosztási bizottság törvény hatósági rendes és póttagjainak megválasztása iránt.

2141 A nm. m. kir. Belügyminisiteriumnak leirata, mellyel a balaton-füredi körzrosai választás ellen beadott felvolymodványának a törvényhatósági közgyűlésen leendő elintézését rendeli.

1950 A katoná beszállásolási teher arányosabb megosztása czéljából kivetendő törvényhatósági potadóra vonatkozó szabályrendelet tervezése czéljából, az 1879. évi szeptember 1-én s folytatva tartott megyei bizottsági közgyűlésnek 7036 — 8275.137. jk. számú határozatával ki-rendelt küldöttség munkálata.

2476 Zalavármegye árvaszéke az árvák épületeinek biztosítása iránt a megyei árvasszéki elnökség és es Dessevly Gyula mint az "Első általános magyar biztosító társaság, meghatalmazottja által megkötött szerződést jóváhagyás végett bemutatja.

5948 Csukelter József megyei főszámvivő urnak előterjesztése egy megyei alszámvivői áll-más rendezésére érdemében.

Zalamegye közigazgatási bizottságának 1879. év II-ik feléről szóló jelentése.

4349 A nm. m. kir. Belügyminisiterium leirata Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú és Kis-Kanizsa nagy község egyesülése tárgyában, és sz erre vonatkozó küldöttségi jelentés.

10875/1879 Küldöttségi jelentés Szent-Gróth városában a pálinka mérési jog gyakorlása iránt megtartott tárgyalás eredményéről.

4905 Csáktornya mezőváros községének folyamodvány, melyben 12,000 ft. kölcsön felvételehez továbbá egy 1000 ftos kötvény és egy erdő eladásához törvényhatósági jóváhagyást kéri.

733 Árvay István urnak mint a zalamegyei gazdasági egyesület elnökének folyamodványa, melyben a megye zalaegerszegi telekjének nagyobbitása czéljából a közvetlen szomszédságában levő földek megvásárlását megengedtetni kéri.

13791/1879. Keszthely polgárváros község képviselő testületének folyamodványa, melyben a község által épített katonai szükség laktanya költségei fedezhetése czéljából szükséges 2000 frtnyi kölcsön felvételéhez törvényhatósági jóváhagyást kéri.

4972 A csáktornyai járás szolgabírója, Zászádhegy község folyamodványát, melyben magukat a muraszahelyi körjegyzőségéből a vizsantgyörgyi körjegyzőséghez kéri csatolatni, véleményes jelentés mellett bemutatja.

12211/1879. Tóth József kómárvárosi helyettes bíró és Mérei József iskolászéki elnök és társainak folyamodványa, melyben az 1879. évi május hó 5-én tartott közgyűlésnek 9457.39. jk. számú határozata folytán, kómárvárosi 21 és 215 számú telekjegyzőkönyvekben körül írt ingatlan birtokok eladására vonatkozó és általuk bemutatott

Adél és én mindig ugyanazon ágon szedtünk diót, mint gyermekkorunkban. En lehaltam az ágakat, és Adél kalapomba szedé a fürtöket. Nem sokára a társaság eltávozik tőlünk más tá-jékon szedni.

Nézd egy kettős mogyoró, Jenő, monda Adél és kezében tartá a szivalaku mogyorót, fölnyitam késémmel, Adél szétvívé őket, és meg-osztottuk.

Szeress örökké! mondám halkán; mily kü-löbösen rezdüle át ma e két szó rajtam.

Szeress örökké! mondá Adél is, és fílig elpirult, miatlatt szeméből gyöngy harmat hullott — s a másék pillanatban halkán zokogva keblemen nyugodott és én könnyeit szeméről csóko-lám le.

Adél, Adél, hol maradsz? kiáltá az anya. Föltüzésült arccsal, csillámzó szemekkel, és egy boldog érzéssel keblünkben, tértünk vissza a társasághoz, az anya élesen reánk tekinté de nem szólt.

Másnap reggel már elutazáshoz elkészülve gyámomhoz menék, tőle búcsút venni, Adél egyedül volt a szobában. Szeress örökké! mon-dám boldogan, és forrón karjaimba záram, szép kicsiny arany fürtös tejét hátra hajtam, gyerme-kes szemébe tekinték, melyben egész ege a mennyei üdvnek tükrözött vissza....

Igen igen, örökké és én kedves leánykám vagy, mindörökké, — nemde Adél? Oly boldo-gan nésett fel reám — mint gyermek anyja kar-jai között.

Igen Jenő mindörökké a te kedvesed! Szemeit lenará és feje az én meghatott keblemen nyugodott; hosszan és némán — Jenő így szeretnék mindig nyugodni e hű keblen — békésen teljesen bízva a te védelmedben, félig lezart ajkakkal mosolyga, miel egy boldog álom-ban; halkán megcsókolám lezart szeméit.

Azonban a mellékeszobában hangokat hal-lottunk, Adél felrezzent.

— Jenő, mit adjak neked emlékül?

— Egy kis fürtöt.....

— Vágd le magad — csak ne kíméld ba-jamat.

Le vágtam egy szép kis fürtöt. — Adél egy kis, szivalaku medalliont keresett elő. Es

okiratokat a szokásos jóváhagyási záradékkal el-átlatni kérik.

3733 Ivánovics József szentjakabi és Har-madás György negyrecsei lakosok folyamodvá-nya, melyben az 1871. évi május hó 1-én tar-tott közgyűlésnek 2431.131. jk. sz. határozata folytán a negyrecsei 35. számú jegyzőtelekkönyv-ben körülírt ingatlan birtoknak megtörtént el-adását jóváhagyni, s a bemutatott jegyzőkönyvet a szokásos jóváhagyási záradékkal ellátni kérik.

12046/1879. Kis-Bada község képviselő tes-tületének folyamodványa, a község határábani temetőhely kiszajátítása iránt.

4567 A pacsoi járás szolgabírójának jelen-tése a zala-apáti községi temető megnagyobbí-tása tárgyában.

3609 A sümegyi járás szolgabírója a kis-görbői temető megnagyobbítására illetőleg új te-metőhely megszerzésére vonatkozó iratokat jelen-tése mellett bemutatja.

1111 A pacsoi járás szolgabírójának öv. Áca Jánosé aszl. Missori Erzsébet nyugdíjaztá-tás ügyében tartott tárgyalás eredményéről fel-vett jegyzőkönyvet az iratokkal bemutatja.

3044 A perlaki járás szolgabírója alsó Kral-jevecz község több lakosának azon folyamodvá-nyát, melyben a község részére a muracsák ne-vezetű erdőben a tagosítás alkalmával kihajított erdőterület kivágatásához törvényhatósági enge-délyt kéri, — bemutatja.

1935 A perlaki járás szolgabírója Alsó-Krályevetz községnek Fischl Mátyás dráskove-czi lakossal az italmérési jognak magán uton történt kibérlése iránt kötött szerződést jóváha-gyás végett bemutatja.

12365/1879. A csáktornyai járás szolgabírója Szlakovecz Brezje község elöljárójának folya-modványát, melyben 100 frtos kötvényük eláru-síthatásához törvényhatósági jóváhagyást kéri, bemutatja.

4348 A novai járás szolgabírója Hernyék község bírójának folyamodványát, melyben a köz-ség részére egy ingatlan birtok megvásárlásához törvényhatósági jóváhagyást kéri, bemutatja.

2666 A letenyei járás szolgabírójának je-lentése, mellyel Bucuta község képviselő tes-tületének a község közös erdején és jelölőjén fennálló szálta el adása iránt Strein és Klein, to-fóvább Fischer Ignácz verőkkel kötött adásvé-vési szerződésekre vonatkozó határozatát jóváha-gyás végett bemutatja.

3242 A letenyei járás szolgabírója, Kerka-szentmiklós község folyamodványát, melyben az urbéri legelő illetményen levő fák kivágására engedélyt kéri, bemutatja.

4710 Küldöttségi jelentés az almási községi erdő megvizsgálása tárgyában.

11665/1879. A keszthelyi járás szolgabírója Meszes-Győrök község képviselő testületének községi birtok eladása és megvétele tárgyában felvett jegyzőkönyveit törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja.

2568 A pacsoi járás szolgabírója Berecs György volt szentpéteruni rom kath. tanító özve-gye szül. Milfai Julianna nyugdíjaztatására vo-natkozó iratokat leterjeszti.

2790 A tapolcai járás szolgabírója a ba-latonedericsi községi korcsma bérbe adására vo-natkozó szerződést törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatja.

14148/1879. A letenyei járás szolgabírója a lendva-ujfalusi községi korcsmanak magán egyeszéség utján történt bérbeadására vonatkozó szerződést törvényhatósági jóváhagyás végett be-mutatja.

4762 Strausz Virág Mátyás és nejel Schu-macher Lizi szentjakabfi lakosok folyamodványa, Szent-Jakabfi községtől megvásárolt ingatlan el-adására vonatkozó szerződés jóváhagyása iránt.

még boldogult nagyanyámról maradt, e medail-lonba tedd a fürtöt és viseld emlékemre. —

Azután a többiek lejöttek. Anyám, mindenki elkisért a postakocsiba.

Könyvelt szemekkel, és egy bánatos mo-solyaj ajkamon robotgam ki a városból; még is egy boldog érszt, — egy édes szerelmi boldo-gságot vittem magammal hazából!

Az ut magasságánál fogva hosszú tekinte-tet vetettem meg vissza a kis zöld városkára, a karcsu toronnyal, a zöld erdővel, és sok bold-gos emberre..... szeress örökké; intém halkán hazafelé, és azután minden a hegyek mögött tűnt el. —

Es hirtelen eszembe jutottak e régi szavak: „Altera nux nocet.“ . . . igen es volt másod-szor hogy Adéllal megosztottam egy mogyorót . . . de mit árthat ez? . . . Az öreg tudós ne-hezen osztott meg egy mogyorót egy szeretett, kedves leánnyal, mert különbben nem tudott volna ily képtelenségeket a levegőbe beszélni, nem így kell lenni; Unica nux prodest, altera, for-tunat, tertia, vita est. — Az első dió használ, a második szerencsét hoz, — a harmadik az élet.

Egy ily büszke boldog reményvel sze-relmi boldogságmóról, robotgam be a dicsért, fényes szabad tanulói életbe; hiss még csak 19 éves valék!

Szorgalmasan tanulmányoztam Bonnban a természettudományokat. Hiss egy drága jutalom forgott kérdésben. —

Azon időben — 1831 — a német ég igen felhős volt, A német egyetemi tanuló bátran, merészen képszedőtt egy egyesült. Németország fölött, sőt még többet is tett. A habzó pohár mellett habzó beszédeket is tartott, és esen be-szédeket le is írta, és tüsses honfidalokkal fűszere-ve a különféle egyetemekhez el is küldötte. Esen szikrák a francisis juliusi forradalmat és Lengyelország felkelését vonták magok után; Itt ott kitört némely egyetemi városban egy kis tor-radalom. A Jenai tanuló Suvov tanár kastélyát felgyújtották, és a harangok kongása közben a tanárok ablakait betörték, a Pedellusokat meg-verték, a Carocert feltörték, és a beszárottakat erővel szabadították ki. Külöbben a tanulók sok sőt ittak és nyilvántosan hordották fekete-piros-arany szallagjaikat.

4668 Küldöttségi jelentés a Kerka-ujfalusi kö-zségi erdőnek megvizsgálásáról.

12317/1879 Hrusztek Mátyás aszlakovecz községi bíró folyamodványa, melyben a község tulajdonát képező legelő részeknek eladásához törvényhatósági jóváhagyást kéri.

3909 Csoznak József szolgabíró ur jelen-tése, mely mellett Alsó-Domboru község kölcön ügyete vonatkozó iratokat, az 1878. évi Szept-ember 2-én s folytatva tartott megyei bizottsági közgyűlésnek 12704.178. jk. számú határozatá-hoz képest kiegszítve bemutatja.

4927 Bogyai Antal szolgabíró ur jelentése, mely mellett Szent-Gróth mezőváros képviselő testületének a város számára megvásárolt ingat-lanra vonatkozó határozatát törvényhatósági jó-váhagyás végett bemutatja.

10093/1879. Piller Bódog szentgothárdi la-kos körjegyzőségek folyamodványa, melyben 1872. évi augusztus hótló novemberig járó alcsene iz-tosi fizetéseknek kiutalását kéri.

2063. Zalamegyei közigazgatási bizottsága átteszi Bak — Bessenyő — Bocsföld — Sárhida — Botfa és Csátar községek bíráinak folyamod-ványát, melyben magukat a közmunkának ter-mészetben való leszolgáltatása alul felmenteni kérik.

Szeged szabad kir. város közönségének át-irata, mely mellett a harmadik egyetemnek Sze-geden leendő fellálítása tárgyában az országgyű-lés háához intézett feliratát s e tárgyában ki-dott emlékiratát pártolás végett megküldi.

11858/1878 Árva megye közönségének át-irata, mely mellett a duvadak elejtésének díja-zása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. belügy-minisiteriumhoz intézett felirat pártolás végett megküldeni.

10490/1879 Győr vármegye közönségének át-irata, mely mellett a földadó — szabályozási munkálatok tárgyában a nm. m. kir. pénzügy-minisiteriumhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.

10197/1879 Pest — Pilis Solt — Kis-Kun megye közönségének átirata, mely mellett a Bu-dapest — Zimony vasut vonalunk Budapesti Szabadka város irányban leendő kiépítése iránt az országgyűlés képviselő háához intézett felira-tát pártolás végett megküldi.

11545/1879 Heves megye közönségének át-irata, mely mellett Deák-Ferenoz arczképenék leleplezése alkalmával mondotti emlék beszédeket megküldi.

10790/1879. Ma. os-Vásárhely szabad kir. vá-ros közönségének átirata, mely mellett a tőke és kamat uszora korlátozása iránt a képviselő háához intézett feliratát közli.

12592/1879. Hajdu megye közönségének át-irata mely mellett a katoná beszállásolási teher iga-ságosabb megosztása czéljából alkotott 1879. évi 37. t. cz. I. §-nak módosítási iraut, a képviselő háához intézett feliratát közli.

13420/1879. Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye közönségének átirata, mely mellett az adó és illetékek kezeléséről szólló törvények czélszerű módosítása tárgyában, az országgyűlés képviselő háához intézett feliratát megküldi.

504 Nógrád megye közönségének átirata, mely mellett az adó és illetékek kezelése körül tapasztalható szabálytalanságok orvoslása iránt, a képviselő háához intézett feliratát megküldi.

1383 Kolozsvármegye alispáni hivatalának átirata, mely mellett a tisztí ügyeknek a kö-zségi közegek elleni figyelmi ügyekbeni felel-zési jogának fenntartása iránt a nm. m. kir. belügyminisiteriumhoz feliratát pártolás végett megküldi.

11762 Temes megye közönségének átirata, mely mellett a Déli ország részek bekebelezése évszázados fordulójának megörökítése czéljából

En nagyon keveset törődtem mindezen dol-gokkal, mert a ki szeret, ki teljes lélekkel tud-szeretni, — annak szívében nem foglal helyet a politika. —

Csak egy barátom volt a Bonni tanulók kö-zött, egy virágzó, szép szellemű fiatal ember, egy Württembergi nemes fia. Nagy barátsággal csatlakozék hozzám, és én, Adél és anyám után őt szerettem jobban az emberiség között. Egy-mással sőtálunk mindig a szép Rajna partján és vitalkoztunk, kacagtunk, csevegtünk egymással. Sándor egyik legtlvösebb pártfogója volt a német egyeségnek, és az aranyos tanuló ifjusági ábrándoknak. Gyakran be-szólt nekem felőe, és hozott írott s nyomtatott beszédeket, szabadsá-gdolgokat. En mindent türelmesen hitetlen mo-solyal hallgattam.

Engem nem bírtak e sorbessédek és ábr-rándok felmelegíteni e a német Studiosus felal datát nem találtam oly álomittasnak, melynél munka s tudomány élvezett. Legyetek előbb fér-fiak, azután harcoljatok Németországrt! — Beszédeitek és verseitek nem fontosnak egyetlen szakadást a hazán, mondám Sándornak, midőa kö-zönyösségem miatt kipirongott. Te rémitő ko-molyan szerelmes vagy, kedves fia, máskülöbben nem tudnál így félre voulni a mozgalmak elől.

Sándor nagyon kevésé gondolt a szerelme-re — és a nőkre. —

Sok kalandja miatt egész Bonnban híres volt, elbálozó szépsége, elragadó szeretetmél-tósága, győzedelmét, a nő szívek fölött nagyon könnyítette. Némely esetben még nem is kelle harcolnia a győzelemért, mert a női szív még előbb harca nélkül élet halál kegyelemre meg-adta magát. —

Aszt nem bírt addig nőt becsúlni, annál-kevésbbé valódián szeretni.

Sokszor mondám neki egy komoly szót, a leányokkal könnyelmű játéka miatt Soha sem sértődött meg e miatt.

(Folytatás köv.)

vert bronca-érem egy példányát emlékül megküldi.

10945/1889. Holdmező-Vasárhely város közönségének átirata melyben a megyei Deák asszessor leleplezési ünépélyéről történt értesítésért köszönetét nyilvánítja.

10539/1879. Zemplén megye közönségének átirata, mely mellett a Budapest—Zimony—belgrádi vasutnak a közérdek szempontjából a Duna jobb partján leendő engedélyezése iránt az országgyűlési képviselő hához intézett feliratát pártolva végezt megküldi.

10690/1779. Zemplén megye közönségének átirata, mely mellett a megyéjüket sújtott általános termékelvonás követelésében a n. m. kir. Bel- és Pénzügyminiszteriumokhoz intézett feliratát pártolva végezt megküldi.

44. A Zemplén megye közönségének átirata, mely mellett a hazai földmívelő-osztály érdekében az országgyűlési képviselő hához intézett feliratát pártolva végezt megküldi.

A magyar általános iparegylet

ALAPSZABÁLYAI.

(Folytatás.)

7. §. A tagok kötelezettségei.

A tagok kötelesek:

a) az alapszabályok és az ügyrend határozatainak magukat alávetni;

b) három éven át a tagsági járulékot fizetni, mely a fővárosban vagy annak közel környékén lakóra nézve évi 10 forintban, — tovább tartózkodókra nézve pedig 6 forintban állapították meg;

c) 3 forintnyi felvételi díjat fizetni. A tagsági járulék, valamint a felvételi díj összegét a közgyűlés egyszerű szavazattöbbséggel megváltoztathatja.

Azon tagok, kik egyszermindenkorra legalább 200 forintot az egyleti törzsvagyon javára lefizettek, alapítóknak tekintetnek, és a rendező-jarulék fizetésétől felmentvők.

A tiszteletbeli tagok — önkéntes adakozóknak kivéve — minden járulék fizetésétől mentesek.

8. §. A kitételek.

Minden tag szabadságában áll írásbeli bejelentés mellett bármikor az egylet kötelékeiből kilépni, a tagsági járulékot azonban köteles a 7. §. értelmében lefizetni.

A tagsági díj lefizetése halál esetében az illető tag jogutódai nem kötelezettek.

A tagok a felvételre igényelt kelékek elvezetéséről megismernek.

Valamely tag kizárása az igazgatótanács részéről azonban csak egy, a napirend kitűzése mellett egybehívott ülésben, a szavazatok három negyedével határozható el.

9. §. A társulat szervezete.

Az egylet ügyeit intézik:

A) az igazgatótanács; B) az állandó szakosztályok és szakbizottságok; C) a havi gyűlések; D) a közgyűlés.

10. §. A. Az igazgatótanács.

Az egyleti ügynek közvetlen vezetését az igazgatótanács végzi.

Az igazgatótanácsot képezik:

a) az elnök; b) három alelnök; c) az igazgató; d) husz tag; e) valamennyi állandó szakosztály elnöke.

Az igazgatótanácsnak a), b) és d) alatt említett tagjait a közgyűlés három évre választja. — Az igazgatót az igazgatótanács (12. §.), az állandó szakosztályok elnökeit az illető szakosztályok maguk választják. (13. §.)

A választás szavazólappal és általános szótöbbséggel történik. — Ha az utóbbi el nem értek, a két legtöbb szavazatot nyert közötti szűkebb választás ejtetik meg. Szavazategyenlőség esetén a sors dönt.

Ha az igazgatótanács közgyűléseleg választott tagjainak egyike az állástól működési időtartamának letelte előtt válik meg, a megjelölt pótválasztás a jelöltnek csak hátra levő választási időszakra érvényes.

A pótválasztás — az illető állás megürülését követő legközelebbi rendes havi gyűlésen eszközöltetik és a következő közgyűlés megerősítésének tartatik tennt.

Ha a b) és d) alatt említett igazgatótanácsbeli tagok közül egyik vagy másik utólagosan valamelyik állandó szakosztály elnökévé választatnak, — akkor, a pótválasztás illetőleg, a fenn közölt módokat alkalmazandók.

11. §. Az elnök.

Az elnök hatóságok, bíróságok és harmadik személyek irányában képviseli az egyletet; gondoskodik a rend fenntartásáról és az egylet határozatainak végrehajtásáról. Ő őrökködi az egylet astatáinak működését és az egylet tisztviselői által keselt ügyvezetés felett. Az elnök az igazgatótanács összes tanácskozmányain, valamint az egylet teljes ülésein elnököl. Az egyletet úgy, mint az igazgatótanácsot ülésekre ő hívja egybe. — Jogérvényes okiratok kiállításához az elnök aláírásán kívül két igazgatótanácsos, esetleg egy igazgatótanácsos és az igazgató aláírása is szükséges. Minden egyéb, az egylet részéről kibocsátott kiadományokat az elnök és az igazgató ír alá, a folyó ügyek kivételével, melyeket csak az igazgató ír alá aláírásával.

Akadályoztatás esetében az elnököt, minden jogával és kötelezettségével együtt, egyik alelnök, ezeknek az akadályoztatás esetén pedig egy erre eszről eszre kijelölendő igazgatótanácsbeli tag helyettesíti.

Akadályoztatás esetében az elnököt, minden jogával és kötelezettségével együtt, egyik alelnök, ezeknek az akadályoztatás esetén pedig egy erre eszről eszre kijelölendő igazgatótanácsbeli tag helyettesíti.

Akadályoztatás esetében az elnököt, minden jogával és kötelezettségével együtt, egyik alelnök, ezeknek az akadályoztatás esetén pedig egy erre eszről eszre kijelölendő igazgatótanácsbeli tag helyettesíti.

Akadályoztatás esetében az elnököt, minden jogával és kötelezettségével együtt, egyik alelnök, ezeknek az akadályoztatás esetén pedig egy erre eszről eszre kijelölendő igazgatótanácsbeli tag helyettesíti.

Akadályoztatás esetében az elnököt, minden jogával és kötelezettségével együtt, egyik alelnök, ezeknek az akadályoztatás esetén pedig egy erre eszről eszre kijelölendő igazgatótanácsbeli tag helyettesíti.

Az igazgatótanács elöljárósága az egyletnek és ennek ügyeit végzi. Ő keseli az egylet vagyont az alapszabályok és az ügyrend határozatai alapján.

Az igazgatótanács osztja meg tagjai között az egylet ügyeit az általa megszabott ügyrend fonalán.

Az igazgatótanács nevezi ki és menti fel az igazgatót és az egylet tisztviselőit, és azok illetményeit az egylet költségvetése mérvében állapítja meg. Ervényes határozataira az igazgatótanács legalább hét tagjának jelenléte és általános szótöbbségük szükséges.

Az igazgatótanács feladata különösen:

a) arról gondoskodni, hogy az egylet céljai az alapszabályokban jelzett segédeszközök felhasználásával a lehetőségig előresszen;

b) a kezdeményezés az egylet érdekeit érintő tervek, intézkedések és javaslatok fogantatására iránt a kivételre alkalmas eszközök megválasztása s javaslatba hozatala és a havi ülések, valamint a közgyűlések ezekre vonatkozó határozatainak végrehajtása.

c) A havi és a közgyűlések tárgyalásainak előkészítése;

d) az évi költségvetés tervezetének bemutalása;

e) véleményadás az egylet kebelében a gyűléseken vagy a szakosztályokban felmerült és az igazgatótanács élé terjesztett, nemkülönben saját körében szőnyegre hozott ajánlatok és javaslatok felett, ugy azon indítványokra nézve, melyek valamely egyleti tag által közgyűlés elé hozatal cséljából az ügyrend értelmében benyujtatnak;

f) a szakosztályok szervezkedésének megindítása, szavvéleményük meghallgatása és szakkérdések kitűzése;

g) a kiadatok utalványozása.

13. §. B. Az állandó szakosztályok.

Az állandó szakosztályok — szabály szerint — az egylet hatáskörében előforduló szakmunkálatok és tudományos vizsgálódások eszközölésére hivatvák. A szakosztályok alakulnak a havi gyűlések határozatai alapján, és pedig vagy az igazgatótanács ajánlatára, vagy legalább 20 egyleti tag javaslata folytán. Ez utóbbi esetben az igazgatótanács véleménye meghallgatandó.

Minden egyleti tag hajlamba foglalkozása és ismeretei szerint, a szakosztályok valamelyikébe mint rendes tag beléphet, és az igazgatótanácsosok tett előzetes bejelentés után a 6. §-ban körülírt jogokat élvezi; azonkívül minden tagnak szabadságában áll a többi szakosztályok tanácskozmányain is megjelenni, a nélkül azonban, hogy ott szavazati joggal bírna.

Egy szakosztály megalakulásához megkivárató tagok száma az ügyrend által állapítottatik meg.

A szakosztályok alakulása és határozathozatalai az ügyrend rendelkezései értelmében történnek.

Minden szakosztály az egyleti év tartamára saját kebeléből egy elnököt és egy jegyzőt választ. A választások a 10. §-ban foglalt határozatok értelmében ejtetnek meg.

A szakosztály önköli állásának megőresedése esetén a pótválasztás a jelöltnek csak hátralévő választási időszakra érvényes.

A szakosztályok felosztása ugyanazon módokat mellett történik, mint alakulásuk, oly megszorítással azonban, hogy megelőzőleg valamennyi szakosztály véleménye meghallgatandó.

14. §. A szakbizottságok

Szakbizottságok az igazgatótanács, egyes szakosztályok vagy a havi gyűlés határozatából, bizonyos kérdések véleményezése vagy bizonyos feladat keresztüli vitele cséljából állíttatnak össze. Ha egyes szakbizottság feladata valamely szakosztály szakkörébe vág, akkor a kérdéses szakosztálynak — saját kebelében megjelendő választás által — a szakbizottságban való képviseltetése fenntartatik.

15. §. C. A havi gyűlések.

Hogy minden egyleti tagnak alkalmá legyen az egylet működésére és irányára közvetlen befolyást gyakorolni, az igazgató tanács rendelkezéseiről és az egylet cséljainak előmozdításán sikerrel közreműködni, e végből havi gyűlések tartatnak.

16. §.

A havi gyűlések hatáskörébe tartoznak mindazon ügyek, melyek az igazgatótanácsnak vagy a közgyűlésnek a jelen alapszabályokban feltartva vincenek.

A havi gyűlések egybehívása és tárgyalási módosatait az ügyrend szabályozza.

17. §.

A közgyűlés rendes az év márciusus havában tartatik. A közgyűlés tárgysorozatát az igazgatótanács állapítja meg. A közgyűlések fenn van talva:

a) tiszteletbeli tagok választása; b) az egyleti elnökség és az igazgató tanács tagjainak alapszabályszerű megválasztása; c) a számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása; d) a havi gyűlések által odaített pályadíjak meghirdetése; e) az igazgatótanács által az egylet működéséről teendő évi jelentés tárgyalása; f) a számvizsgáló bizottság jelentése felletti háározat; g) a felvételi díj és a tagsági járulék megállapítása; h) a törzsvagyon hovatfordítás iránti rendelkezés; i) fiók egyletek alapítása és felosztása; k) az évi költségvetés jóváhagyása; l) az egylet alapszabályainak módosítása; m) egyleti tagok által a 12. §. e) pontja értelmében benyujtott névtani indítványok feletti határozat.

Az igazgatótanács fontos esetekben bármikor rendkívüli közgyűlést is hívhat egybe.

(Vége következik.)

Helyi és megyei hírek.

Meghívás. — A „szalmegyei ált. tanító testület” Nagy-Kanisza járási köre és évi 1. (tavasszi) rendes gyűlését Magyar-Szerdahelyen fogja megtartani május hó 20-án.

Az értekezlet tárgyai:

1. A múlt gyűlésen fölvetett jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése.

2. A körpöntből a jkór elnökökhez időközben érkezett iratok előterjesztése és megvitatása.

3. A járáskörnek keletkezése (1868) óta folyó évi vezetett jegyzőkönyvek és az ezekhez tartozó iratoknak bekötött könyvben letisztított másolatai hitelesítése végett egy bizottság kinevezése.

4. Gyakorlati előadást tartandnak: Kiss Ignác az olvasmányok kezelése. — Magasi Mátyás, a magyar történelemből — Sáringer Károly a földgömb ismeretéről, Lendvay Ferencz pedig szépirodalmi értekezést fog tartani.

5. Indítványok és egyéb folyó ügyek elintézése.

Egyesülésre a jkór összes rendes és pártoló tagjai, mint szintén a tanfogy barátai is tisztelettel meghívotnak.

Elnöki megbízásából:

Ambruss Lajos
járási kör-jegyzője.

— Eső. A szép meleg napokat oszlops hiedeg váltotta fel; szerencsére szél is volt s így nem sokat árthatott. — Még nagyobb szerencse azonban, hogy az annyira óhajtvá várt eső is beköszöntött s most már pár nap óta öntözi a kiszáradt földet. Gazdáink már komoly aggodalmakat tápláltak vetéseik iránt, remélni akarjuk, hogy ez aggodalmak nagyobb része a beállott jótékony eső folytán megszűnt, s vetéseink, — ha szép meleg napok fognak következni az eső után — szép fejlődésnek fognak indulni s éppoly szép kilátást fognak nyújtani a jövődő termés iránt. —

— Városunk jeles zenetanárát Berecz Imre urat fájdalmas csapás érte. Atyja Berecz János, av. tanító ki 49 éven át működött Zala-Istvánban a néptanítói rögös pályán s megérdemelt tiszteletben és becsületben részesült, mult hó aprilis 29-én halt meg. Temetése nagy részvét mellett ment vége aprilis 30-án. — Nyugodjék békével. A gyászoló család fogadja íszülnkrol is őszinte részvétünket. —

(Hibajelentés.) Lapunk mult számának első újdonság-közleménye botránosan hibás nyomással jelent meg, melyet ezenel kiigazítottunk. A közleménynek helyesen így kell szólnia: „A közelebb elhunyt Bachrach Károlyné hátramaradt családja lapunk utján ad kifejezést benső hálaérzetének azon nemes, önzetlen és emberbaráti tevékenységért, melyet dr. Schreyer Lajos, dr. Szukits Nándor és Prager orvos urak az elhunyt betegágya körül kifejtettek. A derék orvosok minden díj nélkül fáradoztak nappal és éjjel a beteg körül és mindeut elkövettek, hogy a súlyos betegnek utolsó napjait enyhítsék. —

A pápa-keztibelyi vasut ügyében az érdekeltek egy része aprilis 24-én ülést tartott Sümeghen. A teendők gyorsítása tekintetéből főbizottságok alakultak (mikként más alkalommal már említettük) Pápan, Devecserben, Sümeghen, Tapolczán és Keztibhelyen; Tapolczán az elnök távolléte miatt csak közelebb alakult meg, Keztibhelyen april 25-ikén volt ez érdeben ülés. A részvényekre való fizetési kötelezettséget illetőleg érdemleges határozatot hoztak, melyet Bánfi Alajos a „Zalai Közönyben” következőkép mond el: „A részvényekre fizetési kötelezettség az aláírással kezdődik s tart, míg építkezésekre engedély adatik, mit a bizottság 1882. év végeig kérvényezni és szorgolni fog; ha ezen időig az építkezés meg nem kezdetik az aláírás kötelezettség megszűnik. Ebből kifolyólag, hogy a már nyomtatott aláírás iv részint az aláíróknak határozott tájékozását, másrészt jogi szempontból érdemleges kötelezettséget foglaljon magában más szervezetet vont maga után; ennek fogantatására gróf Deym, dr. Gyömöréy Vincze, Takács Alajos, Barcza Sándor és Csendes József jelenlevőket felkérte, kik a kívánt értelemben a szerkesztvényt még az ülés folyama alatt beadták. —

A közepantodali törvényjavaslata 33. §-ának azon pontját, mely a katonai gyakorlatokról szól, s melyről bővebben emlékeztünk meg lapunk mult számának vezérszikkében, az országgyűlési bizottság, mely ezt a mult héten tárgyalta, — nem fogadta el. — Hangsúlyozta ugyan, hogy a törvényt körébe eső katonai gyakorlatokra a két felső osztályban súly fektetésék, de a csélővézetet mellőzendőnek vélte. —

(Hymen.) Gránitz Vilmos ur, szombathelyi könyvkereskedő e hó 11-én fog esküdni örök hűséget Deutsch Hedvig kisasszonynak a zalaegerszegi íz. ímházban. Tartós és zacartalan boldogságot kívánunk e szép frigyhez. —

Kies fürdők Balaton-Füred érdekében az igazgatóság mindent megtesz, hogy a közelgő fürdőidényt mentőli élénkebbé tegye. E csélből indult Ecsy László, fürdőigazgató ú. Budapestre ott felkérvén a közlekedésügyi ministert a déli vasútársaság által kieszközölendő mérsékelt árú menetjegyek érdekében. Reméljük, hogy e lépésnek lesz is sikere. —

Tapolczáról írják nekünk majus 2-diki kelettel T. szerkesztő Úr! Végre nagy uchezen megeredt az eső. — Bár hűvös az időjárás, még is legjobb reményre jogosítottak a vetések valamint a szőlők is. — Azonban rettegésben tartják a népet a fagyos szent Uraimék; hátha mégis fagyjal tisztelemék meg ugyis előggé megvert hasznát! No de nem kell csüggedni; elég jutott ki a jóból a télen. — A vetések mepek, a szőlők minden várakozáson felül meglehetősen terméssel kezesgetnek és talán itt ott, gyümölcs is fog diszteni. — Sok helyütt még csak eszutan fognak tavasszi alá szántani, mert a föld a tartós szárazság miatt — a roppant tél után — nagyon káros volt. — Higyje el, jól esnek már egy jó, bőtermő v, mert népünk földhöz ragadt

szegény és csak így bírna némiképp felocsúdni csüggedéséből. A gabna ára nálunk oszkekében van, de még mindig egyformán drága kenyéret eszünk; borra jelenleg csekély a verő; igen jó minőségű bor hancolitere 9—12 frttal adatik el. Az üzlet minden ágában érezhető a hiány. —

A muszka viszonyokra világot vet az orosz közoktatási ministeriumnak azon rendelete, hogy többé ne vétessenek fel az egyetemekre nés deákok, kimondott egyszerűsággal, hogy a deákoknak nem szabad addig házasodniok, míg tanulmányaikat el nem végezték. — Nálunk még akkor sem igen házasodnak, mikor tanulmányukat már elvégezték. —

A pápa-keztibelyi vasut végrehajtó bizottságának legutóbb tartott ülésén — olvasunk a P. Lapokban — megállapították a következő aláírási ilyek szővege is, mely a kötépes megkezdésnek 1882. évre kötelezése által kétségtelen bizonyítékot nyujt arra nézve, hogy a tervezők teljes kitartással a sikernek és komoly törekvéssel munkálják a vonal minél előbbi létesítésére. A kötelező nyilatkozat szővege a következő: „Alól-irt magamat és örökösöimet kötelesem arra, hogy ha a muszki elemunkálatokat eszközöltető ij. gróf Esterházy Mór és érdek társainak a pápa-keztibelyi vasut kiépítésére az engedély törvényhozásilag megadatik — az általam itt aláírt készpénz, illetve természetbeni szolgáltatásokat erejéig törza részvényeket fogok venni és a részvényekre a fizetéseket azon időben és részletekben, valamint a természetbeni szolgáltatásokat részvényeképp oly képen teljesitem, a miképp és a műgő mértékben azt a fent nevezettek által alakítandó részvénytársulat meg fogja határozni, azon hozzáadással; hogyha 1882. végéig az építésiengedély beczikkelyve és az építés megkezdve nem lenne, ezen kötelező nyilatkozat érvénye megszűnik. Ezen kötelezettség nem teljesítéséből felmerülő peres kérdések elbirálására alávetem magamat a pápai kir. járásbíroságnak és a sommás eljárásnak. — Jegyzet: Minden ajánlattevő kériatik, hogy ajánlatát sajtózerülőg rja és szabatosan részletezze, mennyi készpénz, vagy mennyi összeget képviselő szolgáltatmányok erejéig kötelezi magát törzsrészvényeket venni. A pénsbeli ajánlatok 100 frt összegben teendők. — A természetbeni szolgáltatmányokhoz tartoznak a pályahoz szükséges földterület, talpa, hídok, kő, vas, mész, kavics fuvar, napazám, melyek darab, mázsa, vagy köbméter szerint ajánlandók helyi mérsékelt egység árak alapján. Az anyagoknál kiteendő, hogy az átadás hol történik. Pápa, majus 1. 1880. Ij. gróf Esterházy Mór és érdektársai. —

A kisbirtokosok országos földhitelintézete ellen felmerült bizalmatlanság eloszlatása cséljából a belügyminiszter a következő köriratot intézte az összes főispánokhoz: Méltóságos ur! A „kisbirtokosok országos földhitelintézete,” mely a törvényhozás közbejöttével legközelebb megalakult, több napilag által nyíltan arról gyanusított, hogy ügykezelése nem reudas, minék folytán azon nemes csél érdekében, a melyért ezen intézet alakult, valamint földügyjelési jogánál fogva köteletségének tartotta a kormány ezen országos intézet ügykezelését hivatalosan megvizsgáltatni; a vizsgálat eredménye kiderítette a gyanusítások alaptalanságát, a nagy közönségben azonban ezen gyanusítások némi bizalmatlanságot szűltek, minék folytán felkérem méltóságodat, hogy a mennyiben tapasztalám, miszerint ezen intézet igazgatóságának a mezőgazdasági egységek alakítása és a már létező penzintézetek csatlakozása tárgyában ezekben intézett felhívásai kellő támogatásban nem részesülének, saját hatáskörében felvilágosítólag hatni sziveskedjék, minthogy ezen országos intézet lényleges működésének mielőbbi megkezdése a kisbirtokosok érdekeire üdrös hatással leendő. Fogadja méltóságod tiszteletem nyilvánítását.

Tiszta s. k.

— Kauffmann és Simon hamburgi cég hirdetésére hívjuk fel a figyelmet; szó van abban eredeti sorsjegyekről, melyek főnyereményekkel bőven el vannak látva; ezen sorsjegyek nálunk is gyaníthatólag kelendőeknek örvendenek. Ezen vállalat méltó a teljes bizalomra, miután áltami jótállással kezeltetik s a cég szoliditásáraól országos híres. —

— Rovid hírek. A temesvári színház egészen leeggett. A mentés lehetetlen volt s csak a melléképületeket lehetett megmenteni. Felekíné ugyanaz este vendégkezelt a „Nórálon”-ban. — Boroszlóban majus 19—21 napján állatkiallítás lesz — Pau'ni Edéné a nemzeti színház kiváló művésznője meghalt. — Bécsben Beethoven szobrát leplezték le nagy ünnepélyességgel. — Mult hó 29-én nyitották meg a szarvasi vasutat. — Kaposvárot nagy népűnnap lesz közelebb, melyet Roboz István, Nameth Ignác és Inselt Samu rendeznek. — Ó Feladog majus hó 10-én kihallgatást fog adni Budapestben. — A fővárosi könyvkereskedők ezennel ünnep- és vásárnapon nem nyitják ki üzleteiket. — Az ujonnap kinevezett bolgár miniszterek mind orosz netelében részesültek. — Petőfi István a költő testvéröccsére s eskői birtok titkártaója meghalt. — Rudolf trónörökös legközelebb Budapestre érkezik. Egy bélyeghamisítót fogtak el Budapestben. — A király Paks tüzkarosult lakossai részére magánpénztárából 1000 frtot adományozott.

Irodalom.

(Az e rovat alatt megemlített irodalmi és szeműret kap- hatók és magrendelhetők Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanisza.)

— Megjelent és beküldetett hozzászár. A leg-szűkegeesebb a fogak és a száj apóiasáról. Irtá Bikfalvi Máthé Domokos cs. kir. udvari fogorvos, a koronás arany érdemkereszt birtokosa. Budapestben. Harmadik kiadás. E világósan irt és 33 oldalra terjedő füzetkét ajánljuk olvasóink figyelmébe Ára 30 kr.

— A „Magyar Föld” című napilap időjé- latl távtratai. A külföldön, nevezetesen Németor- ság, Franciaország, de kivált Amerikában a

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

tisztelettel alóírt igazgatósága ezennel jelenti, hogy Zala, Somogy, Baranya es Vas megyék részére kiterjedő hatáskörrel

N.-Kanizsán főügynökséget

állítván fel, annak vezetését

Gutmann S. H. urra

ruházta, kit egyszersmind a tűz-, szállítmány- és jégbiztosítási ágazatokban jogérvényes biztosítási kötvények kiállítására is felhatalmazott.

Budapest, 1880. januárban.

A Magyar-francia biztosító-részvénytársaság igazgatósága:
Schweiger. Moscovitz.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alóírt tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai főügynökség

vezetését elvállalta a a főügynökségi irodát megnyitotta, mindenféle felvilágosítások legkészségesebben megadatnak

hol is biztosítási ajánlatok elfogadtnak s a biztosítási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó

Biztosít pedig a társaság

- a) tűzveszély és robbanás által okozott károk ellen;
- b) jégkárok ellen;
- c) szárazon vagy vízen szállított javak károsodása ellen;
- d) az ember életére minden ismert módozat szerint.

A Magyar-francia biztosító részvénytársaság, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millió arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany frt

kézpénzben befizettetett, s részint a főváros legelső pénzintézeténél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, f. é. október 14-én tartván alakuló közgyűlését, melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választottak meg.

Választmány.

Elnök: Bittó István, ő Felsőge val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresete, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Alelnökök: Báró Bánhidý Béla, földbirtokos, orsz. képvis. stb. Bpsten. Bontoux Jenő, a párisi Societé de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Moriu marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.

Neuwelt Ármin kir. keresked. tanácsos nagykereskedő.

Lovag zápori Regenhart Ferencz, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.

Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Báró Tinti Károly cs. kir. kamarás, az osztrák déli vasut alelnöke, az osztrák urakkháza tagja stb. Bécsben.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor, a magyar jelzálog-banknak igazgatója.

Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.

Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.

Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Societé de l'Union générale vezér felügyelője. Párisban.

Igazgatóság.

Igazgatók: Dr. Hiller Albrecht, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben.

Kistenmacher Károly a „Hoffmann József” nagykereskedő cég főnöke Budapesten.

Schweiger Márton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.

Vezérigazgató: Moskovicz Lajos Budapesten.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén lévő, hazánkban is nagyobb részt ismert és köztiszteltben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garantiát nyújtott volna, mint amennyit neki a társaság mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeerejés az élén álló egyéniségek jellemű egyrészről teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontoság és a legszigorabb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezeségül szolgál, hogy a társaság a díjtelek megszámlálásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel alóírt a biztosító társaság bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból felhívja és kéri megjegyezni egyszersmind, hogy a vezér-ügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy tűzbiztosítási ajánlatok a már felállított ügynökségek által készségesen elfogadtnak,

N.-Kanizsán 1880. januárban.

maradván teljes tisztelettel

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság
főügynöksége N.-Kanizsán.

Gutmann S. H.

689 19-51

DREHER ANTAL-félc
kiviteli palaczk-sör

Megrendelések
a kiviteli palaczk-sör valódisága és tarthatósága-
érti jóállás mellett egyes-egyedül csak a

DREHER ANTAL-félc sörfözdéhez
(8-10.) **Kőbányán**
vagy annak felhatalmazott főraktárnokánál

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIGHEZ BUDAPEST
címzendeők.

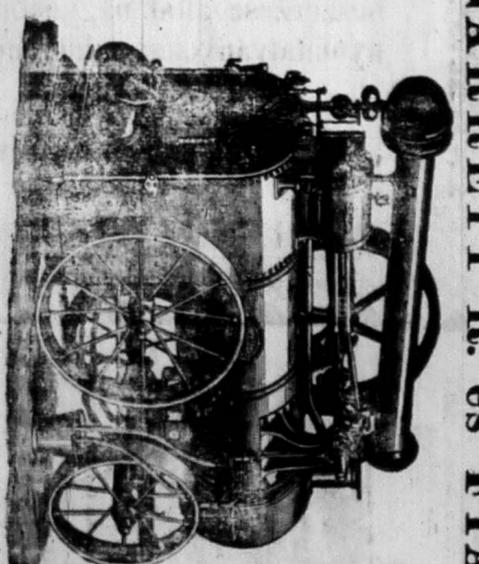
Arjegyzékek kiadatra mindenhova ingyen és bérmentve.
Nagybani ismételdőknek kiváló kedvezmények.

ok az 1878-ki párisi közkiállításán

legelősebb angol fran- Garrett R. és fiaitól
ozia, német, amerikai és
kültöldi gyárakból.

Főügynök KOTVZÓ PÁL gépész mérnök
Budapest, tilhói ut 18. sz. szám alatt.

két arany eremmel
és más díjakkal jutottak tüntetve.

1878-ban ez az évszámú fennmaradt éremmel tüntetve.

705. 10-10

Falusi levelek.

(1.) Csomóba szedem, t. szerkesztő úr, amit itt el akarok mondani. Ne féljen semmit, nagyon egyszerű dolgok lesznek ezek. Falusi ember nem törli fejét nagy tervekben, tudományos dolgokon, de ami körébe esik, azon el tud gondolkozni. — Mindnyájan szeretnénk úgy-ahogy — legalább egy kicsit boldogok lenni, hisz hát a nagy urak törlik is rajta magukat, hanem hát sehogy sem akar menni, nem hogy nagy boldogok lennénk, hanem hát még egy kicsi boldogság sem igen jut ki, annál több a földi bajból és nyomorúságból. Ilyenkor azután joggal kívánjuk, hogy csak az Uristen ne hagyjon el bennünket. Már pedig ettől is féltünk már. Hetekig remegtünk egy kis esőért; gabonánk nem tudtak fejlődésnek indulni, a föld megszemjázta az esőt. De bizony csak felhőtel maradt az ég, tűzött a nap. Ez a folyton tartó szárazság nagy bajnak a kútfeje lehetett volna; ha az idén silány vagy éppen rossz természettel sujt az ég, nyakig úsztunk volna a nyomorúságban, pedig már ugyia elég nehéz a kenyér, a földmives embernek meg éppen más reménye nincs, mint az a darab földje, melyet verejtékével megmunkál. No de megkönnyírtünk rajtunk az ég, borulni kezdett végre, s földjeink egészen felüdültek a jótékony eső alatt, mely néhány nap óta áztatja őket. Még a legtöbb helyen jókor jött, s ha ezután nem jön baj közibe, kenyertünk csak lesz s talán borunk is, ha a phylloxera le nem eszi orrunk elöl. De ez talán még sem fog megtörténni, nálunk legalább nem székség irtani.

Egyébiránt kedélyünk éppen olyan borult, mint mostanában az égboltozat. Nincs is ami tartósan felvidíthatná. Jólétünk az utolsó évek sanyarúságai alatt erősen szenvedett, s míg egyrészt a szegénység mindig jobban terjed, sőt mindig többeket és többeket sodor hálójába, nem látunk eszközt, ami által elejét vehetnénk neki, nem találunk kiutat a nyomorúságból, s egy pár esztendő alatt egyegy jó vagy közepes termés csak a

teljes elcsüggedéstől ment meg bennünket, de hogy általa adósságainkól mehekülve, a tartós jólét ösvényére mehesünk, ahhoz reményünk nincsen. Nem mondhatnók, hogy nem történik semmi, s hogy intező köreinkben hiányoznak a törekvés a nép jólétének emelésére, de meddő törekvések maradnak azok, míg a nép terhes nyügeinek legalább egy részétől nem szabadul meg s bevételei és kiadásai között az egyensúlyt helyre nem állíthatja. Egy pár évi folytonos bő termés, mely által a szegény földmives földje megszabadulna az ezt önként le nyomó teherrel, segíthetne csak azon most már mélyen fészkelő bajtól, mely az anyagi romlás mellett az erkölcsi romlásnak csiráját is hordja magában.

A szegény ember, kinek napi kenyere sem biztos, s ki nyomorúságának oly kínos érzetében fekszik le és kel föl napról-napra, nem téhet semmit. Ez semmiféle úgyn lendíteni nem bír; még a magán is igen ritkán, ha még olyan jó akarata van is hozzá. Egy ország pedig melynek főjóléti forrása a földművelés, de melynek földmívelő népe, dacára annak, földhöz tapadt szegény, nem valami irigylésre méltó állapottal bír.

Igaz ugyan, hogy azok, kik ezeket a dolgokat távolról látják, nagyon hajlandók ezt a vagyontalanságot és elszegényedést annak tulajdonítani, hogy azt mondják, miszerint földmívelő népünk nem elég szorgalmas, és takarékoskodni plane nem tud; de ezek a szemrehányások csak félig igazak. Ugy általában nem lehet népünket munkátalansággal vádolni, sőt némely vidéken nagyon is szorgalmas, munkás nép lakja; takarékoskodni ott, ahol nincs miből, pedig vajmi nehéz. A hol a termés nagy részét a rossz időben felvett tőke kamatai emésztik meg, s ha e termés nagyon rossz némelykor, azokat még gyarapítják, ott a mindennapi kenyérszükséglet megszerzéséről van szó első sorban, s a takarékoskodás nagyon nehezen gyahorolható erény. Nagyobb bajnak tartom én azt, aki falusi viszonyok között élék s ezeket igen jól ismerem, hogy népünk igen hamar hajlandó pénz-

kölcsönt felvenni, s mikor felveszi, nem igen gondolja meg, mikor fogja azt visszafizetni. Sokszor nagyon szigorú körülmények között köt kölcsönt, s mivel talán a pénzre nagy szüksége van, a kölcsön tülköti meg magát, ez azután reá nézve számos bajnak és kellemetlenségnek kulforrásává lesz, sőt gyakran tönkre is teszi, rendesen akkor tér észére, mikor már késő. A felvilágosítás ilyen dolgokban bizony nem ártana, de mindnyájan tudjuk, hogy az, akit a víz elnyelni akar, egy szalmaszálba is kapaszkodik, hogy magát a felszínen tartsa. Így hát a népre sem lehet mindent fogni. A viszonyok javultával ennek az ügye is jobbra fog fordulni, s tudom, hogy mihelyest alkalma nyílik takarékoskodni, ezt sem fogja elmulasztani tenni, habár vannak olyanok, akik okkal-móddal most is tehetnek. A többiekrol majd más alkalommal.

A házasságra vágyók tőzsdéje.

Budapest, május havában.

A haladás és felvilágosodás korában élünk és az emberi ész igyekszik a társadalmi tét ezen kedvező irányában az újítások és javításokat napvilágra hozni. Bárhol tekintünk, mindenütt jellemző jelenségeket látunk többé-kevésbé érvényre jutni, s hogy mennyire haladunk e tekintetben, mutatja azon körülmény is, hogy ma már nemcsak áru- s értéktőzsdével bíruok, hanem bíruok házasságra vágyók számára is tőzsdével — tehát nyilvános vásártérrel.

Hivatalos árujegyzékben nem találjuk ugyan még pl. „egy nőszűlő óhajtonak biztos jövedelemmel vagy „egy férjhez menni kívánónak a férjnyi vagyonnal” tőzsdéértéket” feljegyezve, tán azon okból, mert ezen üzlet még nemrég alapított és eddig csak a helyi vásárlókra s az ezeken előforduló árukra szorított, amiért is ezen cikkekre kereskedés még általános elterjedést nem nyert.

A házasságra vágyóknak ezen „tőzsdéje” most még csak csendesen működik, meglehetősen csekély eszközökkel; nem rendelkezik még külön tőzsdéépülettel s így meg kell elégedni pl. egy kávéházzal is.

Egy ily kávéház, vagy jobban mondva kávéház a fővárosban a király utca egyik szögletében áll. A belső berendezések eléggé alkalmassak a kényelmesek és a modern igényeknek teljesen megfelelők. Ezen utcán lakból egy második, szinte jól berendezett, s ismét egy harmadik teremben élünk, mely az udvarra nyí-

lik. Ezen harmadik egy díszesen bebutorozott üvegtermet képvisel és ez a tulajdonképeni tőzsdeterem.

A falakon levő két szőnyegek és a szobafülkében álló kis Amor eléggé tanuskodnak arról, hogy itt a gőzölög kávécsészék körül remény és szerelem honol.

E teremben kovácsoltatnak a házasság bilincsei, melyeket egy valamely házasságra vágyó leány vagyoni viszonyait tökéletesen ismerő házasságközvetítő kezei lánczolnak össze.

Az üzlet vagy helyesebben a vásár rendszerint délutáni négy órakor veszi kezdetét, midőn a kellemes a hasznossal összekötött, s a szüvegáznak megbeszélgetése mellett egy frissítő fehér kávé is lehet élvezni.

Hogy azonban a „tőzsdéje” teljes cselekvésében élénk látogatottságánál megzemelhető; legjobb est azonban a más bibliai ünnepnapokon meglátogatni — minthogy ekkor az üzletvilág itt is, mint általában más tőzsdéken szűd alkusszokból az „áruk” pedig „Czión” leányaiól állanak. Mig tehát a hétköznapokon az üzlet menete lanyha, addig az ünnepnapokon a legélénkebb forgalom mutatkozik és a speculatív „hausse” és „baisse”-re nagyban virágzik.

A két terem embercsoportokkal sürdlen van telve, a kerek márványasztalok körül pedig agódó mamák leányakkal ülnek, melyeken az újdonsült sütemények egész sora díszleg. Itten a házasságra vágyóknak minden faját — kezdve „a legjobb években levő leánytól” a „valami vagyonnal bíró özvegyektől” — egymás mellett találjuk, körülvéve fi- és nőnemű házasságközvetítőktől, kik áruik feldicsérésében gyakran annyira elmélyednek, hogy feledékenységből kávéját egy „egy bájos járadékkötvénynek” azörpölik ki — mely nekik az anyai tulajdonosnőtől éppen „kibocsátás” végett átengedték.

A terem egyik oldalán a csikkek — a nőszűlő vágyók ülnek és az előtűltek fekvő fényképeket a jelenlévő eredetiekkel — valódiság szerinti megvizsgálás végett összehasonlítják. Még oly asztaloknál is, melyeket az anyák és leányai foglaltak el — találunk itt-ott egy fiatal „házaságra készült”. Es ily alkalommal az üzlet, anya, leánya és a fiatal ember közt — hála a házasságközvetítő ügyességének — már annyira halad, hogy a további lépések iránt már önmaguk is egyeskedhetnek.

Hogy mily örömmel ragyog egy ilyen boldog anya szemé, s leánya mily bájos mosollyal húzódik meg az ő dala mellé és mily csodálatraméltó beszédekkel folytat a félénk ifju — szellemét és aranyóráját ragyogtatva — mindezt csak a „házasság-közvetítő” képes eléggé méltányolni.

Igy folytatják tehát a „házasságra vágyók” tőzsdéjén — hol hangosan, hol halkán az alkut egész az esti órákig, míg végre az utolsó „közvetítő” is rendbe hozza aszóját s miután a vá-

A „Zala” tárczája.

A tanár és védencei.

Regény.

Ista: Flygare-Carlén Emilia.

Fordította:

FRIEDMANN ALAJOS.

VI.

A kapitány reggeli látogatása. — A lecke. — Tanácskozás a mama szobájában.

(Folytatás.)

Az óra elmúlt és Mannerstedt még mielőtt megfordult volna helyéből, sapkáját a közel álló asztalról levette. Azt hitte, hogy Ling kapitány még jelen van, és azért merve meghajolása közben megállott, midőn véletlenül föltekintett és az úrre pámlagot észrevette. Patólag áttekintvén a szobát meggyőződött, hogy vetélytársa nincs jelen.

azonban gyorsan földre szegesé szemét és meg savarodásában sapkáját kezei közt forgatta, s csak a hangjegyzélynét a szobából kivitték. Még mindig a szoba köcsépén állott Mannerstedt, habovva, maradon vagy menjen-e. Róssa is érte, hogy sohasem volt oly elfoglalt Mannerstedt társaságában. Hangja kissé kényeserült volt, midőn kérde: „Annyira sietős dolga van ma Mannerstedt úrnak?”

„Semmi több, mint községesen válaszol M. és közelebb lépett; csak attól tartok, hogy terhesre lehetek.”

„Semmi esetre” mosolygott Róssa, ki ismét visszanyeré lélek jelenlétét. „Mannerstedt ur nálunk mindenestre szívesen látott vendég.”

A jelölt félre tette sapkáját, és az ifju ur addig csekély távolságban helyet foglalt. Most csend állott be, mely azonban egyrészt sem

idézelt elő kellemes benyomást és Róssa meggyőződött, hogy többé nem maradhat egy mint eddig volt. Közben azonban nem szabad eszt elárulni és nem sokára helyreállítá a társaság egyensúlyát.

„Nem kapott még levelet jó anyjától, Mannerstedt ur?” kérde Róssa, mivel jól tudta, hogy ez oly anyag, mely Ferencnek feloldandja nyelvét.

„Oh nem, Widen kisasszony!” sóhajtott a bánatos ifju. Gazdag forrását képezi nyugtalanságomnak, hogy ez, a határozott időn túl oly sokáig elmarad. Alapos aggodalmam, hogy rosszul meg otthon! külöben, a leggyöngédebben szerető anyam nem nélkülözhetné oly sokáig az epedve várt tudósítást, mi ugys egyedüli örömmöt képezi.”

„Ne hagyjon fel a reménnyel,” kéré Róssa, szelíden és nyájasan, „ki tudja, mily okok akadályozzák édes anyját az írásban? Ha lehetőleg bizonyosan rajta lesz; hogy levele karácsonykor itt legyen. — Csak még tíz nap odáig, és azután bizonyosan megérkezik a levél.”

„Adja az ég, hogy jóvondelése beteljesedjék; mert bármily tudósítás érkezik, mégis csak jobb, mint bizonytalanságban élni.” Hígtosítá Mannerstedt és tekintete köszönetet mondott Róssának, hogy őt, a szegény elhagyott ifjút vigasztalni, szíves.

Most belépett a tanácsosné subogó selyem ruhájába, valóságos virágraktárral díszített kálppal fején.

„Róssa, gyermekem, még mindig ülsz és dolgozol? Nem, becsületemre, megbetegszel a sok dolog miatt. — Isteni étiát tettem, és egyszerűen néhány látogatást. Jó reggelt Mannerstedt ur! kérem az urát, legyen ma este egy kis öaletnél segítségemre. Jöjjön pont fél hat órakor; fejemben forog valami, mire néve az ur tanácsát kérem.”

Mannerstedt szolgálatkészen meghajolt, és sapkája után nyúlt, mert tudta, hogy távozására való jel volt, ha a tanácsosné nem foglalt helyet.

lyet. Midőn az ajtó mögött volt Widen asszony utána kiáltá: „Mannerstedt ur, jelölt ur, el ne feledd, hogy karácson este nálunk eszik; de most bocsásson meg, el vagyunk foglalva. Jó reggelt, jó reggelt!”

Még az ajtó mögött is meghajolt Mannerstedt és azután lestegett a lépcsőkön. Most a tanácsosné lányát karon fogta és gyorsan magával vonta, a kis szobába, az anyai szentélybe, hová csak nagy ritkán, és akkor is csak a legfontosabb esetekben juthatott a, kit arra a biztos asszony érdemesnek tartott. Miután a szobába léptek, és az anya sajátkezűleg az ajtót bezárta, s a pámlagra ült, Róssának intve, hogy tábor-székeu foglaljon helyet.

„Halló, Róssa, kedves, okos, jó leányom,” kezdé a tanácsosné, halk selyegő hangon, „tudom, hogy élelétá-u bíráz lenni, ha aka. sz. és Isten segélyével nem fordítottam anyi fáradságot és gondot nevelésedre és...” De itt rögtön halgatott a tanácsosné, nagy buzgalommal kezei közt forgatván francia keztyűit és becsédjének illő folytatására gondolt.

Nagyon csodálkozva ezen különös váratlan kezdeten, Róssa anyja létozázó szemébe tekintett és a halgatást arra használta fel, hogy kérdezze: „Mily különös esetben kívánja anyám, hogy éles eszemet kiüntessem? Ha a karácsoni ajándékokról van szó, nagyobbrazt már gondom volt rá.”

„Oh nem, nem! nem ily nyomorult apróságokról van szó” válaszolá Widen asszony és türelmetlenül hadonászott keztyűivel.

„Nos, de hát akkor, mi lehet az a fontos, mamáczkám?”

(Folytatás és vége.)

Egy tudós naplója.

Közi: RÓNAY IZIDOR.

(Folytatás.)

Kacagra vette kezébe fejemet s nagy sütétkék szemével komikus bámulattal névet arcomba. Mit értesz a dologhoz erkölcsitanító ur? Könyvelés? Igen, igazad lehet, sőt még hozzá tezem: Könyvelés vagyok s véikezés, hanem mit tehetek róla? ez beves tízes rémben fekszik. És mégis tízes szerelemvágyó szívemet csak egyoldról ismered, s mit mondasz? nem volnék e képes szerelemért küzdeni? Hagasd és bámulj: Ha szerelemért küzdeni akarok, egész szenvedélyvel küzdeni — akkor mindent kockára teszek e küzdelemért, — nyugalmamat, sőt boldogságomat.... s akkor szemem vad tűzben lángolt; hanem, kacagott fel vidoran... eddig még nem volt nehéz a küzdelem mert a díj önkényt meg adta magát; hanem kedves fia mit beszélék én itt neked e felől? Mit tudod te, mi az a forró szerelem?

Mind e dolgok mellett is, mégsem bírtam az elragadó szelleműs-könyvelésű pajzsa élete miatt nehezteni. Egy saikrózó élc, egy komikus alávatos bocsánatkérés vagy egy hirtelen testvér-csókka ismét lefegyverezett.

Adelról csak anyám leveleiben értesültem. A bucsuzásnál megígértük egymásnak, hogy a szűlők háta mögött levelezést folytatni nem fogunk. Ezzel már adós voltam — jötevéimnek, — Adél szüleinek.

Hisz ugy is tudtuk, hogy egymást nem feledjük soha. Hanem nehezen irtam volna anyámnak oly gyakran, ha nem tudtam volna, hogy Adél mindennap átjő az öreg asszonyhoz és vele az ő Jendjérol cseveg, s minden levelemet titokban szászor is elolvassa, a csendes, különben oly magányos szobában. És anyám minden levele is Adelról szól, mily vigaszt nekí; anyagi jószág-

sára hozott és az ezen „elkelő” árúkról jegyzeteket elkészítette, megelégedéssel hagyja el ő is a tőzsdepi életet, hogy még az utcsán véletlenségből vele találkozzon család-ápolási, ki esetleg a tőzsde nem látogatja — ültetésbe-állítatásba. Állhatosan. No, ki mondja még, hogy nem haladunk?!

A magyar általános iparegylet

ALAPSZABÁLYAI
(Folytatás és vége.)

Rendkívüli közgyűlés egybehívására azonban köteles, ha azt ötven egyleti tag, a napirend megjelölése mellett, kéri.

18 §.

A közgyűlés megtartásának napja a tanácskozás tárgyainak megjelölése mellett az egylet közlönyében legalább 14 nappal előbb közzéteendő.

19 §.

Ervényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább ötven tag jelenléte szükséges. Ha a közgyűlés nem volna határozatképes, két hét lefolyása alatt újabb közgyűlés hívatik egybe, mely az eredetileg kitűzött tárgyakra nézve, a megjelölt számára való tekintet nélkül, határozatképes. A távollevők meghatalmazott általi képviseltesének minosen helye. A közgyűlés határozatai minden esetben, ha az alapszabályok határozatlan másként nem rendelkeznek, a jelenlevők általános szótöbbségével hozhatók.

20 §. Az alapszabályok módosítása

Az alapszabályok módosítását a közgyűlés a jelenlevők két harmadánál többiével határoz. Kivételt képez a 7 §-ban foglalt határozat. Az alapszabályok módosítását iránti indítványok, az ügyrendben megállapított határidő alatt, a közgyűlés megtartása előtt nyújtandók be és szintén kellő időben, teljes szövegek szerint az egylet közlönyében közzéteendők.

21 §. Az egylet felosztása.

Az egylet felosztását két egymásután következő külön a célra egybehívott közgyűlésen, melyek másodikika négy héttel az első után tartandó, csak a jelenlevők két harmada határozhatja el. Az egylet felosztását elhatároló közgyűlés, az igazgató-tanács meghallgatása után, az egylet vagyonának hovatartozására felelt is határoz. Az egyes tagok nem tarthatnak igényt a felosztott egylet vagyonára, mely vagy egy, az iparegyletre hasonló célokat követő intézetre száll át, vagy pedig az iparosok vagy iparosoklák érdekeit előmozdító alapítványok létesítésére fordítatik.

A felosztásra vonatkozó határozat az egylet vagyonára iránti intézkedéssel együtt fogantatás előtt az illetékes magyar királyi miniszteriumnak jóváhagyás végett bemutatandó.

22 §. Vagyon kezelése.

Ha folyó rendes és rendkívüli bevételek a kiadások fedezésére nem elegendők, akkor a közgyűlés megegyezésével, a törzsvagyon egy része is, az alapítványoknak szánt pénzek kivételével, szintén a célra fordítható. Az egylet vagyonának gyümölcsöző elhelyezéséről az igazgató-tanács intézkedik.

23 §. A peres kérdések.

Az egyleti viszonyból eredő peres kérdéseket választott bíróság intézi el végérvényesen. A felek mindegyike két bírót választ az egylet tagjai sorából; a nagy választott bíróság tagja választja meg elnökt. Meg nem egyező esetben a sors dönt. A választott bíróság végzésének foganatosításáról az igazgató-tanács gondoskodik.

ról és mind inkább eszében kijelölő szépségéről iri mindig.

Igy telt el két év és én számítottam már a napokat hazatérésom előtt. Sándor nagy kedvet mutatott a keleti tenger, és a szép Rügen szigetet megismerem. Kérem kísérjen el, és a csónok szobát, melyben gyermekéveimet töltöttem, ossza meg velem. Ötvennel egyezett bele, és így 1833 év augusztusában vig kedélyvel, énekelve és tréfálódva, mint két valódi utazó studiosus-Wesfalába és onnét háfelé utazunk, Szegény anyám örömeiben sirt, midőn egyszerre az ablak előtt állottam, és a kedves régi szobát újra láttam; mellette ülték a költő és tanuló gyermekek ép úgy mint gyermek koromban. Az öreg asszony nem bírt eleget rajtam nézni oly erőteljesen nőfemlő, a két év alatt, a melyben nem láttuk egymást... a szakáll — — — mely az idő alatt megnőtt. Oh mit fog Adél mondani Jenő, már mindnap kérdésekődik utánad, és csak azért vette észre a szép előkelő fiatal urat ki kis házikóját megtisztalta és bocsánatot kért szegénynek lakunként, gyorsan a kamarába futott vasárnapi főkötőjét vevé fel. Sándor mindjárt ott ült a gyermekek között és oktatta őket, míg anyám a gyermekeket hazra nem küldé és tanácsosokhoz állított, hogy Jenő lithon van egy másik studiosus ural.

Majd látod, mindjárt it lesz Adél, minden nap féltucatossor is átfut, és cseregünk rólad, leveleidet tiszser keresztül olvasta. Hanem — Adél nem jött. Az első titkolt szerelem börtönében az emberiség előtt. Aszutan elmentem gyámomhoz. Hogy örültek mindnyájan! s Adél először láttam a szűk jelenlétében.

A tiszta öröm könnyek peregetek le örömtől feltűszült magasztos arcára — keserű resekett, midőn én sokáig, talán igen sokáig tarttam keserű mögött. Vége mégis találtunk egy pillanatot, melyben egyedül voltunk... és keblemet ismét a régi dus, boldogság foglalta el, mint az első szerelmi pillanatban, az erdőben a megyerő cserjék alatt.

Sándor és anyám számára meghívást bontam este. Sándor az egész társaságot elbájozával előkelő

24 §. Az ügyrend.

Belső ügyeit az egylet külön ügyrendek által fogja szabályozni, melyeket a havi gyűlések két harmad szótöbbséggel állapítanak meg.

Atmeneti intézkedések. 25 §.

Alapszabályok 10. §-ának A), B), C), és D), betűi alatt említett igazgató-tanácsok működése az alapítás évében kivételosen csak ezen évre terjed ki.

Kelt Budapesten, 1880. évi február hó 22 én. Az alakuló közgyűlésből: Dr. Toth Ferenc s. k. jegyző. B. Kochmeister Frigyes s. k. dnök 6357. szám.

Jelen alapszabályok a földmívelés ipar és kereskedelmi m. kir. miniszteriumnak bemutatottat van, megjegyeztük:

1. hogy az alapszabályok 4. §. i) pontjában érintett fiók-egylet szervezése esetén az illető alapszabályok, továbbá 20-ik §-ban az alapszabályok módosítását tárgyzó határozatok foganatosítása előtt előzetesen, a 24. §-ban érintett ügyrendek pedig esetről esetre, az utóbbiak tudomásvétel végett a kormánynak bemutatandók, továbbá.

2. hogy a 23. §-ban érintett választó bíróság szervezete és eljárása iránt az 1868. LLV. t. cz. 9. czim 3. fejezetében foglalt határozványok szolgálnak zsinormértékül, — s végül:

3. hogy az alapszabályok következő intézkedéseiket tekintendők kiegészítetteknek: „Az egylet az esetben, ha az alapszabályokban meghatározott cél és eljárás illetőleg hatásköröme nem tartja, a kir. kormány által a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnek, haladéktalanul felüggesztetik a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására — különbeni feloszlattása terhe alatt — köteleztetik.

Kelt Budapesten, 1880. márczius hó 1-én L. S. B. Kemény s. k.

Üti jegyzetek.

Irta: Virághegyi József.

I.

(Folytatás.)

Azon anya, ki ügyvédekedik, ki orvosi vényeket ír, gyermekét pénzért-fogadott mostohára bizza, mert ha ezt nem teszi, akkor élet-szükségeit képtelen megkeresni. Pedig jaj azon családnak, melyben az anyák a gyermek nevelést elhanyagolják, mert a gyermeknevelési tehetséggel a természet csakis az anyákat ruházta fel.

Ne feledjük el, hogy a civilizáció fákllya világít, de ha oktalanul bánunk vele gyújthat is.

Ezen egyéni vélemény után folytatom ott, ahol elhagytam. Utitársom a szivarozó hölgy előtt is kártarta bizalmasan családi titkait, mit a szivarozó hölgy asszal hálálit meg, hogy ő is elkezdett egy egy épülesten történetét életéből.

Míg a két érzékeny kebel egymásba öntötte titkait, megragadván a kedvező alkalmat, ellillantam, s előre gondoskodtam helyről a waggouban.

Itt kedvezett a sors. Egy éltes nő jött be három fiatal lányával. Egyik szebb volt a másiknál. Gondolatban a legfiatalabbiknak nyújtottam a szépség pálmáját.

Ezek nem tettek egyebet, mint ettek, és ittak, ittak és ettek. Egész élős kamarát hoztak magukkal, s anyai süteményt, hogy csukrázást lehetett volna vele nyitni.

Két, geologiai buváriatok kedvéért Fiume

nevével kedélyes — szeretetre méltóságával. Adél és én csendesen ültünk. Gyakran tüzes vizsga tekintetét vetett Adélra, és ekkor a vér arcába szökölt, beszédében kisé megakadt... aszutan még erősebben és vidámabban éltelt.

Dicsérete mindenki ajkán volt. Csak Adél halgatott, sőt akkor is, midőn halkán kérdeztem. Ő megzavar... elkábit, — volt az amit felelt. Beteg lennék ha mindig körülém volna... de bosszú meg Jenő... ő barátod!

Este, midőn Sándor és én fölig levetkőzve a nyitott ablaknál állottunk és a csillamló tengerit merengve nézdelük, Sándor a német kis város tiszaságot — a tanácsosra utalva — gonyolá, melyben majd a sovány sárga eszalagos főkötős póstamesternek-utánaz hogy: ő ismerte a nagy világot és a magas műveltséget nyert, mert leány korában Stralsundban, a nagy tengeri városban egy leánynevelő intézetben évezzel akart neki imponálni... majd a kerekded jólelkű Senatorné asszonyt utáná, ki mindig négy felöltött leányának. Minka, Tiuka, Kinka és Ninka erőnyeit és talentumait magasztalta. De egyszer elkomolyodva felém fordítá arcát és heves tüzes szemekkel mondá: ... Istenemre... hölgyed szép... most már felfogom miért lehettél oly magányos remete... ily jutalomért én is elhatároztam magam az lenni... Oh ti okos szerelmis népecské, ha a bolond kis városiakat megtudjátok csalni, rajtam öreg tapasztalt, szívűdösön, nem tudok kifogni.

Nem, még most sem szólhattam neki, Adél iránti szerelmemről, karomat nyaka közé füsttem és forró arcomat az övéhez fektettem. Némán megszorítottam keszt, s sijkára egy sokat mondó csókot nyomtam.

Jó éji Sándor.

Még soká csevegtem csendes álmodozásaim közepe. Álmat szinlelek, de ma nem tudtam tréfálódani.

(Folytatás köv.)

környékére utasí magyari ember is iparkodott wagonunkba. Természetes, hogy aszonnal a boszniai okkupáció, annak üdvös következményei, és Tisza Kálmán honböldögítő politikája kerültek szemügyre. Volt aszupulés és mosdatás! Nem mulasztom el elismerésem adóját letróni az itteni pincészek hajjongó szolgálattészésé, geért, — de különösen humánus krétájuk iránt, mely ha duplán nem is, szimplán mindenesetre fogott.

Laibachtól kezdve a vidék kezd lassankent vesztani bajából.

A milyen regényes volt eddig, olyan prosai, sőt csüggesztő lett most. — Az elhagyatottság és nyomor gyászos képa tárult eléim. Itt-ott a kopár hegyeken apró vízkövek látni. Földhöztapadt szegénynek kell lenni, aki itt húzza meg magát. Minden percében attól kell tartania, hogy a kunyhója fölött csúngó kőszirt rázuhán, vagy a víz leomssa; Alig van, akkora termőföld, hogy annyi gabonát vethessen be, melyből rideg életét eltergeni. A hegyoldalokon egy-egy görbes tehén haragpálja a sovány táplálékot, a völgyben haszaltan keresgélne, mert ott nem találna tüskebözötnél egyebet.

Minél feljebb megyünk, annál kietlenebb a vidék. Erre már nem látni semmiféle élőlényt. Köröskörül kő az egész vidék. Még a gőzös útja is szétrepesztett kőtömbök közé szorult. Elborult a léle, a kietlen vidéken.

Borsádján völgyek fölött, meredek hegyeken fut a vonat. Borsádjik az ember háta, hogy a kerék lecsusszik a sínról, s akkor... borsalom még rá gondolni is.

Az alkony kezdett leereszkedni, s nem sokára az est sötét leple elfőlte előlem a sávárdéket.

Eat holtomig sajnálom, mert némileg megvoltam fosztva azon nagyszerű benyomástól, magasztos érzelemről, mely a szívet, lelket a végtelen tenger legelső megpillantásával áthatja. — Lehetett látni a tengeret, de csak mint homályos ködfátyolt.

9 órakor a kolossális triestzi indóháza robbogott vonatunk. — II.

Balvégzetem a „Stadt Wien” eszálódába vezérelt. —

Épen a szakácsművészet szentélyével szemközt kaptam szobát.

Az ut fardalmait kipihenendő, egy ruganyos díván lágy karjai közt nyújtózkodtam el. Kényes lehetett, — mert egyre nyöszörgött alattam.

A szépnem egy bájtalan individuum a nyitotta ki előttem a szoba ajtaját, s legelső kérdése is az volt, ha rögtön le akarok-e fekdni, vagy pedig kimegyek eszálni. Alig vártam, hogy Morpheus urat üdvözölhessem, lebontattam az ágat. Az ügyetlen szobacicus nem bírt megvetni az ágat, egy másik jött segítségére. Kettőjüknek fáradságát se koromázta siker. Ezzel berohan a vendéglőné, egyik szobalányt, jobbra, a másikat balra löki, s ő maga veti meg az ágat. Elkezdett a szeszeges olasznyelven pörölni. Szájacsckája valóóság „mobile perpetuum.” Szobaleányai ügyefogyottságuk bebizonyítására kifogyhatlan volt a megdönthetlen érvekben.

Engem bosszontott a perpatvar, s nem hiszem, hogy akárki is gyönyörködjék egy asszony pörölésében, — pöröljön bár a legzengesebb nyelven.

Ajtómat becsuktam; alig fekszem le, ajtómon valaki kopog. A vendéglőné kért bebecsátást, mert elfelejtett valamit behozni. Ötször-hatször bejött valamit hozni vagy kivinni. Furcsa fogalommal bírhat egy fáradt utas kényelméről.

(Folytatás következik.)

Fővárosi levél.

(Kossuth műve. „Tavas.” „Borzáné Marcájja.”)

Budapest, 1880. május 9.

A mult heten jelent meg Kossuth Lajos munkájának „Iratam az emigrációból” első kötete. Ha valami, egy bizonyára ezen esemény képes oly feltűnést kelteni, mint amilyen tényleg találkoznak egy a bel- mint a külföldi politikai sajtó terén. S ha valami, úgy Kossuth az, aki a torradalom utáni korszak és az 1859-diki olasz háboru történetét írhatja meg hitelesen, — mint akinek magának is nagy része volt azon események kifejlésén. A szeretet és kegyelet, mely minden magyarban hagyományosan él Kossuth iránt, ezen mű olvasása által csak hatványoztatik. Midőn az Athenaeum-részvénnyársulat Kossuthot felkérte iratai kiadása iránt, sokan ellenesték azt a jelen időre nézve, értjük Kossuth életének idejét, amennyiben bizon hiszik, hogy sok oly adattal és eseményvel ismerkedtünk volna meg, melyeknek életében való köshirre bocsátása, sok hatalmas térfura kellemetlen, sőt nyíltan megmondva, magasabb körökre néve kompromittálhat lehetett volna, s így a mű bizonyára, legalább egyoldalról pressziót szenvedne. Mások azon véleményben voltak, hogy azon kor már a történelemé, Kossuth munkája esserint nem tekinthető egyébként történelemé, s hogy aszontelül azon korból már több emlékirat könyv jelent meg. Ez utóbbi nézet győzött, s Kossuth művei kinyomattak. Bármint tekintjük is a művet, annak kiadása nem válhatik teljességének hátrányára, mert nincs okunk tartani ettől, mikép Kossuth egyet-mást talán félelemből elhalgatott, ő, aki véleményét oly nyíltan és őszintén megmondta minden időben bárkinek. A munka megjelent első köteté tartalmazza a torradalom utáni időt és az olasz háboru korszakának történelmét. Sok, eddig nem ismert tényről nyertünk tudomást. Ilyen első sorban: Kossuth s az emigráltak működése Napoleon császárnál, ami legfényesebb bizonyítéka Kossuth önfeláldozó hazaszeretetének, (ha arra ugyan bizonyíték is kellene!) szellemi nagyságának s emelkedettségének. Kossuthot s műbő nemcsak teljes szívó

szeretni tanuljuk; hanem megbámulni nagyságt s félni! Maga a terv, melylyel bontunk meg ismert Kossuth, csodálatra ébresztó tettereje iránt. Napoleonnál oda müködött, miképen egy francia hadsereg küldetésé házakba, mely az itt szervezendő magyar hadsereggel egyesülendő lenne. Az egyesült hadsereg pedig Ausztriát lett volna megtámadandó hátban; s ezen harczból Kossuth nagy eszméje szerint kellett volna a magyar szabadságnak kivirágása. De a sorok intője másé akarta, a viláfrankai békekötés megemmitette a terveket s Napoleon cserben hagyta Kossuthot, ez pedig elkecseregett kebléi távozott Angolországba egy új sauyaru tanulás-gal gazdagabban. Azonkivül egy új tiszta képét nyújtjuk az emigráció müködésének.

A nagyérdemű tartalomhoz járul még a-ozékes nyelvezet, melyben a mű írva van. Minden sora oly remek, hogy az nekünk magyaroknak nemcsak történelmi munkánk, de bibliauk is lehet! Még csak a mű elterjedéséről akarok szólni, mely hazai irodalmunkban páratlan, mert már a második kiadás szedéshez fogtak. Adja az Ég, hogy Kossuth boldogságban, testi és szellemi tehetőségeinek teljes épségében élje tul teljes munkájának számos kiadását!! —

A letolyt hét a jótékonyaság üdítő tavaszát is hozta. Az emberi szív legnemesebb virágai nyíltak, a nő gyengéd érzület harmatcséppje, az emberiséget meleg napugara éleszteti. A királyi palotában nemcsak keblű hölgyek által rendezett jótékonyozás ünnepély értem, mely több mint 20000 forinty tiszta jövedelmét eredményezett. Három napig tartott. Az első két napon is eléggé élénk látogatók szürek, de fénypontját a harmadik képezte, midőn ő felség-ik, Rudolf koronaherceg, József és Coburg hercegek az ünnepélyen megjelentek. Ekkor a látogatók száma eszreke ment, ugy hogy a látogatók alig volt képes a bekívánkozokat befogadni. Nagy része volt ebben az udvarnak a fővárosban való időzése, mi a főváros minden rendű és rangu közönségét smegy is egész héten át ünnepi hangulatban, sőt mondhatni, folytonos lelkesültségben tartja.

Végül említést akarok tenni a népszinházban tegnap előszór adott népszimfőről „A Borzáné Marcájja”, mely Almási Tihancz műve, s tudvalevőleg a népszimfői pályázaton az aránylag második legjobbakkal illettelt. Általánosságban szólva sikert aratott s a „Legény bolondja” felett áll, ami csodálkozunkat csak annál inkább nevelheti a bíráló bizottság ítélete iránt. A mű maga inkább bohózatféle a népies elem hiányzik belőle teljesen, afféle krumplileves krumpli udkül, ami azonban korántsem lehet a mű hátrányára, sőt ellenkezőleg szabadabb téreru mozgathatván a költő érdekesebb bonyodalma nyújthat, ami azonban, itt uncs meg. Almási Tihancz már nem nyúcs e téren. Evék előtti adtak szimfűvét „Clarisset” a nemzeti színházban. Magáról a darabról jövőre tüzetesebben.

Haldas Frigyes.

Helyi és megyei hírek.

— (Hivatalos.) Zalamegye Pacsa községében f. évi május hó 16-án kir. postahivatali lépéletbe.

— (Hír a megyegyűlésből.) Szóbeli közlés utján tudomásunkra jutott hogy a megyegyűlés első napján pacsai szögabíróvá Botka N. aljegyzővé pedig Trasztyánszky N választott meg.

— Ma (május 11-én) Kanizsáról többen rándultak át a megye gyűlésre a kaszárnya ügyében. Kiváncsiak vagyunk mint fog ez az ügy, mely a kanizsaiakat különösen érdekl, — eldölni. Az eredményről, mely lapunk megjelenésekor már tudva lesz, csak jövő számunkban értesíthetjük olvasóinkat.

— (Járasköri gyűlés) A nagykanizsai járáskör tavaszi gyűlését jövő héti eszűrtökön tartja meg Magyar Szerdehelyen. Az ősi gyűlés Kanizsán lesz. Kivánatos volna, hogy egyleti életünk élénkítése céljából ezen gyűlésre mentől többen jelennek meg. A hasznos eszmecsere tanügyünk érdekében nagyon is szükséges, de ez csak akkor eszélhozható, ha a járás minden tanfőria buzgón részt vev benne. A ily járasköri gyűléseknek sok tekintetben nagyobb fontossága van, mint az évi közgyűléseknek, mert eredményesen csak azokban lehet a hasznos és gyümölcsöző pädagogiai eszméknek mentől szélesebb körű kiterjedést biztosítani, míg az évi közgyűléseken különösen az idő rövidsége miatt csak általános tésben mozoghatnak a tanfőria. A vita tehát semmi esetre sem lehet oly kimerítő és teljes, mint ily szűkebb körű beszejövetelnél. Majd a járasköri közgyűlés lefolyásáról a jövő számban bővebben fogunk referálni.

— Országos vásárunk, melynek a valósgban igen kevés nyomát látnak, igen csendesen folyt le, sokkal csendesebben mint azt akár csak rendes hetivásártól elvárhatnók. Kétségkívül a rossz idő is befolyással lehetett a vásárnak, s csendes jellegére, de épp annyi része valószínűleg a pénztelenségnek is volt benne, mely kösnépünknek most általános; mind a kettő baj.

— Időjárásunk az utolsó két napon derűtebb szint ütött. Már majdnem sok is volt az áldásból. Előbb óhajtottuk az eszt, mikor végre jött, örültünk neki; de ami sok, az sok s mikor már sok volt belőle, aszerettük volna, ha elmarad. Most már elmúltak a felhők is, az ég derült, de a levegő éppen a folytatartó eszt miatt nagyon le van hűlve, s most itt állunk a három fagyos szent előtt. Csak ezek ne bántsanak, akkor talán úgy a hogy tul vagyunk a bajon, s menyire est emberi kiszámítás alk lehet venni.

— Okos paraszt. Furcsa találkozásokat mutatott amioag egy kecske-tolya valamelyik bíróság előtt. Másodmagával loptak a szőlőhegyen egy kecskét és azt jóízűen elkötötték. Az egyiket azonban becsípték. A bíró elé kerülén, a furfangos eszűre atyafi hőhortsogot simulált és minden hozzá intésett kérdésre terde választ adott. Ha pld. azt kérdeste tőle a bíró:

Hányan voltak a kecske-lopásnál? A furlangos...
Kessuth iratai megjelentek. Budapesti...
(Beküldetett.) A védhimlő-ójtás annyi...

K. Balaton halainak fogyását és ezzel a...
Felelős szerkesztő: HOFFMANN MÓR.

az utóbbi tíz év alatt mily mennyiségű hal ad...
Év 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879

Table with 10 columns showing fish catch statistics for various years from 1870 to 1879, categorized by location and species.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Pályázat.

A nagy-kanizsai kisednevelő egyesület...
A pályázatok kellő okmányokkal felsze...

Kelt Nagy-Kanizsán 1880. április hó 17-én...
Koch Mihályné, egyablattal előző.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Die Gewinn- und Verlustrechnung...
SAMUEL HECKSCHER senjr., Bankier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

400,000 márka

Nyujtsunk kezét a szerencsének!...
A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...
A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

A nyereményhúzókat tervszerint hivatalosan áll...
A legközelebbi elő, az állam által biztosított ny...

Brodle J. és Müller

Minden kiállításán az első érdeméremmel...
Ezt az éremtől Paris 1878.

Ezt az éremtől Paris 1878. Brodle J. és Müller...
gép- és rosta-lemez gyára Budapest.

gép- és rosta-lemez gyára Budapest. Brodle J. és Müller...
a Margit-híd közelében, készít

a Margit-híd közelében, készít Brodle J. és Müller...
Trieuröket (konkoly választó) 6 kü-

Trieuröket (konkoly választó) 6 kü- Brodle J. és Müller...
lönféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára. Brodle J. és Müller...
Koptatókat,

Koptatókat, Brodle J. és Müller...
Szelelő rostákat,

Szelelő rostákat, Brodle J. és Müller...
Szártákat és rostákat cséplőgépek

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Szártákat és rostákat cséplőgépek Brodle J. és Müller...
számára. 702. 12-10.

Poudre de Serail.

BLAHÁNE LOUIZA művész kedvenc arcpora.
Ezen arcorp vagy tonik tökéletesítő, minden alkalmas szerkeztől mentes és oly kitűnő tulajdonságo...

Ezen arcorp vagy tonik tökéletesítő, minden alkalmas szerkeztől mentes és oly kitűnő tulajdonságo...
Tiszt. Müller J. L., eselőtt Vadász Ferenc özv. utóda,

Tiszt. Müller J. L., eselőtt Vadász Ferenc özv. utóda, Blahá Louiza...
Illatosítóes urnak Budapest.

Illatosítóes urnak Budapest. Blahá Louiza...
A Poudre de Serail, melyet ön felállít, valóban kitűnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arcorp...

A Poudre de Serail, melyet ön felállít, valóban kitűnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arcorp...
láthatatlan és tartós, de egyszerűen rendez használatnál artalmatlansága által az arcorp oly kitűnő jótékony ha...

láthatatlan és tartós, de egyszerűen rendez használatnál artalmatlansága által az arcorp oly kitűnő jótékony ha...
tet gyakorol, amint még eddig semmiféle arcorpnál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaiért jövőben mint...

tet gyakorol, amint még eddig semmiféle arcorpnál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaiért jövőben mint...
kedvenc arcorpomat kizárólag fogom használni, és magyarról győződve, hogy féltelműltatlan jóságért általános...

kedvenc arcorpomat kizárólag fogom használni, és magyarról győződve, hogy féltelműltatlan jóságért általános...
elismerések fog örömeim.

elismerések fog örömeim. Blahá Louiza...
Tisztelettel

Tisztelettel Blahá Louiza...
BLAHÁ LOUIZA.

BLAHÁ LOUIZA. Crème Pompadour.

Crème Pompadour. Blahá Louiza...
5-10

5-10 Crème Pompadour. Blahá Louiza...
Az illatosság terén jelentékeny párisi kitűnésekkel való összeköttetésem folytán sikerült a világhírű...

Az illatosság terén jelentékeny párisi kitűnésekkel való összeköttetésem folytán sikerült a világhírű...
és felette határozottan "CRÈME POMPADOUR" egész csodálatos és erőiben állhatatlan. Én azon szer, melylyel a...

és felette határozottan "CRÈME POMPADOUR" egész csodálatos és erőiben állhatatlan. Én azon szer, melylyel a...
bőrvettség annyira egykor fontotta tartalmat csodálatos és erőiben állhatatlan. Én azon szer, melylyel a...

bőrvettség annyira egykor fontotta tartalmat csodálatos és erőiben állhatatlan. Én azon szer, melylyel a...
ésért nem mulasztom el a t. hálygvilágok azt a legkiválóbbat ajánlani. — E kitűnő szer jóval felülmúl minden...

ésért nem mulasztom el a t. hálygvilágok azt a legkiválóbbat ajánlani. — E kitűnő szer jóval felülmúl minden...
eddig eddigi ennép gyártmányát. Egy tégely ára használati utasítással 1 fr. 60 kr.

eddig eddigi ennép gyártmányát. Egy tégely ára használati utasítással 1 fr. 60 kr. Blahá Louiza...
Csak azon kisimítvány valódiaként kasszokom, — mely fentebb védjeggyel el van...

Csak azon kisimítvány valódiaként kasszokom, — mely fentebb védjeggyel el van...
látva. Legnagyobb és hasznosabb valódi francia és angol illatosítóes...

látva. Legnagyobb és hasznosabb valódi francia és angol illatosítóes...
Minden doboz POUFRE DE SERAIL a mellékelt bejegyzett védjeggyel van ellátva, 60...

Radocsay és Bányay

nagybani természetes ásványvíz és forrástermék kereskedők...
létesített 1842 ik évben, 738. 4-5.

létesített 1842 ik évben, 738. 4-5. Radocsay és Bányay...
BUDAPESTEN, Koronaherceg (uri)-utca II. sz.

BUDAPESTEN, Koronaherceg (uri)-utca II. sz. Radocsay és Bányay...
ajánlják most beérkezett és mindig friss töltésben kapható mindennemű természetes...

ajánlják most beérkezett és mindig friss töltésben kapható mindennemű természetes...
ásványvizeket.

ásványvizeket. Radocsay és Bányay...
Hogy igen tisztelt veivőinknek, valamint minőség egy valódi forrástól kapott vizekre vonatkozólag, minden...

Hogy igen tisztelt veivőinknek, valamint minőség egy valódi forrástól kapott vizekre vonatkozólag, minden...
biztonságot nyujtunk, alvástettük magunkat, a fővárosi fővárosnak könyveinket, eredeti számláinkat, számló...

biztonságot nyujtunk, alvástettük magunkat, a fővárosi fővárosnak könyveinket, eredeti számláinkat, számló...
léveleinket bármikor előmutatni, ugyazint ásványvíz-helyiségünket kívánságára vizsgálat végett felnyitni

léveleinket bármikor előmutatni, ugyazint ásványvíz-helyiségünket kívánságára vizsgálat végett felnyitni...
Vidéki megrendelések úgy postán, hajón vagy vasuton, pontosan és leggyorsabban eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések úgy postán, hajón vagy vasuton, pontosan és leggyorsabban eszközöltetnek. Radocsay és Bányay...
BERGMANN

BERGMANN Szeplő-szappana...
a szeplők teljes eltávolítására,

a szeplők teljes eltávolítására, Bergmann...
darabja 45 kr. o. ért.

darabja 45 kr. o. ért. Bergmann...
Nagy-Kanizsán PRÁGER BÉLA

Nagy-Kanizsán PRÁGER BÉLA Bergmann...
gyógyszertárban.

gyógyszertárban. Bergmann...
TEMESVÁRY MÓR

TEMESVÁRY MÓR czipő-gyár raktára...
BUDAPESTEN,

BUDAPESTEN, Temesváry Mór...
király-utca I. szám, báró Or-

király-utca I. szám, báró Or- Temesváry Mór...
czy-féle ház,

czy-féle ház, Temesváry Mór...
nagyban és kicsinyben.

nagyban és kicsinyben. Temesváry Mór...
Nők számára:

Nők számára: Temesváry Mór...
Kemp-czipők eberasztinból és bőrből 1 fr 20 kr.

TEMESVÁRY MÓR

czipő-gyár raktára...
BUDAPESTEN,

BUDAPESTEN, Temesváry Mór...
király-utca I. szám, báró Or-

király-utca I. szám, báró Or- Temesváry Mór...
czy-féle ház,

czy-féle ház, Temesváry Mór...
nagyban és kicsinyben.

nagyban és kicsinyben. Temesváry Mór...
Nők számára:

Nők számára: Temesváry Mór...
Kemp-czipők eberasztinból és bőrből 1 fr 20 kr.

Kemp-czipők eberasztinból és bőrből 1 fr 20 kr. Temesváry Mór...
Séta-czipők, divatos félczipők, finomak és díszesek 2 fr 20 kr.

Séta-czipők, divatos félczipők, finomak és díszesek 2 fr 20 kr. Temesváry Mór...
Regatta-czipők csatokkal, finom eberasztinból vagy bőrből 2 fr 70 kr.

Regatta-czipők csatokkal, finom eberasztinból vagy bőrből 2 fr 70 kr. Temesváry Mór...
Regatta-czipők fényes orral, magas sarokkal legújabb szabás 3 fr 80 kr.

Regatta-czipők fényes orral, magas sarokkal legújabb szabás 3 fr 80 kr. Temesváry Mór...
Regatta-czipők szagréból vagy zergéből, szegézzel kötött...

Regatta-czipők szagréból vagy zergéből, szegézzel kötött... Temesváry Mór...
talppal, magas sarokkal, legújabb szabás 2 fr 80 kr.

talppal, magas sarokkal, legújabb szabás 2 fr 80 kr. Temesváry Mór...
Eberasztin-topánok finomak, díszesek, fényes orral 2 fr 70 kr.

Eberasztin-topánok finomak, díszesek, fényes orral 2 fr 70 kr. Temesváry Mór...
Eberasztin-topánok magas sarokkal, magas kivágással, fényes...

Eberasztin-topánok magas sarokkal, magas kivágással, fényes... Temesváry Mór...
orral, rókoko sarokkal, legújabb szabás 3 fr 20 kr.

orral, rókoko sarokkal, legújabb szabás 3 fr 20 kr. Temesváry Mór...
Eberasztin csugos topánok, szivalku metszéssel, sima talppal...

Eberasztin csugos topánok, szivalku metszéssel, sima talppal... Temesváry Mór...
stíkos sarokkal, elegans szabás 3 fr 40 kr.

stíkos sarokkal, elegans szabás 3 fr 40 kr. Temesváry Mór...
Bőrűz topánok szagréból, szögelt talppal, magas kivágással,

Bőrűz topánok szagréból, szögelt talppal, magas kivágással, Temesváry Mór...
legújabb kialakítás 3 fr 20 kr.

legújabb kialakítás 3 fr 20 kr. Temesváry Mór...
Urak számára:

Urak számára: Temesváry Mór...
Házi czipők finom bőrből 1 fr 20 kr.

Kaufmann & Simon

bank és váltó-üzlet Hamburgban...
Kaufmann & Simon

bank és váltó-üzlet Hamburgban. Kaufmann & Simon...
Kaufmann & Simon

Kaufmann & Simon bank és váltó-üzlet Hamburgban...
Kaufmann & Simon

Kaufmann & Simon bank és váltó-üzlet Hamburgban...
Kaufmann & Simon

Kaufmann & Simon bank és váltó-üzlet Hamburgban...
Kaufmann & Simon

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

tisztelettel alólírt igazgatósága ezennel jelenti, hogy Zala, Somogy, Baranya és Vas megyék részére kiterjedő hatáskörrel

N.-Kanizsán vezérügynökséget

állítván fel, annak vezetését

Gutmann S. H. urra

ruházta, kit egyszersmind a tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási ágazatokban jogérvényes biztosítási kötvények kiállítására, károk felvételére ugymint ezek azonnali kifizetésére is felhatalmazott.

Budapest, 1880. januárban.

A Magyar-francia biztosító-részvénytársaság igazgatósága:
Schweiger. Moscovitz.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólírt tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztosítási ajánlatok elfogadtatnak a biztosítási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágosítások legkészségesebben megadatnak.

Biztosít pedig a társaság

- a) tűzvészély és robbanás által okozott károk ellen;
- b) jégkárok ellen;
- c) szárazon vagy vízben szállított javak károsodása ellen;
- d) az ember életére minden ismert módozat szerint.

A Magyar-francia biztosító részvénytársaság, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millió arany forintot

tevé alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany frt

készpénzben befizettetett, a részint a főváros legelő pénzügyintézeténél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, f. é. október 14-én tartván alakuló közgyűlését, melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg.

Választmány.

Elnök: Bittó István, ő Felsége val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresete, orsz. képviselő stb. Budapesten.

A elnökök: Bárd Bányai Béla, földbírtokos, orsz. képv. stb. Bpsten. Bontoux Jenő, a párisi Société de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasút igazgatósági tagja stb. Párisban.

Neuwelt Ármin kir. keresked. tanácsos nagykereskedő.

Lovag zápori Regeuhart Ferencz, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.

Szabó Károly földbírtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Bárd Tinti Károly cs. kir. kamarás, az osztrák déli vasút alelnöke, az osztrák urakháza tagja stb. Bécsben.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén lévő, hazánkban is nagyjából ismert és köztiszteltetben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garantiát nyújtott volna, mint amennyit neki e társaság, mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jellege egyrészt teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitelére a méltányosság, a pontoság és a legszigorabb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészt megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel alólírt a biztosító t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból felhívja és kéri, megjegyzni egyszersmind, hogy a vezér-ügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy tűzbiztosítási ajánlatok a már felállított ügynökségek által készségesen elfogadtatnak,

N.-Kanizsán 1880. májusban.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor, a magyar jelzálog-banknak igazgatója.

Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.

Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.

Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union générale vezér felügyelője Párisban.

Igazgatóság.

Igazgatók: Dr. Hiller Albrecht, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben.

Kistenmacher Károly a „Hofmann József” nagykereskedő cég főnöke Budapesten.

Schweiger Márton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.

Vezérigazgató: Moskovicz Lajos Budapesten.

maradván teljes tisztelettel

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság
vezérügynöksége N.-Kanizsán.

Gutmann S. H.

689 19-51

DREHER ANTAL-féle
kiviteli palaczk-sör

Megrendelések

a kivittell palaczk-sör valódsága és tarthatósága-érti jóállás mellett egyes-egyedül csak a

DREHER ANTAL-féle sörfőzdéhez
9-10.) **Kőbányán**

vagy annak teljhatalmazott főraktárnokánál

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIGUEZ BUDAPEST
ezimzendők.

Arzényszék kizárta mindenhova ingyen és bérmentve.
Nagybani ismételődnök kiváló kedvezmények.

Felhívás	
8 mill. 320,000 márkát	400,000 márkával
1 nyér. 4 m. 250,000	4 nyér. 4 m. 8000
1 nyér. 4 m. 150,000	3 nyér. 4 m. 6000
1 nyér. 4 m. 100,000	2 nyér. 4 m. 4000
1 nyér. 4 m. 50,000	1 nyér. 4 m. 2000
1 nyér. 4 m. 25,000	1 nyér. 4 m. 1000
1 nyér. 4 m. 12,500	1 nyér. 4 m. 500
1 nyér. 4 m. 6,250	1 nyér. 4 m. 250
1 nyér. 4 m. 3,125	1 nyér. 4 m. 125
1 nyér. 4 m. 1,562	1 nyér. 4 m. 62
1 nyér. 4 m. 781	1 nyér. 4 m. 31
1 nyér. 4 m. 390	1 nyér. 4 m. 15
1 nyér. 4 m. 195	1 nyér. 4 m. 7
1 nyér. 4 m. 97	1 nyér. 4 m. 3
1 nyér. 4 m. 48	1 nyér. 4 m. 1
1 nyér. 4 m. 24	1 nyér. 4 m. 0
1 nyér. 4 m. 12	1 nyér. 4 m. 0
1 nyér. 4 m. 6	1 nyér. 4 m. 0
1 nyér. 4 m. 3	1 nyér. 4 m. 0
1 nyér. 4 m. 1	1 nyér. 4 m. 0
1 nyér. 4 m. 0	1 nyér. 4 m. 0

Meghívás.

A dél-zalai takarékpénztár kebelében szervezett gyűjtő s önségélyző szövetkezet részvényesei
1880 május hó 17-én reggelt 9 órakor Nagy-Kanizsán a városház termében tartandó
első rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak. (741 2.-*)
Tárgy: 1879. évi ápril hó 14-én tartott rendes közgyűlésen kellő számu részvényesek jelen nem léte következtében a végleszámolást kimondó határozat kir. tövényzék által megemmisítettven — ezen határozatnak újabbán leendő kimondása.

Kiadóhely: Felső-Felvi Könyvtárakadémi. Újvárosi utca, 513. szám.
 Előfizetési árak: Egy évre 5 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 60 kr.
 Hirdetési-árak: 1 sorban hetente egyszer 7 kr. Hét naponta 5 kr. Hét naponta 3 kr. Hét naponta 2 kr.

ZALAI

Szerkesztői Iroda
 Hely: a 11. sz. szobában (azaz a 513. sz. szobában) az új városi utca 513. sz. szobájában. A hirdetések csak a szerkesztői fogadtatásuk el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.
 Nyitási: Petőcz R. kr.

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TÖBB MÁS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

21. szám.

Nagy-Kanizsa szordán, 1880. május 19-én.

VII. évfolyam.

A zalamegyei gazdasági egyesület közgyűléséből.

A megyei Gazdasági Egyesület által hirdett pályázat folytán beérkezett hét rendbeli borászati pályamunka megbírálására kiküldött bizottság a munkáknak hét hónapi tanulmányozása után f. 1889. évi február 23-án a bíráló bizottság mezejtése végett összeülvén, *titkos szavazás* útján a hat szavazatból egyet kapott az 5-ik, kettőt a 4-ik, hármat a 6-ik számmal jelzett pályamunka.

E szerint általános szavazat-többséget egyik munka sem nyert, a 4-ik és 6-ikra nézve tartott újabb szavazásnál négy szavazatot nyert a 6-ik, kettőt a 4-ik mű.

A bíráló bizottság által tehát a 6-ik számú pályamunka fogadtatást el, melynek jellege „Ne hagyj el magadat, és megsegít az Isten.”

A gazdasági egyesületnek f. hó 11-én tartott közgyűlésében a bíráló felolvasatván, annak alapján a 6-ik számú pályamunka lett elfogadva, s a kitűzött 500 arany frankkal megtisztelve.

A szerző nevét rejtő jellegű levélke pecsétje a gyűlésben felnyitván, abból Árvay István egyesületi ügyvezető elnök neve jött napfényre, mi is általános élénk díjazásra szolgált alkalmul.

Az ügyvezető elnök, egyszersmint szerző megbízott, hogy a bíráló bizottságának a pályamunka kinyomására vonatkozó észrevételeit tetszése szerint felhasználva a pályamunkát 1000 példányban a megyei lakosság között ingyen leendő kiosztás végett kinyomassa.

A gabona, és bor-vásárnak Nagykanizsán a folyó évben is leendő megtartása elrendeltetett; annak létesítésével Glavina Lajos ur bízott meg.

A egyesület közgyűlésének további folyamáról és egyéb tárgyairól legközelebb fogja hozni lapunk a jegyzőkönyvet egész terjedelmében.

A mi gőzfürdőnkrol.

Nagy-Kanizsa, május havában.

A n.-kanizsai gőzfürdő nagy áldás a közönségre nézve, miután céljának teljesen megfelelő berendezése kifogástalan. Bizalommal viseltetik is iránta a közönség, mert temérdek beteg köszönheti jótékony gyógyhatásának egészségét. Hiszen azért is épült, hogy általa egészségi szempontból a mindinkább szükségessé váló közügyeknek elégtétve legyen.

Az épület szabályszerűen van osztályozva, bir csinosan berendezett kényelmes fürdőszobákkal, gőzfürdő helyiséggel, uszodával, zuhanyokkal, úszó meddővel, elegendő szolgálattal és szükségéből orvossal is.

Minden mozzanat szoros felügyelet alatt állván a közönség mindaddig az őt megillető igényeiben hiányt nem szenvedhet. Van gond fordítva ezentúlra is, hogy az eddigi kényelem és biztonság sérthetetlen maradjon. — A lefolyt évek alatt szerzett tapasztalásból merített adatok indokolják ezen fürdőnek feltétlen szükségességét, mert azt elvitálni nem lehet: — hogy a gőzfürdőnek messze terjedő gyógyhatása van; hogy a testnek tisztán tartására a kényelmes langyos fürdők feltétlenül szükségesek; — hogy az uszoda, mint hideg fürdő és testgyakorlati módszer a vele kapcsolatban álló hideg zuhany edző a testre, óvszere sok bekövetkező gyermekbetegségeknek, és végre: hogy némely mesterséges fürdők által legalább és részben sok oly betegséget kárháthatni el, melyek ilyen hiányában feltétlenül megkivánnák a természetes gyógyhelyek igénybevételét, mert a jelzett fürdőintézet több rendbeli mesterséges gyógyfürdővel is szolgál.

Hogy a nagykanizsai fürdőintézetben fenálló gőzfürdő temérdek beteget gyógyított meg, bizonyon, mert arról magamnak tapasztalást gyűjttem elég időm volt. Bizonyos, hogy sok bőrbeteg, elévült rheumatikus altesti, görvélyes (skrophulosus) hurutos és köszvé-

nyes beteg köszönheti meggyógyulását.

És méltán, mert semmisen tisztogathatja sikereiben a felbört a gőzfürdőnél. Lemos ez minden szennyet, felnyitja a bőrnek netán elzárt pórylukait hogy rendszeren működhessek, illetőleg elpárolgás által megmenthesse a terhes a többé neki nem szükséges páraféle tárgytól, esetleg beteg anyagoktól. 12—15 fürdő mindig elégséges valamely láz nélküli bőrbeteg meggyógyítására. Adatok után mondhatom, hogy a bőrbetegek 12—15 fürdő használata után tökéletesen meggyógyultak.

Másodszor pedig elég rheumatikus látogatta ezen fürdőintézetet és igen sokszor megtörtént, hogy a megülőlésekre kitéjlődő kisebb foku szagatások már az első gőzfürdőre is elenyésztek.

Köszvényesek hagyták el az intézetet meggyógyultan 6—8 heti használat után. És tanácsos is ily betegeknek a gőzfürdőt kitarva használni, legkivált ha elévült és pedig oly formán, hogy a fél órai nyugalom és csendes izzadás kövesse.

Lehetett tapasztalni némelyeken, hogy a köszvényes lerakódások felszívás által oszolnak szét.

Jó eredménnyel használták e fürdőt az ülő foglalkozásuk, mert mindig nagy testi könnyebbséget jobb érzést volt képes adni. Élvezete után rendszeren úgy érzi magát az ember, mintha ujonnan született volna.

Görvélyeseknél, kik e betegséget a gyermekortól viselik jótékony hatását elvitálni nem lehet. Ezen intézetnek uszodája szolgál óvszerűen e betegségnek a gyermekkorban, azért alig találkozik ajánló szót a szülőknél, hogy az intézet e jótékony osztályrészétől gyermekeiket meg ne foszszák.

A kinek elidült náthája, hasonló természetű hurutja van, kétségtelen igénybe veheti azon remény fejében hogy használni fog.

Lázbán, gyuladásban, vérbáborgásokban, gyengeségben szenvedő betegek a gőzfürdő élvezetere nem bocsátatnak. Köpülőlése csak olyanokat bocsát kik orvosi utalványt mutatnak fel vagy személyi utasítást kapnak.

Az intézeti szolgálattal az orvos urak által kiadni szokott utasítások szerint köteles végrehajtani a tényleges szolgálattal. Szükségből az intézet orvosa a helyszínen szivesen ad utasítást bárkinak és ki egyébként is hivatva van az intézetben egészségi szempontból felügyeletet gyakorolni.

Ennyi sokoldalú ilykép berendezett jótékonycélú fürdőintézetet bírván N.-Kanizsa méltán ajánlhatom figyelmébe és pártfogásába a t. közönségnek annyival is inkább, mert a városnak fokozottan osinosodása és tisztasága, nyilvános mulató kertjei; jól berendezett, kényelmes vendéglői teljesen képesek megtelelni a látogatók e tárgyra vonatkozó igényeinek is.

Tersánczy József
 megyei tiszt. járás orvos

Uti jegyzetek.

Ira: Virághegyi József.

II.

Nem áldottam meg kezeit. Agyamat úgy vettem meg, hogy nem tudtam elaludni. Vánkosom akkora volt, hogy alig találtam rajta fejemnek helyet. Takaróm három is volt. A könyvből pedig annyira tödült át a pokoli meleg, hogy attól tartottam, miszerint reggel sülle találnak agyamban. Szerencsére nem sülttem meg egészen. Derekam leültetted egészen az így letekeré, lábaim pedig az égnek ágaskodtak. — Minden kigondolható pozitívát megkísértettem, de sehogy se jött álom szememre. Még csak az hiányzott, hogy lábaimat nyakam közé vessem. Nagy nehezen elszenderedtem, de ennek érdeméből igénytelen réseccske jutott az ágyra. A tenger melletti látásának sóvár vágya nem hagyott aludni.

Már öt órákor talpon voltam s kimentem a kikötőbe, a „Molo st. Carlo“-ra. Az utcák meg néptelenek voltak, de a kikötőben már nyüszögött pezsgett az élet.

Alomképeim egyike megvalósult. Előttem a tenger! Lélekemelő, főséges, megdöbbenő lát-

A tanár és vendencei.

Rögzény.

Ira: Flygare-Carlén Emilia.

Fordította:

FRIEDMANN ALAJOS.

VI.

A kapitány reggeli látogatása. — A lecke. — Tanácskozás a mama szobájában.

(Folytatás.)

„Igen, látod, kedves Róza” folytatta a tanácsosné, „hogy azt nekem oly módon megmagyarássam, hogy azt megértheted, több és szükséges, mint... Azonban az mindegy, majd megkíséreltem. Jól figyelj hát arra amit mondok. — Tudod, hogy atyád gazdag, vagy legalább is vagyonos. — De mivel a kereskedő viszonyai nem minden évben kedvesek, úgy gyakran megtörténik, hogy—hogy... No de az ültetés mi nők, éppen nem nagyon értünk. — Amit esetleg omdani akarok a következő: mivel az idők omdani, hogy a kereskedő egész vagyonát folyton forgalomban van, hogy hitele fönálljon, most is ily féle körülmény forog fen: atyáddal, gyermekem, természetesen magunk közt szólván. Ezen sajnos körülmény következménye, hogy hosománnyod nem lesz oly jelentékeny, mint szeretted voltam.

A tanár azonban Rózácskám, igen gazdag ember léte, nagyon fukar, majdnem utálatig fukar; és azért gondoltam, — mivel némi fáradság nélkül nem számíthatni segítyre, — hogy te, kedves Rózsám, minden kortelgetés nélkül a végső elérés végett, lépéseket tennél nála. — Kedves szeretetre modoroddal könnyen meggyőred az öreg, ha akarod. Látogasd meg kedvesem, hízogj neki és iparkodjál vele tudatni, hogy öreg nevelésben kevés kópólásban részesül szolgál által és hogy egyedül óhajod, legnagyobb öröme voltam, ha a leggyöngyöbben kópólhatnád. Továbbá hogy nagyobb szeretet nem ismerés,

ha ő nálatok, nálad és Nándornál akarna tartózkodni, mivel mindketten versenyessétek őt a legnagyobb figyelemben részesíteni; — — — a több eiféle, mit alkalmasnak tartasz elmondani és mihez a látogatás okot adna. — És hogy az egész, a látogatás és a csél igen természetesen tünjék fel, úgy kérd meg saját magam és atyád nevében, hogy karácsony este szerencsétlenül meg látogatásával bennünket.”

Róza fejében a gondolatok furcsán hullámostak. — Ezen külsőleg nagyon visszataszított neki, különösen azért, mivel az anya, leánya ellenében oly kívánságot nyitvánitott és oly tanácsot hallatott, mi ellen szigorú igazságérzete és gyöngéd érzelve visszaretent. Ami azonban atyja ügyének könnyű és finom ériületét illette, úgy Róza sejté, hogy ez egy különös módja lehet a csalátszéknek, melyet az anya használ, csakhogy leányát a kívánt pontra hozhasse; mert Róza egyáltalán lehetetlennek tartotta, hogy atyja s anyja oly gondtalanoknak fognak mutatkozni, ha valóban oly nyugtalanító körülmények forogának fön. Róza nem birt vissza emlékezni, hogy valaha egyetlen egy redtő látott volna atyja homlokán, vagy egyetlen gondtalan, szerencsétlenséget jósló kifejezést szemében. — De máséket gondolt és itelt volna Róza ha látja, amint atyja irószentala előtt gondolatokba merülve, és számolás közben halkán szitkokat mormog.

És ha szután szobájára követi, föl-alá sétálását hallja, dühös pillatását látja vala, melyet ily magára hagyott pillanatokban az elejbe került kutya, vagy egyéb tárgyak felé szór; ha észreveszedte, mily erőszakoson lelke mélyéből kiszajtott szavak osonnak el az erősen összeszorított ajkán, bajjólalra, keesrű s csak önmaga által érthető szavak, melyek kimondásánál homlokáról nagy csepkekben foly le a hideg veríték; ha továbbá láthatta volna, mily különös változásos menek kereszttől atyja arcvonásai, ha az ebéd ideje és ezzel a családjaival találkozás közeledik, mint simúl a redde homlok és mosolyog a szem, mint leas tartás búsaka mint köszönégesen és

járása biztos és erős, mintha bajról és lehető bukásról soha szó sem lett volna: akkor Róza más értelmet tulajdonit vala anyja szavainak. Most azonban anyja szavai könnyen elhangzottak és figyelmefféke a tanácsosné ajánlatán, hogy atánárt megnyerje, összpontosult; mivel meg volt győződve, hogyha közbenjárását megtagadja, anyja fogna ez ügyben kísérletet tenni, mitől azonban Róza gyöngéd érzelve irzótt. Emléi fogva elhatározá, hogy hajlandónak fog mutatkozni a kérdéses ügyben eljáráni.

„De Róza, édes Róza” szakította félbe a kiső hosszan tartó hallgatást a tanácsosné, „miről gondoskodol? Ne ily it mint a néma szobor, hanem felelj az Isten nevében! Van-e anyi bátorságod, hogy ez ügyben teljes tapintattal eljárj? Merengjessel ez valóban nem fog megtörténni; hadd hallom tehát véleményedét! Ha ajánlatomat, melyet irányodban való gyöngéd szeretetem mondott, nem akarod elfogadni, ám szólj, mert akkor magam fogom ellépést megkísérteni.”

„Oh, nem, kedves anyám!” válaszolt Róza gyorsan, „nem épen hogy a tanárnál való látogatást ellenezem, mert est szivesen megteszem, sőt oly kellemesé kívánom számára ottlétem idejét tenni, mint csak tőlem telik, — de mindjárt az alkalommal ajánlani neki, hogy hagyja el kedvelté vált lakát, melyben mint Nándor mondja már húsz év óta lakik, azt nem tartom tanácsosnak.”

„Te kedves, pompás szeretetre méltó gyermek vagy; szót kiső könnyebbülve a tanácsosné. — Derék leány vagy, ki teljes mértékben elismered szerető anyádnak érdekében tanusított gondos fáradozását. Megnyugtattva biz-m read ez ügyet, remélve, hogy célt fogsz érni. — Mikor megy el a tanárhos gyermekem?”

„Néhány nappal, karácsony előtt” válaszolt Róza; „nem kell a dolgot elhanyagolni.”

„Nos amint akarsz! Legyen úgy! Késszítettél már az öreg ur részére ajándékot?”

„Oh igen mamácska, válaszolta Róza, örvendve, hogy e kiső társalkodásból szabadulhat; egy pár papucot készítek az öreg ur részére.”

A „Zala” tárczja.

Kupát ide!

Kupát ide, ki lelke van!
 Csaplárosné, szaporán!
 Pincét, csapot nyitva tartson,
 Túl ad ma minden borán.

Legöblösebb kupájába
 Legeseleg-nyitott borát!
 Hadd üljem meg lángboránál
 Lángszaralmem lángtorát.

Sűrű könyvem sáporával
 Hogyha el nem oltatom,
 Hátha bora főntébe
 Búmat bele fojtatom.

Kupám óras, szívem tele,
 Búval töltötte babám;
 Hadd örlitem ki a szívem!
 Tűzess sinig a kupám!

Töltes! töltes!! újra töltes!!!...
 El akarom felejteni
 Az ég súvét, pokol kinját:
 Azt az egy szót: szeretni.

Ti meg hűtlenség-megtorló
 Bosszújátok szellemek,
 Szálljatok ki a kupából
 Szálljatok meg lakómat!

Csaplárosné, mit mivelünk!
 Hisszen nagyobb lett a baj.
 Bora gyújtott, de nem oltott:
 Csak a tűre volt — olaj.

Nem tudok én felejteni
 Hűtlenséged dicsőre,
 Minden borcsapp könyvsappát vált,
 Csak egy assakd orcsámra.

Wit Puly,

vány. Ha annyi szem nem lenne rám irányozva, térdre borulnék és ihletet percában. Hiába keresik a tenger határát, nincs, mint nincs a képeletnek. Mindenfelé háborgó víz. A széles hullámok egymást kergette méltóságosan hőmpolyognak, majd egy fodros hullám a kikötő falához csapódik, s baljósulaton morogva török meg a küszömetlen gátot.

Oh búzák emberek, kik magatokat a leg-hatalmasabbaknak vélték, ide jöjjetek, itt ismeritek be porsemnyi csekélyeségeket. Nézzétek azt az óriási hajót, mely könnyedén himbálják a hullámok. Ilyen az élet tengerén, ilyen a teheren, ilyen a játékosok annak hullámain.

Nem csoda, hogy az emberiség, szellemi kis-korúságában, mikor még a tudományak bölcsője sem volt készen, a tenger mindenféle szörnyetegekkel, rémálmatokkal, nympfákkal hitte be-népesítettnek, mert ott, hol az ész képtelen ki-elégítő felvilágosítást adni, a játéki képzelet alkot magának világot és pedig annál bizarrabbat, minél titokteljesebb, megfoghatatlanabb a dolog, melyet sikeretlenül kutat.

A kikötő meszeszűrdő árbozcsord. Ezer és ezer kisebb-nagyobb hajót ringatnak a hullámok. A tömérdek hajó erőfelle nyikorgása soha nem szűnhet. Ha végig nézünk az árbozcsordán, úgy tetszik, mintha valamennyi jókedvében táncolna.

Itt ruhát szárogatnak az árbozcsordán, ott hordókat hengergetnek a hajóra; itt deszkákat busnak fel, ott aszakkot dobálnak ki a hajóból gösgép segítségével, mely folyvást zakatol.

A hajók szakadatlanul fűtyölnek. Egyik jön másik megy. A kapitány kiabál osztja utasításait a hajós legényeknek olykor, olykor egy egy dörgedelmes „corpo di bacco-val” fűszerezvén monddokjait. Itt vasmacskák ereszenek le, ott vitorákat vonnak fel; itt hajót javítanak, kalapálnak, ott mosnak a kocsik szűntelenül szállítják a zsákokat a kikötőbe. Szegény ökrök *) majd összerokadnak a súlyos teher alatt. Mindenfelé kedélyes szibongás, lázas tevékenység.

A hajókat a szárazfölddel összekötő dobozán szótlanul hordják a napszámok a zsákokat. Nyakuk meggörnyed az életől, nehéz munkától. Gépielen emelik vállakra a zsákokat. Egyik sem szólva a másikhoz. Talán így parancsolja a kapitány időkimélt szempontjából, vagy talán unalmas, egyhangú fraszó életmódjuk vette el kedvüket a beszédől.

Messze mértőldre kútna a siktengeren apró, mozdatlan pontocskák látszanak. Lassanként növekednek. Örök mulva kiszeselednek, s tisztán hiteheliük körvonalait. Azok mind nagy hajók.

Amerre nézünk a láthatárt mindenütt vitorák hajók szegélyezik, melyek a mértőldre terjedő távolság miatt törp nyírfákhoz hasonlítanak. Lassanként eltűnőznek, összeolvadnak a láthatárral.

Mikor a nap már hevesebben kéri sugárait lövelni, néhány férfi kaunákat hoz, s harányan kiabálják: „aqua.”

Ezek csatorvizet árulnak. A napszámok egy-egy kaunát hamar kiüritenek, mert ilyenkor már kifáradtak a munkától, míg ben a városban a gaadagok az álm karjain szundikálnak.

A csolnakosok kinalgatják csolnakikat, a világítótoronyba. Mirakureba, vagy hóvá akarjuk. Udvariasságukban majd lehúszák az emberit a kabátot, s előszékenyüktől lehetetlen szabadulni, megígéretet nem teszünk, hogy délután okvetlenül igénybe veendjük lekötelező szívessé-güket, de jelenleg nem érjük rá.

(Folytatása köv.)

*) Itt a terhet jobbra ökrök vonják a kikötőbe.

Helyi és megyei hírek.

— **Tanodai jelentés.** A Nagy-Kaniszi kth. főgymnasiumban az érettségi vizsgálat írás-beli része f. h. 19, 20, 21, és 22, napjaiban, a szóbeli pedig jun. h. 9—13 közötti időben fog megtartatni; miről az érdekelteket ez utón értesíti.

a főgymn. igazgatójának.

— **(Szent mise.)** A helybeli felső templomban pünkösd vasárnapján és hétfőjén kitűnően sikerült zenés mise tartott, mely az ünnep fényét és a közönség ajtósságát nagyban emelte. Előadott Horák b-dar miséje. A zenekar pompásan működött s emelést érdemelnek Práger Béla és Pollák urak, kik az isteni szolgálat emelésére készséggel közreműködtek és a szép egyházi szemű előadását lehetővé tették.

Egy jelen volt.

— **(A magunk részéről hozzáteszünk még,** hogy valóban elismerendő méltó azon buzgóság, melylyel első sorban Grossmann tanár, a rendelkezésre álló eszközök elégtelensége mellett is a magasabb stílusú zenét és éneket első sorban a szentegyházban meghonosítani igyekezik. A fent-említett mise sikeres előadása is az ő buzgólkodásának köszönhető, a menyiben nem szűn meg buzditani és szabad óráiban szivesen fáradozik. A pünkösti ünnepségek a nevezettekkel kívül még Berkes Imre tanár ur a helybeli zenekar egy része működött közre. — Szerk.)

— **A Zalamegyei gazdasági egyesület által** borászati illetőleg szőlőművelési szakmunkára kitűzött pályadíj ügye, mint az lapunk mai számának első cikkéből látható, az utóbb megtartott gazdasági közgyűlésen, elődött A díjat a Zalamegyei Gazdasági egyesület, taradhatlanul bugó elnöke Arvay István ur nyerte el beadott munkájával. Gaadközségünk a desrék szakférfiut, ki évek óta tollal és tettel küzd az ésszerű szőlőművelés meghonosítása mellett, lapunkban megjelent kiváló szőlőszeti cikkéről eléggé ismeri. Ezek is közel távol fölkeltek a szakférfiak érdeklődését és így a jutalmazott munkában, mely az egyesületi közgyűlés határozata értelmében 1000 példányban ki fog nyomtatni, hogy az a megyében kiosztassék, bizonyára oly szakmával gyarapodik irodalmunk biza-ga, mely épúgy fog használni a jó ügynek, mint dicsegetésre válik a nagybuzgalmu szerzőnek, ki nek a kivított sikerhez szüntén gratulálunk. A közgyűlésnek közelebb megjelenendő jegyzőkönyvében bővebben fognak értesíteni olvasóink az érdekes közgyűlés lefolyásáról.

— **A n. kanizsai polgári egylet** vizalom rendező bizottsága f. h. 22-én az egylet kerthelyiségében disztekézet rendezend, melyre az állandó belépti jeggyel bírók s a tagok által bevezetett vendégek tisztelettel meghívattak. A rendező bizottság.

— **(Belus József.)** Helyi lapjaink örven-detes hírt közöl Farnak Kálmán ur értesülése nyomán. E szerint városunk derék fia Belus József ur, ki nek elméje több hónap előtt elborult s ki ennek folytán a lipótmezei tébolydába szállított, teljesen meggyógyult. Kanizsára ugyan nem jöhet, de most már külön lakásán Pesten él testvérelle a tarányi nyug. jószágkormányzó-val. Levelében, melyet haza küldött, megemlékszik mindenkitől, ki sorsa iránt részvételt viseltetett. Leikünk mélyből örvendünk a szeretetre méltó derék férfiu felgyógyulásán, kit igen sokan tiszteltek, s kit mindenki szeretettel kedves és szeretetreméltó tulajdonainál fogva.

— **Homokkomáromban** élénk bucsu volt pirospünkösd vasárnapján — Volt adás, vevés, mulatozás és vendégség s mindenütt vidám poharazás és beszélgetés közt folyt le az idő. Szép meleg nap is volt, mely a jó hangulatot meg nem zavarta.

— **Időjárásunk.** Mindennap eső, s úgy lát-

nak, hogy ez májusban nem is lesz másképpen. Pedig a gaadák nem igen épülnek e talásgos nedves időjárásra s azt mondják, hogy már un-tig elég volna. A midőn e sorokat írjuk is tel-jeesen borult az ég s nincs is kilitás arra, hogy az eső egyhamar megszünjék. Pedig jó volna, ha vagy két hétre elmaradna, mert a jóbi is rossz a sok.

— **Rövid hírek:** A magyar föld szerk-sztője ezután Dapay László, az eddigi szerkesztő főmunkatársnak jegyzi magát. — A magyar gaadák II. orsz. értekezletének végrehajtó bizottsága május 21-én ülést tart. — A gaad-ásági egyesület jubileumi ünnepén József főher-czeg fogja képviselni a királyt. — Gróf Széchenyi Ödönt a szultán tábornokká nevezte ki, ez által elérte a pas a rangját. — A földmívelési minis-ter Pancsován phyloxera kísérleti állomást állít fel.

— **As esküdtazék** Inczedy László a Függel-esség munkatársának sajtó perében, a nevezet-tett sajtóvételben vétkezők találta és 4 havi fogságra, 600 frt. pénzbüntetés s a költségek megtérítése ítélt. — **Cseh tanulók** Prágában két német tanárnak macskazent hoztak, az egyiknek lakásán az ablakokat is bevették. — A munkásközpont Budapestben megtartatai szándékolt munkás congressust a ministerium beállította. A zágrábi egyetem horvát és latin nyelven szerkesz-tett üdvözlő iratot küldött a budapesti egyetem jubileuma alkalmából Grácban egy consótiom alakult meg, mely a Mura vízén eszközleendő gös-hajózás érdekében engedélyért folyamodott az osztr-ák és magyar kormányhoz. — **Lóczy Lajos** tel-olyaasát tartott chinai utjáról. — **Debreczen** vá-rosa azt a határozatot hozta, hogy az orvosok és természetudósok vándorgyűlése 1882-re Deb-reczenbe hívassék meg.

— **Uj zeneművek.** Táborcsy és Parsch ze-neműkereskedésében Budapestben megjelentek. **A legény bolondja** Kóródy Péter pályanyertes nép-színművének összes kedvelt dalai. 1. Nagy a vil-ág. 2. Elment az én babám, Szentirmaytól. 3. Ha nekem, Szentirmaytól. 4. Hervadt rózsám. 5. Tő közepén. 6. Nem gondolok. 7. Amott egy ház. 8. Rászállott. 9. Kati lélekem. 10. Ez a le-gény kérdezi. Ni, ni, ni. Szentirmaytól. 11. Nin-csen kedvem. 12. Isten tudja. Zettner Ara ká-nától. 13. Jár a kis lány, Szentirmay Elemtől. 14. Bara szeretőmnek. 15. Áld meg Isten. 16. A toronyba. Enekhangra zongorkasírettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkel Ele. Ara 1 forint 50 kr.

Vegyes közlemények.

— **Az új véderő törvényjavaslat,** különösen honvédségünkre nézve nagybecsű módosításokat tartalmaz. Nevezetesen honvédségünk érdekében jelentékeny változást fog szenvedni az egy éves önkényzeti intézmény, menyiben a sorozás alá és sorszámkulát fogva a honvédségbe jutó önkényzetek a honvédségben szolgálhatják ki az egy éve. A honvédség érdekében, ki fogja mon-dani továbbá az új véderő törvény, hogy a közös hadseregből átélphessenek a honvédség tényleg-es állományába az önkényesen jelentkező had-éprődök, a menyiben a honvédség, illetőleg a hadsereg tiszt karának viszonyai ezt megenged-ik. Az egy éves önkényzeteknek az a kedvez-ményt is biztosítani fogja az új törvény, hogy az orvos növendékek, ha mint orvosok akarják leszolgálni az egy évet, esetleg 27 éves korukig elhalaszthatják a szolgálatba való belépést. A hadi tengerészek tényleges szolgálati ideje négy év lesz; de viszont auban a kedvezményben fognak részesülni, hogy a tartalékokban csak 5 évig szolgáljanak. Az új törvény fontos határoa-tsi köze tartozik az is, hogy jövőben a sorozás-nak márc. elejétől apr. végéig meg kell történni. A póttartalékba besorozottak állandóan a póttartalék tagjai lesznek és szükség esetében

sem sorozhatók be a rendszer hadseregbe, de a póttartalékok is nyolc hétig tartó kiképzés-ben fognak részesülni. Megemlítjük, hogy a ren-des állományban való szolgálat kötelezettsége alól azok is felmentettek, kik besorozatának után ki tudják mutatni a törvényesítés föltéte-leket; továbbá, hogy a lovasságnál és a katoná zenekaroknál szolgáló egyéneknek, ha önkényi jelentkeznek új capitulálókra, alizati kedvez-mény nélkül, minden évök kétszeresen fog be számítottatni hadkötelezettségükbe. A gymnasiumo-kon és reáliskolákon kívül más szakiskolákat végzett növendékek is köteleztetni fognak az egy éves önkényzetességre.

— **Összemorzott lovak.** A „Debr Ellend”-ben írja le egy szemtanú a következő véria-gyaszot esetet. „Szonban délután a szatmari vonat elindulás előtt tehát körülbelül 4 óra tájban utam épen a temető előtt vezetett el. Már messziről láttam, hogy egy fekete kocsi két lo-vat gaadátlanul áll a temető kapuján túl. Egy-szerre észrevettem, hogy a vonat közeledik, s hogy a lovak tűzrakóli kezdének. Alig pár má-sodperc múlva a vonat dübörgése erősebbé les-s a lovak megbokrosodnak, futni akarnak, de a tu-só oldalon leeresztett korlától a rud vissza-ütődik. A lovak ugrálnak egyik egyfelé, a má-sik másfelé igyekeznek, de ugyanabban a pillá-natban a vonat hirtelen eldöbög és alig egy szempillantásnyi idő alatt burzsozó látvány tá-rult szemem elé. A két lo teste darabokra szak-gtva hevelt a földön, míg a patáját is levitte a lábáról a kocsi kereké, maga a kocsi izekre forgácsolódott. Csak mikor a vonatot a vértől lemosatták, indulhatott az tovább utjára.”

— **A tanító-egyesület** szövetsége tárgyában az egyetemes tanító-gyűlés végrehajtó bizottsá-gához most érkezett be a ministeri leirat, mely következőleg hangzik: A III. egyetemes tanító-gyűlés végrehajtó bizottságának a tanító-egylet-ek szövetsége alapszabályai tárgyában újabb hozzá-m beadott folyamodványát a mellékelt-ekkel együtt (2 db) az illetők értesítése végett Nagysádnak (a budapesti tanfelügyelő) azza-küldöm le, mikép azokon kívül, mik a belügy-minis-ter urnak mult évi szeptember hó 2-án 38391. sz. a e tárgyban kiadott rendeletben foglaltaknak, tekintve különösen azt, hogy a kir. kormány által jóváhagyott alapszabályokkal bíró ös-szes magyarországi tanító-egyletek képviselői-nek három évenként ö sz. tanító gyűlése össze-hívásáról megfelelő államsegély mellett magam kívánok gondoskodni; ennélfogva a tervezett szövetség létrejvetelét felelelegesnek s az es-iránti alapszabályok jóváhagyását szükségesnek tartom. — Budapest, 1880. évi április hó 21. Treletti s. k. E rendelet tárgyalása végett a végrehajtó bizottság tagjai ma érkezetletet tar-tottak. Sokan voltak a tagok közül, kik a szö-vetség eszméjéhez feltétlenül ragaszkodva e ru-delet ellenében tiszta merer álláspontot foglal-tak el, a többség azonban belátva azon erköl-ci nyereséget, mely a tanító-egyesületnek egy-behívása szükségének a kormány által kimond-dásában rejlik, csak tartózkodó állást foglal el a kérdésel szemben mindaddig, míg biztosítva lesz hogy az országos tanító gyűléseknek állandó független központi közege is létesülhet s a tanítóegyesületnek az orsz. tanitógyűlés napirend-jére bejelnyás biztosítatik. Felmerült azon eszme is, hogy e fontos ügy megvitátása végett 1881. nyárára egyetemes tanitógyűlés hívassék össze. Mindesen kérdéseket az egyetemes tanitógyűlés végrehajtó bizottsága pünkösti ülésén behatárol fogj tárgyalni.

— **Mérgesés ruha állt.** Egy berlini keres-kevelmi tanácsos nem rég egy smert párisi üle-letből hozottat leányának egy gyönyörű sötétzöld ruhát, világosszöld levődíszítéssel. A ruha nagyon tetszett a nőnek és ezért gyakran viselte. Mint-egy két héttel később észrevette a nő, kinek

Egy tudós naplója.

Közzli: RÓNAY IZIDOR.

(Folytatás.)

A két tanuló által egy új, löbb ismeret-len élet jött a keleti tenger melletti kis város-kába. Mulatságok, kéjhajozások egymást váltot-ták fel, boldog idő volt ez Adára s réam nézve. Sándor minden ünnepély hőse volt. Játznya cse-nél a leányok szívét és terdét el az anyák féjén. Mindenki hitt az ifju báró ömlengéseinek. Midőn figyelmeztetém őt, nevetve önaának nevezett, ki az ő édes részével megelégedjék. S veszélyes csinált annál inkább folytatta. Többször, midőn azt vélé, hogy nem tekintenek rá, hosszu fa-gyaszot tekintetet vetett Adára. Különbön még kevesebbet törődött vele, mint a többi leánynyal. Ha Adára Sándor felől beszéltem, mindig csönd-es és szomorú lett. Csak egyszer monadt önkénytelenül: Olvastam egy kis verset az Ameri-ka öserdeiben lakozó óriás-kigyórol — ha es szemével egy állatot igés, — az nem bir a szem varázsa elől menekülni..... a kigyó szisszege-jön s elnyeli, bocása meg Jenő, estelen gyer-mek vagyok.... a gondolatokat nem lehet úgy irányozni, mint az álmat. — szegény Julia, min-dig könnyesik, midőn arról beszélnek, hogy Sán-dor ur veled nemsokára elutazik. Es ezen nap mindunkább közeledett. El lett határozza, hogy egy díszszóval ünnepeltessek meg. Sándor egy idő óta mindig a tanácsosék Jánosával és egy tönkre jutott szinészessel társalgott, ki leányával mesterséges virágkísztés által tartá fenn magát, vasár alkalmával hírtán és hagedün játszott. Különbön táncmester volt és varázsladásokat tartott, léggolyókat eresztett fel stb. Es volt Sándor embere.

— **Ó a kis városiaknak** egy — itt még soha-sem látott déli szüret ünnepelésével akarta bá-mulatát felkelteni.

— **En csak részben** voltam beavtva és nem szabadott semmit sem elárulni.

— **Az elutazásunk** előtti nap fényesen virradt föl. Oly szép és meleg nap volt, melyet oktober-ben a keleti tenger mellett ritkán látni. Reggel Sándor künn volt két adjutánsával az erdőben.

Az egész város kíváncsi volt és várták a nagy meglepetést. A fiatal leányok a legszebb bálí öl-tőzőküket vették fel, s nem egy könnyet kelle szemekből törölni azon gondolatnál, hogy a szép, elragadó studiozus ur, a fényes báró holnap el-utazik, és talán soha, soha többé nem tér vissz-a a keleti tenger melletti kis városkába.

— **Oh mily unalmas,** magányos lesz nálunk, a hosszú, hosszú, fagyos télen át..... és a sze-gény ifju szívek majd meghasadtak fájdalom és vágy miatt.

— **Lomboszat és virágokkal** ékesített kocsin mentünk ki délután az erdőbe, a keleti tenger magas partjaira. Mily csalatkozva nézettek ki a leányok, midőn látták, hogy az erdő éppen ugy-nés ki, mint más őszi napon. Az anyák kávé-t főztek a süteményeiket kinalgatták amellet pedig leányainkat vizsagalták. Majd csak lass va-lami, mit csinált volna egész délelőtt künn az erdőben? gondoljatok csak a nagy ládákra, melyek Stralsundból érkeztek.

— **Es így igyekeztek** az unalmat maguktól el-távolítani a mint csak lehetett. Diót szedtek és bálí ruhát szakítottak, de az elővigyázatos anyák varró eszközöket hoztak magukkal és kijavitot-tak mindent, bujdosit s mindentelét játszottak, a fiatalag szórakozott.

— **Csendesen** mentünk Adél és én a szerjék-bez, én lehajtam az ágakat és Adél kalapomba szedte a fűrtöcskéket..... mint gyermekkorunk-ban..... ekközben bütelten mondánk egymásnak néhány vizsaglatról, hogy jövő évre, a jól lehet-tudni vizsaglat után, egymás kezét fogva sül-ölök elé lépünk, szerelmünket megvalljuk és áldá-sukat kérjük..... Oh, atyám jó, engem is téged is szívőből szeret, szíveinket nem fogja élszaki-tani egymástól, azért — mert te nem hozhatas ga-dagságot..... nézd Jenő, összenőt meggyoró, es jó jel. Emlékezéssel még midőn utoljára megösz-tánk egymással az összenőt meggyorót.

— **En folytattam** a hüvelyt..... a magot szét-választottuk, és mindegyikünk majdnem ajtato-san költötte el a maga részét a meleg káoszorítá-salalig. Távobbb hallottuk Sándor vidám kacsa-gását: hölgyeim ha valaha meggyorót meg fognak valakivel osztani, gondoljanak eme latin mou-datra:

— **Unica nux prodest,** nocet altera, tertia mors est. Ne cüdalkozzunk tudományosságom fölött, tudor Jenő barátomtól tanultam, saját for-dításában e latin mondatot.

— **Oh hisz ez a legizsább** baigaaság, báró ur, kacagják a lányok. De miért sápadt el Adél oly egyszerre? — miért reszekeit, úgy hogy a ke-reiben lévő fűrtök levelei egymáshoz szördültek mintha ősi szél rezgette volna át.

— **A harmadik a halál!** mondá gondolataiba elmerülve, halkan maga elé. Aztán mosolygni kísérlett meg: Nemde Jenő, baiga gyermek vagyok, szerelmünk halálára gondoltam, hisz az lehetetlen, míg szíveink dobognak — — — — — nemde Jenő? és ha a szegény földi szívek egy koron kihülnek, ismét találkoznak boldogon az égben... hanem eszembe jut ama szép piro-s — bogács s a vers melyet réu készítetél. Igen szomorú, rendkívül szomorúnak kell lenni oly egyes egyedül hátra maradni, ha mindazt mit a szív szeretett, sőt még ha a szerelm is elenyé-szett, — elvesztett! — Oh, Jenő nem bírnám so-ká elviselni — én utánad, — szerelmünk után halnék el.

— **Eközben homályosodni** kezdett. Az öreg János oly gyorsan mint csak vén lábai bírták, sietett elő a cserjék mögül és Sándornak ravaszul intett.

— **S ekkor Sándor** a társasághoz mondá: Tisztelt hölgyeim és uraim! Önök, nekem a dé-l-németnek, annyi élvezetteljes órat szerestek, hogy én nem bírnám azt elviselni, hogy est ne viszonzozzam.

— **En ugyanis** a szüret ünnepelését — a mint az nálunk történik, akarom bemutatni. Mintán Faust varázsköpenye nincs birtokom-ban, hogy ez bennünket oda varázsoljon. Tehát a varázslat csak e térre szorítokozik. A varáz-s azonban ugy is eszközölhető ha öök segítenek. Urak nyujtsanak kart a hölgyeknek. Tanácsosné asszony szabad kezét kérnem. Es mi követjük őt keskeny csrejtett örvényen át... s midig közelebb hallottuk a mossarak és fegyverek dö-rdülését s nemsokára fényes világosság tün sze-meinkbe.

(Folyt. köv.)

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

tisztelettel aláírt igazgatósága ezennel jelenti, hogy Zala, Somogy, Baranya és Vas megyék részére kiterjedő hatáskörrel

N.-Kanizsán vezérügynökséget

állítván fel, annak vezetését

Gutmann S. H. urra

ruházta, kit egyszersmind a tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási ágazatokban jogérvényes biztosítási kötvények kiállítására, károk felvételére ugymint ezek azonnali kifizetésére is felhatalmazott.

Budapest, 1880. januárban.

A Magyar-francia biztosító-részvénytársaság igazgatósága:

Schweiger.

Moscovitz.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással aláírott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztosítási ajánlatok elfogadtatnak a biztosítási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágosítások legkészségesebben megadatnak.

Biztosít pedig a társaság

a) tűzveszély és robbanás által okozott károk ellen;
b) jégkárok ellen

c) szárazon vagy vizen szállított javak károsodása ellen;
d) az ember életére minden ismert módozat szerint.

A Magyar-francia biztosító részvénytársaság, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millió arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany frt

készpénzben befizettetett, a részint a főváros legelső pénzintézeténél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, f. é. október 14-én tartván alakuló közgyűlést, melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választottak meg.

Választmány.

Elnök: Bittó István, ő Felsője val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresete, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Alelnökök: Báró Bánhidly Béla, földbirtokos, orsz. képv. stb. Bpsten. Bontoux Jenő, a párisi Societé de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasút igazgatósági tagja stb. Párisban.

Neuwelt Ármán kir. keresked. tanácsos nagykereskedő.

Lovag zápori Regenhart Ferenc, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben. Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Báró Tinti Károly es. kir. kamarás, az oszt. déli vasút alelnöke, az osztrák uralkháza tagja stb. Bécsben.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén lévő, hazánkban is nagyobb részt ismert és köztiszteltetben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garanciát nyújtott volna, mint amennyit neki a társaság, mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészt teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitelére a méltányosság, a pontoság és a legszigorúbb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészt a szakvezetés avatottsága az iránt is készséggel szolgál, hogy a társaság a díjtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel aláírott a biztosító t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból felhívja és kéri, megjegyzni egyszersmind, hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy tűzbiztosítási ajánlatok a már felállított ügynökségek által készségesen elfogadtatnak,

N.-Kanizsán, 1880. májusban.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor, a magyar jelzálog-banknak igazgatója.
Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémiá igazgatója Budapesten.
Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Societé de l'Union générale vezér felügyelője Párisban.

Igazgatóság.

Igazgatók: Dr. Hiller Albrecht, köz- és váltó-üggyvéd Bécsben.
Kistenmacher Károly a „Hoffmann József” nagykereskedő cég főnöke Budapesten.

Schweiger Márton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.

Vezérigazgató: Moskovicz Lajos Budapesten.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság
vezérügynöksége N.-Kanizsán.

Gutmann S. H.

689 20-51

DREHER ANTAL-féle

kiviteli palaczk-sör.

Megrendelések

a kivitteli palaczk-sör valódisága és tarthatósága-érti jóállás mellett egyes-egyedül csak a

DREHER ANTAL-féle sörfőzdéhez

9-11.)

Kőbányán

vagy annak teljhatalmazott főraktárnokánál

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIGHEZ BUDAPEST

ezimzendők.

Arzgyátek kiadásra mindenhoá ingyen és bérmentve.

Nagybani ismételtadókna kiváló kedvezmények.

Felhívás

A hamburgi Állam által biztosított nagy pénzügyi vállalkozás részvény-és kölcsönvettény-évesítéséről, melyben 1880. június 9-ikétől 1880. november 12-ig

8 mill. 320,000 márkát

hírezen nyerni kell. A 7 osztályba bontott új kötvény 87,500 sorjegy közt 45,200 nyerményt tartalmaz, azaz

400,000 márkával

és pedig:

1 nyer. 4 m. 250,000	4 nyer. 4 m. 8000
1 nyer. 4 m. 100,000	3 nyer. 4 m. 6000
1 nyer. 4 m. 60,000	52 nyer. 4 m. 5000
1 nyer. 4 m. 40,000	6 nyer. 4 m. 4000
2 nyer. 4 m. 30,000	68 nyer. 4 m. 3000
2 nyer. 4 m. 20,000	214 nyer. 4 m. 2000
2 nyer. 4 m. 15,000	10 nyer. 4 m. 1500
2 nyer. 4 m. 10,000	2 nyer. 4 m. 1200
12nyer. 4 m. 5000	531 nyer. 4 m. 1000
1 nyer. 4 m. 3000	673 nyer. 4 m. 500
24nyer. 4 m. 1000	950 nyer. 4 m. 300
	10,000 25150 nyer. 4 m. 198

A nyerménylvasok természetleg a hivatalosan vannak megjelölve. Ezen nagy pénzügyi vállalkozás legelsőbbi nyermény-évesítéséről, melyben 1880. június 9-ikétől 1880. november 12-ig

egy szék arányú sorj. az oszt. 3 márká- vagy 1/4-ig, az oszt. 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9, 1/10, 1/11, 1/12, 1/13, 1/14, 1/15, 1/16, 1/17, 1/18, 1/19, 1/20, 1/21, 1/22, 1/23, 1/24, 1/25, 1/26, 1/27, 1/28, 1/29, 1/30, 1/31, 1/32, 1/33, 1/34, 1/35, 1/36, 1/37, 1/38, 1/39, 1/40, 1/41, 1/42, 1/43, 1/44, 1/45, 1/46, 1/47, 1/48, 1/49, 1/50, 1/51, 1/52, 1/53, 1/54, 1/55, 1/56, 1/57, 1/58, 1/59, 1/60, 1/61, 1/62, 1/63, 1/64, 1/65, 1/66, 1/67, 1/68, 1/69, 1/70, 1/71, 1/72, 1/73, 1/74, 1/75, 1/76, 1/77, 1/78, 1/79, 1/80, 1/81, 1/82, 1/83, 1/84, 1/85, 1/86, 1/87, 1/88, 1/89, 1/90, 1/91, 1/92, 1/93, 1/94, 1/95, 1/96, 1/97, 1/98, 1/99, 1/100, 1/101, 1/102, 1/103, 1/104, 1/105, 1/106, 1/107, 1/108, 1/109, 1/110, 1/111, 1/112, 1/113, 1/114, 1/115, 1/116, 1/117, 1/118, 1/119, 1/120, 1/121, 1/122, 1/123, 1/124, 1/125, 1/126, 1/127, 1/128, 1/129, 1/130, 1/131, 1/132, 1/133, 1/134, 1/135, 1/136, 1/137, 1/138, 1/139, 1/140, 1/141, 1/142, 1/143, 1/144, 1/145, 1/146, 1/147, 1/148, 1/149, 1/150, 1/151, 1/152, 1/153, 1/154, 1/155, 1/156, 1/157, 1/158, 1/159, 1/160, 1/161, 1/162, 1/163, 1/164, 1/165, 1/166, 1/167, 1/168, 1/169, 1/170, 1/171, 1/172, 1/173, 1/174, 1/175, 1/176, 1/177, 1/178, 1/179, 1/180, 1/181, 1/182, 1/183, 1/184, 1/185, 1/186, 1/187, 1/188, 1/189, 1/190, 1/191, 1/192, 1/193, 1/194, 1/195, 1/196, 1/197, 1/198, 1/199, 1/200, 1/201, 1/202, 1/203, 1/204, 1/205, 1/206, 1/207, 1/208, 1/209, 1/210, 1/211, 1/212, 1/213, 1/214, 1/215, 1/216, 1/217, 1/218, 1/219, 1/220, 1/221, 1/222, 1/223, 1/224, 1/225, 1/226, 1/227, 1/228, 1/229, 1/230, 1/231, 1/232, 1/233, 1/234, 1/235, 1/236, 1/237, 1/238, 1/239, 1/240, 1/241, 1/242, 1/243, 1/244, 1/245, 1/246, 1/247, 1/248, 1/249, 1/250, 1/251, 1/252, 1/253, 1/254, 1/255, 1/256, 1/257, 1/258, 1/259, 1/260, 1/261, 1/262, 1/263, 1/264, 1/265, 1/266, 1/267, 1/268, 1/269, 1/270, 1/271, 1/272, 1/273, 1/274, 1/275, 1/276, 1/277, 1/278, 1/279, 1/280, 1/281, 1/282, 1/283, 1/284, 1/285, 1/286, 1/287, 1/288, 1/289, 1/290, 1/291, 1/292, 1/293, 1/294, 1/295, 1/296, 1/297, 1/298, 1/299, 1/300, 1/301, 1/302, 1/303, 1/304, 1/305, 1/306, 1/307, 1/308, 1/309, 1/310, 1/311, 1/312, 1/313, 1/314, 1/315, 1/316, 1/317, 1/318, 1/319, 1/320, 1/321, 1/322, 1/323, 1/324, 1/325, 1/326, 1/327, 1/328, 1/329, 1/330, 1/331, 1/332, 1/333, 1/334, 1/335, 1/336, 1/337, 1/338, 1/339, 1/340, 1/341, 1/342, 1/343, 1/344, 1/345, 1/346, 1/347, 1/348, 1/349, 1/350, 1/351, 1/352, 1/353, 1/354, 1/355, 1/356, 1/357, 1/358, 1/359, 1/360, 1/361, 1/362, 1/363, 1/364, 1/365, 1/366, 1/367, 1/368, 1/369, 1/370, 1/371, 1/372, 1/373, 1/374, 1/375, 1/376, 1/377, 1/378, 1/379, 1/380, 1/381, 1/382, 1/383, 1/384, 1/385, 1/386, 1/387, 1/388, 1/389, 1/390, 1/391, 1/392, 1/393, 1/394, 1/395, 1/396, 1/397, 1/398, 1/399, 1/400, 1/401, 1/402, 1/403, 1/404, 1/405, 1/406, 1/407, 1/408, 1/409, 1/410, 1/411, 1/412, 1/413, 1/414, 1/415, 1/416, 1/417, 1/418, 1/419, 1/420, 1/421, 1/422, 1/423, 1/424, 1/425, 1/426, 1/427, 1/428, 1/429, 1/430, 1/431, 1/432, 1/433, 1/434, 1/435, 1/436, 1/437, 1/438, 1/439, 1/440, 1/441, 1/442, 1/443, 1/444, 1/445, 1/446, 1/447, 1/448, 1/449, 1/450, 1/451, 1/452, 1/453, 1/454, 1/455, 1/456, 1/457, 1/458, 1/459, 1/460, 1/461, 1/462, 1/463, 1/464, 1/465, 1/466, 1/467, 1/468, 1/469, 1/470, 1/471, 1/472, 1/473, 1/474, 1/475, 1/476, 1/477, 1/478, 1/479, 1/480, 1/481, 1/482, 1/483, 1/484, 1/485, 1/486, 1/487, 1/488, 1/489, 1/490, 1/491, 1/492, 1/493, 1/494, 1/495, 1/496, 1/497, 1/498, 1/499, 1/500, 1/501, 1/502, 1/503, 1/504, 1/505, 1/506, 1/507, 1/508, 1/509, 1/510, 1/511, 1/512, 1/513, 1/514, 1/515, 1/516, 1/517, 1/518, 1/519, 1/520, 1/521, 1/522, 1/523, 1/524, 1/525, 1/526, 1/527, 1/528, 1/529, 1/530, 1/531, 1/532, 1/533, 1/534, 1/535, 1/536, 1/537, 1/538, 1/539, 1/540, 1/541, 1/542, 1/543, 1/544, 1/545, 1/546, 1/547, 1/548, 1/549, 1/550, 1/551, 1/552, 1/553, 1/554, 1/555, 1/556, 1/557, 1/558, 1/559, 1/560, 1/561, 1/562, 1/563, 1/564, 1/565, 1/566, 1/567, 1/568, 1/569, 1/570, 1/571, 1/572, 1/573, 1/574, 1/575, 1/576, 1/577, 1/578, 1/579, 1/580, 1/581, 1/582, 1/583, 1/584, 1/585, 1/586, 1/587, 1/588, 1/589, 1/590, 1/591, 1/592, 1/593, 1/594, 1/595, 1/596, 1/597, 1/598, 1/599, 1/600, 1/601, 1/602, 1/603, 1/604, 1/605, 1/606, 1/607, 1/608, 1/609, 1/610, 1/611, 1/612, 1/613, 1/614, 1/615, 1/616, 1/617, 1/618, 1/619, 1/620, 1/621, 1/622, 1/623, 1/624, 1/625, 1/626, 1/627, 1/628, 1/629, 1/630, 1/631, 1/632, 1/633, 1/634, 1/635, 1/636, 1/637, 1/638, 1/639, 1/640, 1/641, 1/642, 1/643, 1/644, 1/645, 1/646, 1/647, 1/648, 1/649, 1/650, 1/651, 1/652, 1/653, 1/654, 1/655, 1/656, 1/657, 1/658, 1/659, 1/660, 1/661, 1/662, 1/663, 1/664, 1/665, 1/666, 1/667, 1/668, 1/669, 1/670, 1/671, 1/672, 1/673, 1/674, 1/675, 1/676, 1/677, 1/678, 1/679, 1/680, 1/681, 1/682, 1/683, 1/684, 1/685, 1/686, 1/687, 1/688, 1/689, 1/690, 1/691, 1/692, 1/693, 1/694, 1/695, 1/696, 1/697, 1/698, 1/699, 1/700, 1/701, 1/702, 1/703, 1/704, 1/705, 1/706, 1/707, 1/708, 1/709, 1/710, 1/711, 1/712, 1/713, 1/714, 1/715, 1/716, 1/717, 1/718, 1/719, 1/720, 1/721, 1/722, 1/723, 1/724, 1/725, 1/726, 1/727, 1/728, 1/729, 1/730, 1/731, 1/732, 1/733, 1/734, 1/735, 1/736, 1/737, 1/738, 1/739, 1/740, 1/741, 1/742, 1/743, 1/744, 1/745, 1/746, 1/747, 1/748, 1/749, 1/750, 1/751, 1/752, 1/753, 1/754, 1/755, 1/756, 1/757, 1/758, 1/759, 1/760, 1/761, 1/762, 1/763, 1/764, 1/765, 1/766, 1/767, 1/768, 1/769, 1/770, 1/771, 1/772, 1/773, 1/774, 1/775, 1/776, 1/777, 1/778, 1/779, 1/780, 1/781, 1/782, 1/783, 1/784, 1/785, 1/786, 1/787, 1/788, 1/789, 1/790, 1/791, 1/792, 1/793, 1/794, 1/795, 1/796, 1/797, 1/798, 1/799, 1/800, 1/801, 1/802, 1/803, 1/804, 1/805, 1/806, 1/807, 1/808, 1/809, 1/810, 1/811, 1/812, 1/813, 1/814, 1/815, 1/816, 1/817, 1/818, 1/819, 1/820, 1/821, 1/822, 1/823, 1/824, 1/825, 1/826, 1/827, 1/828, 1/829, 1/830, 1/831, 1/832, 1/833, 1/834, 1/835, 1/836, 1/837, 1/838, 1/839, 1/840, 1/841, 1/842, 1/843, 1/844, 1/845, 1/846, 1/847, 1/848, 1/849, 1/850, 1/851, 1/852, 1/853, 1/854, 1/855, 1/856, 1/857, 1/858, 1/859, 1/860, 1/861, 1/862, 1/863, 1/864, 1/865, 1/866, 1/867, 1/868, 1/869, 1/870, 1/871, 1/872, 1/873, 1/874, 1/875, 1/876, 1/877, 1/878, 1/879, 1/880, 1/881, 1/882, 1/883, 1/884, 1/885, 1/886, 1/887, 1/888, 1/889, 1/890, 1/891, 1/892, 1/893, 1/894, 1/895, 1/896, 1/897, 1/898, 1/899, 1/900, 1/901, 1/902, 1/903, 1/904, 1/905, 1/906, 1/907, 1/908, 1/909, 1/910, 1/911, 1/912, 1/913, 1/914, 1/915, 1/916, 1/917, 1/918, 1/919, 1/920, 1/921, 1/922, 1/923, 1/924, 1/925, 1/926, 1/927, 1/928, 1/929, 1/930, 1/931, 1/932, 1/933, 1/934, 1/935, 1/936, 1/937, 1/938, 1/939, 1/940, 1/941, 1/942, 1/943, 1/944, 1/945, 1/946, 1/947, 1/948, 1/949, 1/950, 1/951, 1/952, 1/953, 1/954, 1/955, 1/956, 1/957, 1/958, 1/959, 1/960, 1/961, 1/962, 1/963, 1/964, 1/965, 1/966, 1/967, 1/968, 1/969, 1/970, 1/971, 1/972, 1/973, 1/974, 1/975, 1/976, 1/977, 1/978, 1/979, 1/980, 1/981, 1/982, 1/983, 1/984, 1/985, 1/986, 1/987, 1/988, 1/989, 1/990, 1/991, 1/992, 1/993, 1/994, 1/995, 1/996, 1/997, 1/998, 1/999, 1/1000, 1/1001, 1/1002, 1/1003, 1/1004, 1/1005, 1/1006, 1/1007, 1/1008, 1/1009, 1/1010, 1/1011, 1/1012, 1/1013, 1/1014, 1/1015, 1/1016, 1/1017, 1/1018, 1/1019, 1/1020, 1/1021, 1/1022, 1/1023, 1/1024, 1/1025, 1/1026, 1/1027, 1/1028, 1/1029, 1/1030, 1/1031, 1/1032, 1/1033, 1/1034, 1/1035, 1/1036, 1/1037, 1/1038, 1/1039, 1/1040, 1/1041, 1/1042, 1/1043, 1/1044, 1/1045, 1/1046, 1/1047, 1/1048, 1/1049, 1/1050, 1/1051, 1/1052, 1/1053, 1/1054, 1/1055, 1/1056, 1/1057, 1/1058, 1/1059, 1/1060, 1/1061, 1/1062, 1/1063, 1/1064, 1/1065, 1/1066, 1/1067, 1/1068, 1/1069, 1/1070, 1/1071, 1/1072, 1/1073, 1/1074, 1/1075, 1/1076, 1/1077, 1/1078, 1/1079, 1/1080, 1/1081, 1/1082, 1/1083, 1/1084, 1/1085, 1/1086, 1/1087, 1/1088, 1/1089, 1/1090, 1/1091, 1/1092, 1/1093, 1/1094, 1/1095, 1/1096, 1/1097, 1/1098, 1/1099, 1/1100,

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TOBB MÁS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

22. szám.

Nagy-Kanizsa szerdán, 1880. május 26-én.

VII. évfolyam.

A közjólétéről.

Adjátok kezemből az emberi szenvedélyeket — mondá Bentham — adjátok kezembe az örömeiket, és fájdalmakat, a szerelmet és gyűlöletet, és én valószínű fogom e földön az eszményi életet. Nem csupán az igazságot, de a nemeslelkűséget, a honszerelmet és minden erényt máz az emberi kebel előtt szent, teljes fenégségben aláhözöm e földre.

Bentham egy örökké tartó béke által vélte felvirulandónak a nemzetek jólétét; magát az eszményi életet is csupán azért óhajtá e földre varázsolni, hogy itt a közjólétet mozdítsa elő, és annyira szíven hordá ezt, hogy saját testét is, mert általa az emberi nemnek vélt hasznát nyújtani, halála után boncztatni műtétre ajánlotta fel.

E válaszfalak lerontását sürgették a kölcsönös felebaráti szeretetet ajánlottak mindnyájan, a kik nemzetük vagy az emberi nem jólétét óhajták, Krisztus óta; és csak akkor voltak nagyok és erősek a nemzetek, midőn ezen falak ön-ostályai vagy a rokonos nemzetek közt meggyöngültek. Legnagyobb és leghatalmasabb volt a german nemzet, midőn ama 71 nemzetség (27 Ingávon, 24 Istávon 20 Hermon stb.) Nagy Károly ideje alatt egybeolvadt, sokkal nagyobb mint a mai császárság korában, melyet a fegyveres béke velünk együtt máholnap tönkre tesz. Nagy a francia nemzet az óta, midőn a frank, gallus, celta, norman stb. népfajok válaszfalai elkorhadtak. Nagy és hatalmas az angol csupán az óta, midőn Anglia, Skócia és Hibernia tarka népei egybeolvadtak, így az olasz is a régen hatalmas Romával. Nagy és hatalmas volt a magyar nemzet, midőn a 108 nemzetség mint egy test, és egy lélek járta be Európát, hogy megrázkódtassa.

Még nem értük el ugyan az általános és örökös békét, de másrészt nincs is szükségünk az erők olyatén mérközésére, mely a nemzetek küzdelmeinek történetét képezi.

Nem fenyeget most török és tatár, mert ezeket gyávaaságunkkal átengedtük a muszka oriasnak, mely össze roskad saját képzelt nagysága alatt, által engedték a berlini jegyzőkönyveknek, melyeket aláírt ugyan a diplomácia, de egy ismeretlen kéz, konferenciázás nélkül is széjjel téphet, — de táplálunk egy hatalmasabb ellenséget önkéblünkben: a szenvedélyeket és vágyakat, melylyel a közjólétért eszünk. Nagyobb s hatalmasabb ellenünk ez az említett ellenség, ez pedig az anyagi és szellemi jobblét utáni céltalan sóvárgás. Nagy küzdelmeket idéz elő most ez . . .

Küzdenünk kell a természet erőivel, mesterséges eszközöket alkalmaznak ennek legyőzésére. Harczolunk kell szüntelen anyánkkal a földdel, mely magába rejti a természet legbecesebb erőit. Fél kell hasznunk ennek keblét, hogy kiaknázhassuk kincseit. És midőn egy-egy diadalt nyertünk anyagi jobblétünk előmozdítása terén, újabb és még melegebb csatára szólítatunk, melyet szellemi jobblétünkért kell küzdenünk. Csak így eléghetjük ki magasra törő szenvedélyeinket.

Nagy csatátér ez, nagyobb mint a harcok mezeje, mert végtelen. Mint a harcztéren ugy e téren is, egy testtel s lélekkel kell mozognia s előre haladni egy nemzetnek. Mint ott, ugy itt is nyaktörő akadályok ama válaszfalak, melyek egy nemzetet darabokra osztanak. Mint ott, ugy itt is elől kell menni a hatalmasoknak, hogy nyomaikba tudulván a tömegnek, erősbítésék lépteiket míg viszont ők világosságot és melegséget nyernak segélyükért. —

Nagy harcot kell küzdeni nemzetünknek most, a jólét terén, hogy ne maradjon távol a nagy világ művelt népeitől, hogy nagygyá lehessen most, mint — nagy volt a harcok mezején egykor. —

Amde sokkal inkább szagatottabb, mintsem egy testnek és egy léleknek mondhatók. Annyi darabra szakadt az egész, amennyi osztályt kijelölhetünk tár-

sas életében ezért gyenge lassu és tévete haladása.

Örömeit menne itt a tömeg most is azok után, kiket egykor a harcztéren követett, de erősb válaszfal környezi ezeket most, mint bármikor. Csekély s dicséretes kivétellel nem a vezetés, de az elkülönzés elvük, s így példaadás helyett mindinkább csak oly fény szerepet játszanak, melyet a gyengék ha követnek, elbúknak.

Örömeit emelnék azokat, kik világosságot nyújtanak, vállalkra az alsóbb osztályok most is, mint egykor, hogy egy test és egy lélekkel haladjunk elő a jólét s műveltség terén. — De a válaszfal távol tartanak minden oda törekvőt; „kiki önmagáért” mondják a bennlevők, s nem épen a jólét és műveltség különös előmozdítására fordítják azok eszközeiket.

Visszavonulnak tehát a tényező erők, melyek egymást segíyezhetnék; téspe vagy működik „kiki magáért” ugy, mint lehet. Távol maradtunk azon nagyságtól, mely a jólét és műveltség, és nem ok nélkül sohajtunk fel Benthammal:

Adjátok kezünkbe az emberi szenvedélyeket és valóitni fogjuk általuk a közjólétet.

Természetesen a közjólét eme kulcsa, nem adatik halandó kezekbe, de vétkeznek, ha megszűnnék bizni s remélni a szenvedélyek kellő irányulásában, nehéz csupán a kezdeményezés.

Nem hiányzanak a példák, a kezdeményezők, s egyik lépés a másikat, egyik példa a másikat vonja maga után.

Messze vagyunk ugyan még célunktól, de nagy előlépéseket tettünk, szagatott állapotunkban is haladunk a művelődés terén, és mert jelenkorunk jel-szava a közjólét előmozdítása, hinnünk kell, hogy már egyszer leomlanak ama válaszfal is, melyek a társadalom osztályai közt emelkedve, korlátolják egyetemese előhaladásunkat. — Hinnünk kell, hogy a kor szavát figyelembe vevén az illetők, valósuland a kölcsönös méltánylat, melyet Krisztus, és Krisztus óta valaki

csak nemzete vagy az emberi nem jólétét óhajtá, ennek főtényezőjéül ismerte fel. —

Rády János.

Fővárosi levél.

[Széchenyi nap. — Akadémiai nagy gyűlés. — Szobrászat. —]
Budapest, 1880 május 28-án.

A fővárosnak, a nemzetnek ma nagy napja volt, az ön megtisztelés napja. A legnagyobb magyarnak emlékszóbrát leplezték le. — Az Engel József által tervezett remek mű, a boldogult által alapított Akadémia előtt áll, s mint egy a lánchidra néz, mely szintén egyike az ő nagyszerű alkotásainak. Hetek óta folytak a készülődések és az eredmény, a benyomás valóban méltó is volt minden fáradozáshoz és áldozathoz. Az ünnepélyt megelőzőleg az Akadémia évi gyűlést tartott, s mint a múlt évben néhai nagy emlékü elnökének, Bárd Eötvös Józsefnek, úgy ma felejthetetlen megalapítójának, — a dicső Széchenyinek emlékszóbrát leleplezéséhez sietett. Már 6 órakor óriási néptömeg hullámszott a díszesen fellobogózott Ferencz-József-terén. Mindenki az Akadémia kapuja felé tolongott bemenetet szerzendő magának a gyűlésterembe, ha kell egy pár becsületes lökés árán.

Azonban csak a jegyekkel bírók mehettek be az ülés megnyitására.

Azután az erkély és a terem földszintjének egyrésze a jegynélküli közönségnek engedtetett át. A gyűlésen, mint mindenkor a legdiszesebb közönség vett részt; különösen szép látványt nyújtottak a díszmagyar ruhás Akadémikusok. A megnyitó beszédet az elnök gr. Lónyai Menyhért tartotta, érdekesen összekapcsolván az Akadémia megalapítójának emlékünapjával az alkalmat, egyszerűen kifejtve Széchenyi működésének irányát. A megjelent beszédet követte a titkár Fraknói Vilmos jelentése az Akadémia tagjainak működéséről. Magtudjuk belőle jelesen az évi pályázatok eredményét, mely a következő. A nagy jutalmat, melyet maga az akadémia tűzött ki Arany János koszorús költőnek eposza: „Toldi szerelme” nyerte el. A mű bírátá Fraknói jelentéséből a következőben foglalható össze: „A költő e művében a Toldi-trilógia középső részét írta meg s így az egész trilógiát befejezte. A míg a trilógia első részét a tárgy természetéhez képest bizonyos ifju márság, egyszerű bonyodalom, bár mesteri jellemrajz tüntetik ki; amíg az utolsó résznek szintén egyszerű bonyodalommal egész hang és humor ömlik el, amely oly jól illik a hanyatló Toldihoz; addig a második részben a maga teljes férfirejében lép fel Toldy, a sten-

A „Zala” tárczája.

Dalok.

Rédey István-tól

Sohasem hittem . . . . .

Sohasem hittem, hogy két kicsi Nefel-jónok bokrába,
Megtérjen a szerelemnek
Végtelen nagy világa;

Sohasem hittem, és most ime
Valóságban szemlélem,
Ezt a végtelen világot
Kis angyalom szemében.

Gond.

Gonddal alszom el,
Gonddal ébredek,
Gond győtri álmat,
Ébrenlétemet;
S egész éjtem egy
Mála gondból áll:
Oszlaid el te azt
Édes kis leány

Egy boldog álom . . . . .

Egy boldog álom a szerelem,
Lélekem tehát lefektetem;
Majd éringatja az édes álom őt,
Miként dajka a kisded csecsemőt.
S hova fektetném le én lelkemet
Máshová, mint édes kedvesemnek
Kébelébe, hol a szerelemnek
Bürodsalma van?

A tanár és védencei.

Röviden.

Ira: Flygare-Carlén Emilia.

Fordította:

FRIEDMANN ALAJOS.

VI.

A kapitány reggeli látogatása. — A lecke. — Tanácskozás a mama szobájában.

(Folytatás)

„Oh most ismét képtelenséget beszélés, szólt az okosabb anya. Mint gondolhatás olyat lehetőségesnek? Azt véled, hogy eijegyzés napján, araja elő fog lépni, miként egy iskolásgyermek és beismeri, hogy oly szegény, mint a templom egere, hogy nem képes a szokásos ajándékokat megvenni? — Nem, kedvesem, olyasmit ne várjunk; bár jó volna, ha mi, mint nők, mindenről számadást nyernénk; de előre is már azt várni, az nem tartozik a dologhoz.”

Róza belátá hogy anyja époly kevéssé érti, mint Nándor és eucélogva engedékenyen válaszolt:

„Csakugyan lehet, hogy ez tálsott kívánság, azonban azáltal nem egy kellemetlenség volna kikérülhető. De mamácskám, hogyan akarod az ügyet elintézni? Valóban nem könnyű feladat: az ügyet illő módon rendezni. — Nem hoshatná a papa mindent tisztába?”

„Semmi esetre” Szólt a tanácsosné, „szót sem szabad róla tudni, hogy a kapitány ügyeibe avatkozunk; és még is szegény és bűn volna, ha tudva szegénynek nyomasszó körülményeit mint jóvszűdöbői papa, nem segíteném. Különben van némi szepbénsem, amit jobban fél nem használhatok. Szerény jelöltünk majd eljár az ügyben.”

Kértem hogy ma estére jöjjen el. Miután utasításokkal el less látva, elmeved Brennerhez, megtudja az ősség nagyságát, melyet a szög-

tárgyra kölcsönözött és azután megkérjük, hogy a dolog felül hallgasson.” Róza e szavaknál majd piros, majd halvány lett és különféle érzelmek dúltak szívében, mindegyik akarta s félténytelnyerni. Bár meg volt győződve, hogy e calkandós megbízás kivételére alkalmassabb egyén nem található, mint Mannerstedt; de nagyon kellemetlenül érinté az egész dologban az, hogy Mannerstedt oly szivesögre kéressek fel, mely a kapitány ügyeit előtte fölátárja, még pedig oly szempontból, melynek magyarázása mind Rózsa s mind Nándorra nyomasszó és utóbbira sértő is volna, ha megtudná, ki volt a szög kiváltásánál a közbenjáró. — „Legjobb anyám” válaszolá Róza, meggyőző hangon „félek, igen félek, hogy ez nem lesz oly könnyű, mint véled. Mannerstedt véleményem szerint semmikép sem alkalmas e küldetésre. . . .

„De az én véleményem szerint teljesen alkalmas” szakítá őt félbe a tanácsosné elhatározó hangon. „Sokkal becsületesebb és szölgálatrakészebb ifjú, ezen Mannerstedt; valósgos kedvensem; és szeretném tudni, mért nem volna alkalmas rá?”

„Bizonyosan alkalmas rá, kedves mamácskám, kérdést sem szenved, és megvagyok győződve, hogy M. ur elég néma és halgatag, és érdemes ily bizalomra; de azt vélem, hogy ne avatkozunk idegent ez ügybe. — Ha anyám megengedi, ugy megkísérlem, holnapig kibuvó utat találni — gondolni. — Igérje meg azonban, hogy Mannerstedt úrral nem közöl semmit, ha ma este jön.”

„Nem tudom, leányom,” szólt a tanácsosné oly kifejtéssel hangjában, mely az engedékenység és saját eszméjének megtagadása közti nehézség közt ingadozott, „nem tudom, igazad van-e ezen dologban” — tulajdonképpen a jó asszonyt bosszantotta, hogy Róza oly ügyben silense szólt, melyben inkább megvárta volna hogy anyai nagylelkűségét bámulja. Rózsáról tervemben nem találok gyöngédségben való bírányt M. eléggé jól ért e dologban ánomul eljárni.

„Jó, kedves anyám,” könyörgött Róza hízelgve és anyja kezét ajkához szorítá „hagyja anná, amit kértem; ha holnapig nem bírok valamit tervet kibuhatólni, mely azon finom kimélettél összeegyeztethető, melylyel Nándornak tartozunk, amennyiben az általunk teljesítendő szölgálat valódi értékű legyen, úgy nem bánom, hadd legyen M. is részt benne. Csak ma este ne; mert kissé jobban kell a terv után fűrkészni.

Mivel Róza oly alázatosan beszélt, a tanácsosné nagyon megindultnak érsé magát és csak ezt kérde: „Nos édes gyermekem, mit akarsz, hogy M. től kérdeszek, ha jön, mivel üfűjesege egész pompás természet teljesen halomra döntö?”

„Oh, kedves anyám,” válaszolá Róza, megkönnyebbülten és vidáman „bizonyosan sikerülni fog anyám, éles eszének más ürügyet találni a meghívásra. — A gyermekek karosoni ajándéka miatti gond elég ürügy lehet. — Mannerstedt a gyerekek barátja és szivesen segít az ilyes rendezésnél. Azonban engedje anyám, hogy szobámra menjek, mielőtt asztalhoz megyünk, szeretnék még kissé dolgozni. Nincs több nap hátra, mint legfeljebb négy és így szorgalmasan kell dolgoznom, hogy mindennel készen legyek.”

„Er-dj, angyalom,” mondá a tanácsosné és homlokon csökölte leányát. — „Anyád éles esze,” tévé hozzá önelégült mosollyal. „most is mint, egyékor tisztába hozza a dologot. — No, gondolkodni fogok, mint foglalkoztassam szerény jelöltünket.”

Ezen ígret által megnyugtatta, Róza szobájára sietett és miközben újjal szorgosan folytatták a munkát, fejében különféle terv készült, mely az ő véleménye szerint volna anyja kívánsága teljesítendő. Végre abban állapodott meg, hogy az ügyet a tanárral közlendi, mert nála sokkal jobban lesznek elrejtve titkai mint bárki másnál. — Az egész uspon át Róza gondolatai a jó tanárnál időztek; és hogy mennyiben állapodott meg e tervet illetőleg azt egy másik fejezetben fogjuk látni.

vedély és a tragikum magaslátára emelkedve. A celekvény bonyolultabb, a személyek számszámbak, a szenvedélyek erősebbek, a lelemény gazdagabb, a hang változatosabb. *As egész mű a magyar epikai költészet örök díszes marada.*

A Marczibányi mellékjuttalom" Toldy Ferenc: "A magyar költészet kései könyve" (6 kötet, 1876) című munkájának írt előszót, — mint olyannak, a mely míg egyfelől a magyar különösen a régebbi költészet ismeretének terjesztésére lényegesen befolyt: addig másfelől a magyar költők életrajzának legteljesebb és legbiztosabb gyűjteménye.

Az akadémia egy jeles munkát jutalmazva egyúttal egyelőre kossorút kíván tűzni az elhunyt szerző sírjára.

A Sámuel — díjat Halász Ignác értekezése „Ritkább és homályosabb képek” nyerte el. A szerző értekezésében azon névszóképzetek tárgyalja, melyeket a nyelvújítás újra fölélesztett noha a megérett és régi példaszók kevés száma sokszor nem igen ajánlhatta további alkalmazásukat, illetőleg fölélesztésüket; gondosan gyűjti a található példákat, nyomozza eredetüket, vajjon idegen kölcsönzések-e vagy az eredeti szókincshez számítottak. — A Nádasdy-pályázat önálló becsüléssel költeményre tüzetett ki; öt pályamunka érkezett be, melyek közül az I., II. és IV. számúak kritikán aluliak; a III. számú „Márton vitéz” tündéres elbeszélés, a szerzője nem tehetősegnélküli. Az V. számú „Szép Ilonka” legtöbb figyelmet érdemel, de vékony celekvényesálat semmi sem fűsi együvé. Hibája a társadalmi erkölcsök semmibevétele, az érséki gyönyör kiszélesítése. Az előadás, a verselés jeles gyakorlottságot tanúsít. Mindezeket összevéve a pályamunkák egyike sem érdemel jutalmat. — A Marczibányi jutalom kettős díjat Dr. Simonyi Zsigmond. „Sok kicsi sokra megy” jellegű munkája nyerte el. Tétel volt a „Költészek jelentőségének és alkalmazásának kifejtése.” — A Stokay-díjra két mű pályázott, mindkettőnek tekintbe vehető jó és rossz oldalai vannak; de az utóbbiak többségben levén, a műveket a megjutalmazás alól elejték. — A Fáy pályázat nemzetgazdasági kérdésre egy minden kritikán aluli, majdnem botrányosságig felületességet eláruló irodalmi kísérlet érkezett be. — A Lévy-féle történelmi kérdésre 2 mű érkezett be; az első még bírálatra sem érdemes a második szintén felületes munka. — A Lévy-féle nemzetgazdasági kérdésre egy mű pályázott, melynek kimerítő alaposága a egyéb jeles tulajdonai miatt a kitűzött díjat a mű szerzőjének Kilyényi Hugónak ítélték oda. A felolvasót élénk éljenzés jutalmazta. Utána következett Salamon Ferenc „Emlékezés Horváth Mihály r. tag feletti,” melyet Szász Károly r. tag olvasott fel ércezes hangjával. Salamon az emlékezésében Horváth működésének méltatása mellett a magyar történetírás jelen állapotát és történelmét adja elő. A remek beszéd rendkívüli tetszéssel fogadtattott. Utánna Lónyay sinök röviden beszélt az ülést s következett az akad. tagoknak a Széchenyi szobor elő való voullása. A menet megérkezett a kassátányra a hid előtt, melynek közepén a szobor áll; annak előtt József főherceg sátora volt, melyben Klotild főhercegnő, Koburg hercege és neje Luiza hercegnő ültek. A sátor előtt helyet foglaltak Széchenyi fia: Béla, az ázsiai utazó, és Ödön a pasa, kik szombaton reggel érkeztek a fővárosba, s minden oldalról élénk ovációk tárgyai. Az ünneplés énekkel kezdődött, melynek végétől a lepel lehullott a szoborról s most Pulszky Ferenc a szobor bizottság elnöke lépett elő, hogy rövid, de velős szavakban esetselje Széchenyi életét; műveire, az Akademiára, lánczidra, gőzhajósásra, különböző egyesületekre utalt, melyek

mind megannyian neki köszönik létüket. Felemlíté végül fiainak érdemeit, kik apjuk példáját követték, s hasznuknak a külföld előtt szereznek tiszteletet és becsületet. Beszéde végén kívánja, hogy a basa egy viruljon, mint azt Széchenyi akarta.

Végül Engel Józsefet, mint a mű megalkotóját életette, mi élénk visszhangot lelt a közönség harsány éljenzésében. Ennek utána Báth polgármester a város nevében átvette a szobort rövid lelkesítő szavak kíséretében. Es követ: a Nagy Imre által nemcsak páthossal szavalt költemény: „Széchenyi emlékezete.” — A r a n y J á n o s t ó l. Tapsvihar jutalmazta a művészt s az énekkar ráközdte a szózatot, melyet vele együtt az egész közönség énekelte végig. Es alatt távoztak a kir. család tagjai, s az ünneplés, mely mint mondtam, oly lélekemelő volt, véget ért. Most marad előbb időnk a szobort és az azt dustan környező kossorukat megtekinteni. A kossoruk között kitűnt József főhercege Koburg hercege, a fővárosi, Akademiáé, a megyéé is gyönyörű kossorukat küldöttek, jelesen Zalamegye, Sopron, Pest, Szolnok, stb.; azonkívül valamennyi fővárosi, sőt több vidéki egyesület. A szobor maga monumentális, inkább szoborcsoportusulat. A 28 lábú vöröses és fehér pettyekkel tarkásított talapzaton emelkedik a 17 lábnyi impozáns alak.

A szobor remek, mondhatni epochális; s az fogja ezt annál inkább méltatni, aki ismeri annak történetét, aki tudja, mily előítéletekkel ellenszenvvel kellett alkotójának, Engelenek megbücsülni, s hogy csak Pulszky Ferenc és b. Eötvös József nemes fáradozásának sikerült Engelt tervét keresztül vinni a bizottságban. Most látszik annak eredménye. Aki Széchenyit sohasem látta, a szoborról magának képet szerezhet annak vonásairól, azon kifejezéstőljes szemekről, és erőlyesen tartott kéarról, melyek egyrészt a nagy szónokot, de másrészt a gyengéd, érső hazafi jellemlik. Egyik keze kardján nyugszik, a másik kinyújtott és iratkereset tart.

A szobor négy aszöglötének mindegyikén egy-egy mythikus allegorialis alak ül, melyeknek ábrázolásában különös tehetőséget árult el Engel József. Az első sarkon Neptun ül, ki a gősházás képviselője, mely Széchenyi intésénye, figyelmet érdemel annak feje, erőteljes melle s a szemek tartása. A második Minerva, mint a tudomány képviselője, melynek Széchenyi az Akadémia megalapításával szolgált. Az erőteljes női alak minden része közelebb megfigyelésre méltó. Remek alkotás az esztendő következő Vulkan, ki az ipar képviselője. Mely költői felfogásról tanuskodik az utolsó Ceres szobra, melyben a női gyengédséget és a szende, áldásterjesztő földművelés-igényességét rögtön fel lehet ismerüi. A szobornak a Dorottya-utca felé néző részén e szavak olvashatók:

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

A másik az Akadémia felé terjedő részén e szavak olvashatók.

EMELTE HALÁSZ NEMZETE MDCCCLXXX.

A szobor tehát áll, hogy hirdesse az utódoknak Széchenyi nagyságát; hogy azok is, kik nem élvették ama szerencsét őt életében láthatni, gyönyörködhessenek nemes, vonásaiban. A szobor szemléleténél mi is csak azt kívánhatjuk, adjon az Ég minél több ily hazafit a honnak, s hogy Magyarország úgy erősödjék, amint azt e szavakban mondá: „Magyarország nem vo lt, ha nem lesz!” Úgy legyen!

Halász Frigyes.

Álhazafiság, — álhumanismus.

(Leleplezés a szent-gróthi ír. hitközségről.)

Annak kiegészítésül, mit több ízben s több megyei és fővárosi lapban a szent-gróthi tisz. levelező Békefi Elek ur a czimben nevezett ír. hitközségnek tanítójáváli elbánsásáról a nyilvánosságra hozott: alkalmat veszek én is mint

Egy tudós naplója.

Költi: RÓNAY IZIDOR.

(Folytatás.)

Egy szabad kerek térre jutottunk, hol kis papír lámpácskák és gyertyák szines üvegartókban égtek. Középen állott egy fehér sátor fehérs és piros bengáli fényben tündöklött mint egy tündér palota. Váratlanul pompás rakéta szállottak fel, számtalan csillagra szakadtak. A jó kis városiak ámultan bámultak s tűnényre est meg őik sohasem látta, sőt még a nagyvárosi művek postamasterné is megvallotta, hogy életében ő még ilyesmit nem látott egy ünneplik meg nálunk a szüretet, monda Sándor, de őnök megigérték hogy segítik fognak, tehát rajta — kizasson, süsse el a pistolyt! így, és egy pompás rajka szállott fel a légből.

Az urak és hölgyek nem hagyták maguknak késszer mondani, busgolkodni a rajka és bekalódszásban; és egész erdő visszhangzott a sok dördülés és kacagástól. A sátorban szálló és must állott.

Es csután hangzott az öreg szüess és két leányának széje és gyorsan keringtek a párok a kis teregen.

Csak egyszer táncolt Sándor Adellel, de mint sorozta őt magához, mint nézett rá sőtét emésztő szemével. Csak most érttem át e tekintetet, akkor vakasággal voltam büntetve, sőt még midőn Adel haláláspádnan resketve ismét bosszám visszattért és göröcsben karomat megragadta, majdnem elhaló hangon rebegé... Védalmess Jenő, — irtosom sosemitől és mégis érszem, ha nem volnál körülöttem, körülhállva sőtét ssemeivel mint a többi leányokat, tekintete érsék-telen tehetetlenül teuss, mint a kigyó a madárkát; hanem tudod meghalnék, mielőtt e kigyó elyalhatna. Oh én vak, eszméletlen balga, — — —

szintén éber figyeld — eszen tudósítást írni. Ne bárha némileg ismétlésekbe essem is, tisztelettel appellálók a tanügybaráti érzelmeinek már több ízben szép jelet adott szerkesztő ur szíveskedésére a kösület illetőleg; annyival inkább is mert tiszába vagyok a sajtó hivatalával melynek magasztos földata: bátran kimondani az igazat és őrt állani a viszályok ellen; annyival inkább is végül, mert meggyőződésem és felfogásom szerint az illető tanító ügye egyszerűsággal a tanügy, a tanítók ügyének tekinthető.

Fellásadt a vér az emberbaráti érzelmeiktől áthatott kebelben, látva hogy az üldözésben minő odaadó és önfeláldozó terékénység képes a sértett bülsésség kitérjen s mint képes magát minden nehezebb érzelmeiktől kivetköztetni. A sz. sat. gróthi ír. hitközség (mint már e lapokban is elmondottam) helyesnek találva őseitől öröklött ama rögszmet, hogy: „szidó-tanító és véglegeség” — két, esze nem egyetelhető fogalom: a jelenlegi tanítójának Spitzer Ignáznak mult évben — felmondott.

De mivel a tanító, a ki egyedüli keresményére utalt családos ember s akinek szerény jövedelme nem igen engedi a költészes ide-oda való hurcolkodást a végül a ki maga sem érskedvet valóságos Ahaaverésűs válni, a nem törvszerinti felmondást egyszerűen nullificálva, állásában továbbra is megmaradt: a hitközségnek egyik retentó befolyást képsztő tagja kimondotta, miként „majd megmutatja ő — ő! — hogy a tanítónak mégis csak el kell menni.” stb. stb.

Es mivel emlegetett tanító, a fentebb kimondott — és mondója által nagy garral megappellálhatnának feltüntetett — „végés” ellenére is a helyett, hogy lóhalálban elmenekült volna, inkább továbbra is Sat.-Gróthon maradt; sőt továbbra menve merészkedett (már t. i. az ő felfogásuk szerint) illetékes helyen panaszt tere véglegesítését kérelmezni: bekövetkezett személyre nézve — a hála az égnek már rég időkől szünetelő — szidóüldözések korssak! Beborult az ég a szegény, senkinek sem vétő szidótanító felett, és caikáltak az üldözést előidézők által asórt villámok.

De a hitközségtől elhagyott és a méltatlan üldözésektől elkeseredett tanító felett vilámlóhárítóként állt és mindenhá a törvény oltalma; Az ellene kiszórt, őtet a társadalomban is lealálni törekvő intrigák s egyéb ismert fogások mint mind meg annyit törődősek a törvény által vértelős tanítótól visszapatantak, mint visszapatantak a fáradt nyúl az etéj” tartott páiszoról.

Számadó önhittség!

Honatyánk által alkotott s a kormányhatalom képviselője szoronás királyunk által eszen tesített törvények védik és védik a népnevelés törvses pályáján fáradozó tanítóknak jogos érdekeit s egy felekeset annyira képes tulbecsülni erejét, hogy egy alkotmányos országban alkotmányos uton hozott törvények oltalma alatt álló ártatlan tanító alaptalanul megtámadni mer?

Hogy e sértett önhittség, helyesebben az Aesopus mesebeli békájához hasonló feltuvalkodott tehetetlenség, már nem is lát tisztán és hogy a megortott elkapatottaz a megfektezt uralokodhatnáság mily végletekig erőlködik: tanusítja azon panaszkerényűknek benyujtása, melylyel legutóbb szaporiták Zalamegye tekint. közig. bizottságának munkáját Kérelmezo volt eme vádlévélben nem kevesebb mint tanítójok elleni fegyelmi vizsgálat indítása s annak alapján állásatól elmozdítása, addig is azonban hivatalától való rögtönli felfüggesztése.!) Vádolva van ebben a szegény tanító minden tarkábnál tarkább és a legnagyobb részben egészen légből kapott, minden valóságot nélkülöz állításokkal: találóbbnál találóbbnak lenni akaró elmecsücsködő kösmondások és hasonlatokban gazdag (de persze érvben annyival szegényebb!) kérvényükben kifejtik ab inter alia hogy nevezett tanítónak tanítási rendszeré olyan mint a „régikohás puska” lehet ugyan vele lóni de csálba — soha!... Már engedelmet kérek az ő almosdításiránti kérelmeik illete megálgalmak még a hasonlatul felhosszot régi kohás, vulgo tüköves puskanál is roszsabbak mert szerintök avval ha ugyan csálba nem

még most is azt gondolám, hogy Adel léasa hevültsége e gyors táncstól van, és igyekezőn őt vigasztalni, kérttem, vigasztalja magát az én kedvemért. Szomorru mosolylyal nésett fel hozzám oly szemekkel, mint egy haldokló ósike, mely védelmet kér.

Oh hány eszesszer nyilalta át e tekintet szívemet... akkor barátságosan mosolygék neki, mint egy esztelenül félséms gyermekhez.

Oh mint tetszett a szegény kis városiaknak s mint kérék, hogy jövöre újra jöjjön el... késő este egy hosszú ujongó és éneklő menet vonult a homályos erdőn keresztül át a városka felé.

Es a következő évben újra eljött Alex báró ur, a kis városkába, a keleti tenger mellé. Es ismét ünnepelelt a dió szüret a szép erdőben, s a táncos ur egyszerű poharával nagyott ütött az asztalra és pompás toasztot mondott az ifju párra. Sándor báró ur és leányom Adel éljenek sokáig s újra sokáig, és a poharak csengtek, s volt szüenni nem akaró vidámság és jó kedv. De a menyasszony a szép ifju, oly annyira irigyelt menyasszony oly sápadt volt, oly halál-sápadt, miutna már a sirban feküdnék... Mert talán a szegény, magános öreg asszonyra gondolt, ki majdnem kisírta ssemeit egyetlen, kedves elvessett fiáért, ki egyetlen gyámola és vigaszt volt, csak erre gondolt? talán a fiatal sápadt, sőtét foglgyra is gondolt ki a kőpenkni nedves hideg kasszatakban eszevedett, kinek nem voltak könyei s ki keserűen kacagva elmondá a falának a latin mondatot... astán örüiten felkiáltott: Tertia mors est! igen most érte meg es örületeseljes szavak értelmét. Ő a néplásító, a feiségésért, ma ama pompás dió szüret érsforduló napján, ott van a hazánál! Haza? egy halottnak egy élve eltemetettnek niusszus bona, csak az a tiszekét négysség lábnyi föld, melyet a néplásítóól sem tagadnak meg...

is, de — lóni lehet; mig az ő eljárásuk már csak annyival inkább sem és absolute nem sültet el, sőt mindig csütörtököt mond, mert jelen esetben is a nevezett kérvényél érdektársai nevében beadól irt Steiner D. Ignác — a tanítók e valódi ellensége — nem is az iskolászók jelölke s nem tanköteles gyermekkel bíró szülő. Így hát az első pillanatra is kitűnik hogy eljárást törvényt respektálni nem ársó, határozatba bele nem nyugzó, perlekedési vizskategben találja szomorru magyarisatát.

Vano nunc ad fortissimam rem; A kérvény beadása által nevezett tanító ellen irányosott méltatlan nyugtalanság még tehetőtettya következő elkátsas esettel, melyet jellemletes voltánál fogva érintetlenül nem hagyhatok.

Közelebb Z.-Egerszegeen — volt Sat-Gróth mrváros egy küldöttsége, mely bizonyos ügyben megyei főispánunk Ől miganál szerencsés volt kihallgatást nyerkelni. A küldöttségi tagok egyikől névszerint Luckenbacher Samuel urból egyszerűsággal a sz. sat. gróthi ír. hitközségének egyik fiatal tagja, főispán ur, mint ki leírassom tárgyát képsztő szidó-tanító üldözés ügyében beadott panaszkerényűröl tudomásul irt, mint hivsem a szaklatot tanító iránti emberbaráti érselemből annak ügyében néhány kérdést tenni kegyeskedett. No hisz előrkéséttnek látá jelen közlemény elején idétfel közsztő a tanító tiltávolítására vonatkozó személyi végészt hosó fen-tebb nevezett küldöttségi tag az alkalmat; s a mikor véleménye szerint tanítójuk nyakára követ akaszthat s a tenger mélységes tenekére buktalathatja. Nem is késett azt fölszámolni; azonban elragadtatása felettéte vele, hogy a szent és e sérthetlen személyű felséges királyunk képviselőjéhez van szerencsése szavait intézhetni, kihen csak igen válogatott és a legmagasabb műveltség értelményben teljes tisztelettel tanúsító szavakat lehet és szabad bárkinek is, anél inkább ő neki intésni, ki másokat az ő magas műveltségéről annyira szesert és oly kirívó módon óhaj meggyőzni és ebből kifolyólag tiszteletet és populáritást annektálni! Mondom, feledni lássák azt mert elmondott szavaiban többek közt — értve a tanítót — eszen szókat mondá! „Es az ember örült... igen! — valóságos örült!” „Ott veszedelem van”....

Minő meggondolatlanság főispán ur ő mltga előit azt nyilvánítani, hogy az az ember, kinek Sat. Gróth mrv. előjárósága ép abban az időben egy bizonyítványt állított ki, melyben kifogástalan élete tanusítottik: — örült! Hisz e bizonyítványt a szaklatot tanító az ellene beadott panaszkerényre nyujtott védíratához csatolta.

Mármost itéljen a nagy közönség nem a szellemi műveltség állovagyn s az, ő a meggondolatlan heves indulatú fiatal ember, ki e nyilatkozatlan átal a tanítót és városa előjáróságtól sérté meg nemcsak — hanem másodsor még saját maga és hitközsége fejére mondja ki az ítéletet; mert csakugy hozzátelődleg legyen mondva, de természetesen nem megevedve, hogy: ha nevezett tanító örült, ugy akkor (mert hogy nem Sat. Gróthon örült meg annyit áll) ergo: szerződött hitközség örült meg fogadott fel. — Neude szives olvasó a kibottott kő ez esetben is a saját fejükre esnek vissza, mint kik oly korlátolt Lavaterék és psychologusok voltak, hogy a jámbort nem tudják fölsimerüni.

E képnél befejsem cikkemet azon kijelentéssel, hogy jobb érszél s magukat a tanító vádászattól távol iraelitáltak szivesen kivessom s fölmentem a vád alól; végül hogy, cikkemért bárha álnév alá bujtam is, a felelőséget magamra vállalom.

Ifju Zalai István.*

*) Mélyen fájlaljuk, hogy korunkban még ilyen vadakat kell emelni a sajtónak, mikor a népnevelés szükségessége általánosán el van ismerve, s a község tudhatná, hogy nem az iskola előnya, ha minduntalan más tanító állittatik be. Csakkiró ur azonban úgy látszik, hogy eltalálta a nyitját, mikor a „véglegesítésű” való idegenkedést említette az üldözés okául. Összintén óhajjuk, hogy eszen odiosus ügy végre valahára békésen elintéztessék. Szerk.

Oh mily szépnék kell a hazának lenni!... Őn csodálkozva, — tartoskodón néz rédm ifju barátom, én néplásító, felségésért. En kitől és egy eszt nem halott politikáról. En ki inkább foglalkoztam köseteim és növényeimmel, mint emberekkel, egy szessekküvő? Oh! akkor minden lehetséges volt, akkor midőn a bírő urak érdemeiket találásuk abban, parforce — ujításokat tartani, és abban ventre a terre magukat kimulatni, az angol rókavadászattoknál. En azonban önök még azt is el akarom bessenüni.

Esen szó „díszesedés” melyet én előbb említett, midőn a keleti tenger mellett lakó hon-társainak élvezeteit leírni akará, — mint egy földrengés renditit á kblem minden elsárt érzelmi rohamait, hogy mint égő vércseppek törtek elő... Aszutan újra könyvem, s néma barátok kösött, kis házikóban a hegy tetején ülök; most nehogy évre előre bessenüni... talán e csavagés ismét kihajit, hosszú időkre a nagy ideges világba...

Sándor és én a szüenidő után nem Bonnba hanem Berlinbe utastunk. Engem a híres tanárok és az egyetemek műgyűjteményei vonzottak, Sándornak pedig otthoniatlan lón.

A tanulóé meg mindinkább viharosabb lón, egymást üssék a komor felbök. Es áldozó csütörtökön kitört majnai Frankfurtban a szerencsétlenség... talán hallották e szókat: A frankfurti atteatatum... és akkor a legborzasztóbb kifejezéseket szerelték használni, így ki is találták e szót „Demagog” s a német demagog” szó felfedését nem is jöhettek ki félelmükből. 1831 év Január hóban kitört a göttingai fölkelés, mely tulajdonképpen a tanulóé lassításából és a tanárok ablakainak betöréséből állott, kinek élén egy exaltált docens Dr. Rauschenplatt állott.

Egy maroknyi katona újra visszaváltása

VII. Borgensköld asszony kis szobájában.

Ugyan az nap este, melynek reggeli eseményeit a tanácsosné házában, vásoltuk, Borgensköld asszony, egy öreg, tiszteletreméltó asszony, szíves, jóakaró külsővel, alacsony pam-laga egyik sarkán ült, és azaz volt elfoglalva, hogy sálja kilencvenedik szakadását varrta üssze, lévén e ruhamező fiatal korától fogva, hú kísérője. Hilda leánya egy ablak előtt lévő asztal mellett ült és oly szorgalmasan irt, mint valami titkár; a szoba szerényen butorosva, de tiszta és rendezett volt, úgy hogy az egész, feltűnően kevés vagyona következtetett. Miután a nők munkája egy ideig eszendben haladott, Hilda felkelt. A növekvő aszürkület lehetlenné tette a további munkát. Néhányszor fel-alá sétált a szobában, mielatt anyja lopva tekintett rá és később-közben egy szemébe túlózó könnyűt törült ki sálja végével.

Borgensköld Hilda kitűnő szép leány volt és eszel jó szívét, nyilt őt és képsztet elmét, de egyszerűsággal bizonyos jelentékeny bülsésséget is egyesített, azon előnyökre nézve, mikkel a természet megáldotta és melyek előtte többet értek, mint a földi javak, melyekkel nem törődött és melyek nem is becsülteket által, ha az előbbiekkel nem pársultak, kivéve azonban a szépséget; mert sokkal fontosabb gondolkodáson volt, mintsem a természet s sezsélyes jatekát töltögygá tette volna — Több év óta hozzá szokott Nándor unokatestvérét szeretni. — Mióta tudta, hogy zaire van, érszta annak szerelmét; és habár Nándor formailag sohasem kérte meg adól, es mégis, nem tudta mi okból, őt tekinté jörsendőbeli szerencsése teremtőjének; mert eszesszer biztosítá őt Nándor, hogy számára földön nem létezik, mit ő vele meg nem osztana.

(Folytatás köv.)

Utjegyzetek.

Írta: Virághegyi József.
II.

Megnéstem az óriási Juno hajó belsejét mely akkor volt Bombayba indulandó, 28 nap kell még odáig. Berendezése kényelmes és islésses. Van benne kártya- és külön dohányzó-szoba orvos, gyógyszerár, pékműhely, stb. Láttam itt pompás szellemekedőket, melyeket a hajó legényeire Bombayban potom árért össze szokott vásárolni, a lathon mint keresett ritkaságot szászoros áron eladja. Láttam Bombayban készült ananász-dunostott. Van e hajón egy kis fűrészes kanarimadar, mely a „Junon” a félvilágot beutasta. Szép tapasztalatokat gyűjtöhetett.

Erdekes nézni, mikor egy nagy hajó megindul. A szájak körülveszik, incselkednek vele. Az „öreg” úri egy darabig becsüségüket, de utóvégre elszakad türelmének fonala, keréke magas hullámokat vet, s a megriasztott apróságok kitérőleg igyekeznek a part felé.

A nap égetett. A tengert vakító fény árasztotta el, kénytelen voltam a kikötőből távozni.

Hogy minden percznek lassakassam virágát, betűtem egy vendéglőbe, s egy tányér riszelevest néhány pohár sörben megfürösztöttem. A leves mellé egy csöves reszelt sajtot hoztak Brrrr!!! Jól étvágyat. Ez már olasz gastronomiát vívmány. Nem kérek belőle. Soha se lássak töltött káposztát, ha irigylem a gasztusukat.

Asztalomt ásaként lepték el a virágos ús némberek, s csöcsbecsüket áruigató szédülőgök. Erőszakoskál elem tették portékáikat. Tolskodásuk annyira felbőszített, hogy később mérgezőben valamennyire ráváltam már messziről.

Szomszágomat mindig sörrel kellett oltanom, mert Triestben egyáltalán nincs jó ivóvíz. Egészséges ugyan, de nem hideg.

Triestet egyik nevezetesebb a hajógyár. Sajnálom, hogy ünnep miatt a munkásokat nem láthattam, mert azok szüneteltek. Naponként 2200—2300 embernek ad kenyéret.

Van itt néhány egyén, kiket a „Loyd” másulat a látogatók könnyebbége végett tart, kiknek kötelességük az idegen látogatóknak mindent megmutogatni. E kötelességüket kifüggesztésével és lelkiismeretes pontossággal teljesítik. Rendes havi fizetésben részesülnek, de ha a látogató fáradságát iránti elismerését cseggő argumentokkal fejezi is ki, biztosítom, hogy nem átkozzák meg érte.

A világitó toronyba nagy fáradsággal sőt csigalépcsőzetesen juthatni fel. Hanem ha felértünk semmi okunk nincs fáradságunkat megbánni. A kilátás innen elragadó. Ha az idő derült, távcsövel Velenczét is megláthatni. A toronyór nyomott keszemb egy távcsövet, de ezt az idő vasoga sokkal jobban megrágtá, semhogy céljaink megfelelő volna. A világitótoronyból a városba távirat vezet.

A múzeum különösen tengeri állatokban dúsgazdag. A csehaltól kezdve a legparányibb tengeri pókig minden állat van itt. Láthatni mumiákat is, melyeket Miksa császár hozott Egyiptomból.

Nevezetes a hal- és madárpiacz is. Utóbbin a világ minden részéből láthatni madarakat. A majmok is itt árulják. Ez következtetésnek látszik, de mégis van logikai alapja, mert a majmok többnyire jómódúak szoktak lenni.

Ha délutánonként sétálunk a városban nem győzzük kerülgetni a hordárokat, kik a járdákon keresztül-kasul hevernek, hortyognak, s nem térnek ki előttem, mg csipdó orrával tudtukra nem adod, hogy utadban vannak. Boldog remek a teremésnek, ezek megelégszenek ilyen puha ágygal is!

Triestben mint általában a tengeri városokban a mások szebbéni illetéktelen lürkészes tiszteletré méltó mestersége széles virágzásnak örvend. De ez ott, hol annyi jöttment hazátlan munkakerülő népség, világosló iparlovag, kőborló szerencsehajász fordul meg, mint Triestben nem csoda.

Az ipar e modern ágának egyik mivelője, áthatva a birtoktegenlőség patriarhális eszméjétől, elméleti ismereteit az én szebbéni is érvényre akarta emelni, de felebarátias szándéka éberségem Soylláján hajótörést szenvedett.

Különbben ha e társadalmi fekélyt statisztikai adatok alapján összehasonlíthatnók, azt hiszem, a mi Budapestünk vajmi keveset vehetne e tekintetben Triestnek szemére.

körendet, a burschenschaftok az átkozott burschenschaftok mindennem okai... fogjuk össze ezen egyleteket, mondák az excellenciás urak. — — Minden ifjunak meg kelle a rector és Dékán előtt esküdni hogy ily egyletekbe nem keveredik. — De azért tudták eszen egyletek, ha alapja megtörtetik is, új gyökerei az „Arkadia és Germania” ismét södelnek.

Mindennap hallottak újabb és újabb elfogatásokat egyetemeken. Eszer meg ezer ifjut ragadtak ki családjaik köréből és vesették a vizsgálók fogásába. Ki hosszú haját és német kabátot viselt gyanu volt, és elfogatott. Ni azon fiatal nő ablakában levő rozsát fekete piros arany szalaggal van a karához kötve. Honnét a nőnél e felség sértő szalag? Berlinben is elkészdték a vizsgálókat és üldözések En lehetőleg legjobban visszahúzódtam a viharok elől és meg kevesebbet gondoltam valék mint Bonnban. Nagyon szorgalmas valék, hiss szerelmemért dolgoztam. A következő ősszel le akartam tenni a vizsgát Berlinben magam végkép kiképezni és szerelmemmel Adel szülői elő lépni.

Sokszor kértem Sándort és barátimat hogy beadódkiban elővigyázatokat legyenek.

Egy napon Sándor épen karácsony előtt hazámra jött. Nagy felhevültségben volt és újabb elfogatásokról beszélt a tanulóknál. Már én is a fekete könyvben állok, de atyám miatt még nem tettem intézkedéseket ellenem. Különbben — egy szívséget tehetni, kedves fia, itt van néhány írat, mely engem kompromittálta, ha nálom talánk, és is van tanulófi szalagom, őrisni fogod nekem e csomagot? te nem félhet a megvis-

As öpítletek közt leguább a Revoltal palota Nem különit, hanem belső kiállítását és berendezését illetőleg.

A palota belseje valóóságos kincsaraktár. Más- más passz fényvel van butorozva. A lépcsőket fala tükörreima márvány. Minden szoba más- más isléssel van butorozva.

Egyik khinai, másik perzsa, stb. islé. A falakat a legújabb nehén selyem földi. Szem- kápráztató, leirhatatlan pompa mindenütt.

Van itt nagyszerű péns és szoborgyj- temény, régiségár, könyvtár, képtár.

A tükörök akkorak, hogy vöröse bársonyzi- nórál át vannak buva, nehogy valaki ajtó helyett nekik menjen.

Van egy rózsacsokor carrarai márványból faragva. Minden rózsából egy kis angyalfő kukuosál. Igaz hogy remekmű, de az ára is remek, kerülvén épen hatvanezer forintba. Van egy apró mahagonfa koszácskából készített asztal, melyet egy triestri kapucinus készítet kilencz év alatt és ajándékozott a sárda nevében háálból Pasqual Revoltal bárónak, amsírt az kegyeivel elhalmozta a sárdát.

Nincz, nem lehet toll, mely csak ha ványan is, le tudná írni az itt levő eseregyéji tündörmese- beli pompát. Még a királyi paloták se mérkö- hetnek vele.

Egyik délután a kikötőben kőboroltam, hogy egy csolnakot szerezsek, melyen Miramarba evéshezek. A csolnakosok sejtették aszándéko- mat, tiszónten is megrohantak. Aszonban a ten- gert felkorbácsolta a szél, tanácsosnak tartottam kocsin menni Miramarba.

Miramare ³/₄ órányira fekszik Triesttől. A világhírű várkastély közvetlen a tengerparton emelkedik, sőt egyik része benn is van a ten- gerben. Falait szüntelenül nyaldossák a hullámok.

A várkastély termei nagyszerűek, de a Revoltal palotával nem állják ki a versenyt. A magánzóvak közönségesek, minden fölös- leges pompát nélkülöznek. Legnagyobb szász- trónterem. A falakat köröskörül a Habsburg dymastia őseinek életnagyságu arczképei díszítik. A trón mezenyestől jobbra e jellemzetes fel- irat olvasható: „Sic fortuna juvat, caveto tolli,“ baloldól pedig: „Sic fortuna juvat, caveto mergo.“

Láthatni itt egy kis kápolnát, hol a vallá- sos Miksa császár szokta naponként ájtatoskodá- sait végezni.

A képtárban van a többi közt három kép, melyek a belépő figyelmét azonnal lekötik. Egyik azon jelenetet ábrázolja, a mexikói küldöttség meghívja a szerencsétlen Miksát a tróhára; a másik látjuk fényes fogadtatását Amerikában, a harmadikon a halálítéletet olvassák fel előtte. Miksa oly nyugodtsággal hallgatja az ítéletet, milyen csak az ő ártatlan lelkében lakozhatott, mely a vallásban megtalálta legfőbb vigaszt.

A könyvtár ezreke menő kötetet tartalmaz. Itt is van egy egyén, kinek kötelessége a látogatóknak a várkastély minden zugát meg- mutatni. Jelenlétem nem lehetett ioyere, mert folyton dörögött olaszul, s tutólag mutogatta meg a tárgyakat. En azonban nem törődtem dussogásával, lassan, behatóan vizsgáltam meg mindent.

(Folytatás köv.)

Levelezés.

B.-Füred 1880 máj. 22

T. Szerkesztő ur!

A fürdők sasonja föltámadt, előbuvik hát odujából a sason dongója a fürdőudósító is. Tiutát őnt a kiszáradt kalamárba, megtisztítja tollát a pókhálótól és bemártja, és megküldi a szerkesztőknek a négyhónapra szóló ultimátumot, jelölül annak, hogy köztük a harc rögtön kezdetét vesszi.

Eugem is hát, — mivel hogy én is e dongók regementjébe tartozom s ámbátor csak olyan — södhajókás, sarga pitykés közölgény vagyok, mégis Mars uram azon előnyben részesített kollegaim fölött, hogy hasznák leggyönyörűbb fürdőhelyére küldött ki harcolni, kijelölve ellen- ségetem Szerkesztő ur tisztelt személyében s egy- szeremind kénytelen meghagyva a napi parancs- ban, hogy támányi ne merjek, mert különben el csap a regementtől. (Magjegyzendő, hogy nálunk sáncamunkát, vagy fölbőlvést büntetésképp nem alkalmasnak.)

Tehát Füred! Ez a név aligha sokszor meg nem csendül egy-egy ifju hölgy ülőben, aki a

gáltatástól, hiss te semiben sem vetélő részt, és az egész világ tudja, mely solid magoló ifju vagy.

Hanem mily hevesen mondá ezt, s mily isgattott volt! Ugy még sohasem láttam. Mindent a tanulóli elfogatásokra háritottam. Midőn elbu- csusott tőlem, kezét nyujtá, s mondá, hogy szüleishes utasik, keze reszeltett és hideg volt... s nem csókolt meg mint másszor tetta, ha vala- mely hosszab utat tett... nem tudtuk hogy e bucsu egész óltore saót. Soha többé nem látjuk egymást, és isten mentseu attól, hogy ismét találkozzam vele.

A csomagot a veszélyes iratokkal fölbont- atlanul szekrényembe tevén ismét írássta- lomboz üttem... anyámnak egy örömtelt levelet írtam, de még több volt Adélem tekintetének szánya, irám mint örülök, hogy haza utashatom a karácsony otthon töltethetem; oh mily boldog képek tünnek szemem elő, ott állottam Adella, az én Adelommal, a szülők áldásával, gyámom házában a karácsonfa előtt, láttam s gyermek- saiv boldogságát visszatükrözni a tiszta kék gyermekszemekben... Es az egész világ előt szabad volt a boldogságteljes gyermekét meg- csókolni, szép fejét simogatni s a kis fülebbe sugdosni: „kedvesem“ két év múlva isten segé- lyével saját karácsonyánk előtt állunk kedves kis doctorel aszony. A karácsony éjelen durván ébreztettem fel álomból. Kis szobám telve volt rendőrökkel, elfogtak: felségpártási gyanuból. Minden szekrényt felrántottak és motostak benne.

(Folyt. köv.)

fürdő-évadot itt szokta tölteni. Hány boldog óra, hány édes emlék itt neki a multból? De mennyi szép remény kacsint felé a jövőből? De nem kacsint hiába, mert a valóág sokkal meglepőbb, sokkal kelemesebb fog lenni, mint miadót a ru- mény mutat.

A sason ünnepélyes megnyitása, a vesz- prémi szonak nyitánya mellett f hó 16-án volt.

Az egész fürdőintézet olyan volt e napon mint egy szép léány, midőn felöltözött ünnepi ruhájába: a villák erkélyein s ablakokból szines lobogók csókolgatták az első rózsák illatáról füszeresett május levegőt. A kikötőből vígan sik- lott ki a fölipereszett „Kisfaludy“, hogy a ce- vező hullámok karjain elringassa karosnó természetű Sió-Fokra. Taracak lövészek hirdették távozását, valamint megöröszését is.

A szép idő, különösen délutánra sok látogatót vonzott a kies fürdőhelyre. Vespérem és Köves-Kála felől hátkerok és magán fogatok, míg a Balatonon a Kisfaludy-gőzös hosták a vendégeket. Ez utóbbin volt a buda-pesti könyv- kereskedőszegedek egyesülete, képviselve har- mincz s egynehánytag által, kik még ugyanaz nap Young hajóépítő ur csinos és kényelmes yaktján átvitorláztak Tihanyba.

Az állandó vendégeket, — a villa — s egyéb laktudósokat s családjaikat kivéve, — jelenleg nyolcz-tíz család képezi, köztük Mr. Gosling, a budapesti angol főconsul családja, mely f. hó 11-én érkezett meg s öt hónapig fog állandóan itt időzni.

A nevezett főconsul ur pompás vitorlás ha- jója, mely a Közép- és Adriai tengereken át direkt Angliából jött, már e hó 15-én megérke- zett Sió-Fokra, honnét kiigazittatása után, mert a vasuti utazásban kisá megsejült, asonnal át fog költözni Füredre.

Különbben is az idén sok és nevezetes ven- dégei lesznek Fürednek. Stokholmból (Svédor- szág fővárosa) egy miniszter és az odaváló an- gól konzul jelentették eddigéig magokat, Angliá- ból és Oroszországból több család; valamint a magyar arisztokrácia kiváló része is Füreden fog nyaralni.

Ideje is egyszer már, hogy főuraink Ma- gyarországon maradjanak, hol szintén föltalá- hatni mindat, a mit a külföldi fürdőkben, sőt elég tekintetben többet is. Füred például nem- csak mint mulató és gyógyhely nevezetes; ha- nem egyszeremind bir aszal is, mivel Európában kevés fürdőhely dicsekedhetik természetes szépsé- ggel. Itt van földrészünk legnagyobb tava, melyről imponás panoráma nyílik a gyönyörű szalai partokra. Itt van a pompás tihanyi felszi- gesszelés hegycsoportozataival; odább nyu- gotra barnul a fölöséges komoly Badacsony test- vére Szentgyörggyel. Ezek mellett a vidám tekintetű Sziziget hintázza árnyékát a Balaton habjaiban; míg kissé hátrább a nyájas képtl Csobánca s az ősi repkényvel vörtezett Tátika e mellett pedig mint szemérmes leánya elrejt- özve áll a kis Rezi. Es még mennyi a bizarr szépség, melyet lefesteni nem toll, hanem ecset, és pedig mesteri ecset szükséges!

Igaz hogy a mult évi magas vízállás sok veszteséget okozott Fürednek, de a veszteség és pusztítás már legnagyobb részt pótolva van. A balatoni fürdőház közepe meg a mult évben fölemeltetett fölöllel, a nyugati szárnya, mely az ujjonnan berendezett női salon-fürdőket foglalja magában, pár nap alatt szintén készen lesz; míg a keleti szárny újja alakítása jövőre marad. A balatonparti sétány föltöltése szintén lefejezetett s s a kivesszt fák és cserjék helye az ügyes fő- kertész által újra van idomítva s beültetve eser- jekkel és rózsákkal, melyek közt itt-ott a virág- ágyak szép figurái kaczerködnek.

Dankónak részben a pozsonyiakból ujjonnan, és kitünően szervezett bandája (pócsiek) junius elején érkezik meg, — ugy szintén a kitünő erőkből álló székesfehérvári színtársulat is.

Szóval kies fürdőhelyünk a jelen évad alatt, mint a kilátás van, látogatottabb lesz mint esze- lőt bármikor s hogy a vendégek u y testi mint leiki kényelemben legkisebb hiányt se szenvedje- nek: aszal Simon Zeigmond apát ur áldozatkész- sége s e tekintetben mondhatni bőkezűsége és Eszy László fürdőigazgató ur valóban meglepő ifju tevékenysége és fáradszatlan buzsalma, ele- gendőképpen gondoskodik.

Egyebekről legközelebb.

Füredi Pista.

Helyi és megyei hírek.

— A zalamegyei tanító-testület kanissai já- rási köre e hó 20-án tartá meg tavaszi közgyű- lését Magyar-Serdahelyen. Kanissa és vidéké- ről mintegy 43-an jelentek meg a gyűlésre, mely számos érdekes mozzanatban bővelkedő volt. A gyűlés röviddel 10 óra után vette kezdetét s legelőbb is szükséges adminisztratív ügyek tárgyalattak le. Gyakorlati előadás kettő volt, elméleti értekezés egy. Kis Ignác eszteregnyesi tanító egy olvasmányt kezel; Sáringer Károly pedig a földgömb ismertetéséről szóló világszem- és helyes modorra. A gyűlés befejezte után Sá- ringer Károly vendégszerető asztala gyűjtötte maga köré a megjelent néptanítókat, a lakomán M. Sserdahelyi derék és értelmes előjárósága is résztvett. Hogy ez alkalommal a felköszöntések- ben sem volt hiány, talán mondanunk sem kell, Az ősi gyűlés Kanissán less.

— Orbán napja. Ez a rettegett nap minden vossedelem nélkül mult el, sőt ép e napon oly meleg volt, mint már jó ideje nem. Az utolsó napok hidegei csak helyiely közel csipkedték meg a mélyben fekvő lapályok növényzetét, de nagyobb kárt nem tettek. Most csak az volna kívánatos, hogy vetéseink, szőlőink szépen fejlőd- jenek s jó kilátásainkat valami váratlan esemény ne tegye tönkre.

— Füredi Pista barátunk nekünk első bala- tonfüredi levelét lapunk mai számban olvashatják t. olvasóink, mint szives ígértet bírjuk, Balaton Füred minden mozzantáról híven fogja értesíteni t. olvasóinkat. — Nagyon ohajtuk e kies fürdő

prosperálását s azon reménynek adunk kifejezést hogy most már megérdemelt virágzásnak indulva azon polczra fogemelkedni a fürdők sorába, melyet méltán megérdemel. A derék fürdőigazgatónk, Eszy László ur erénytelen fáradozásainak ez less legnagyobb jutalma.

— Krób Pál ur Zalamegye 1-és tanfelügye- lője körton van, kívánjuk, hogy az érdemes tanterfűnk a megye tanügyének emelésére ki- fejtett buzsalmá óhajtott sikert eredményezzen.

(Egy rózsaszín prospektus, mely mégis zöld) Egy b.-füredi jóbarátunk egy „Penzionát tulajdo- nos Erast Mark kör- és fürdőorvos Balatonfüred” s a kizárólag ellátott prospektust küldött be hozzánk, mely a némeiből átferdített magyarságnak non plus ultrája. Ha terünk megengedné, közölük volna az egészét t. o lvasóinkn küllatására, mi az ilyen időkbén non megvetendő dolog; de mivel anyai helyünk jelenleg nincsen, kóstolól csak néhány kifejezést akarunk itt megörökíteni.

A czime ennek a prospekt” nek: „Penzionát Balaton-füred. Mindjárt az első mondat a követ- kező főcsoaságból áll: „Idejengeseűg, vérszegé- nyes, átkkoros, görvényes, gyomor és alhas szenve- dő burutos, idültlen betegült, reconvalenssna gyer- mekek vagy felnőtteknek a nagy hirben álló Bala- tonfüredi fürdőhelyről 6 percznyi távolságra;” — tovább: „A 16 hól nagyságu szőlő, amely- ben a leguábbesőbb külország fajta szőlőfűrt megterem a Balaton oldalról fölfelé folytatódik a penzionát épület erkélyéhez közel;” „Ea is pom- pás: „A kirándulás a tihanyi felszigetre, egy órányi távolságra terjedő földnyelven kocsin, vagy a Balaton vizén ügyesen felszerelt angol vitor- lás hajón a híres vizshanghoz amely chórósan a Balaton túlsó partjához átkiabált 10—15 több- hangu szavakat híven vizshangoztatja. „No még egyet: Néha még a pár mérföldnyi távolságra fekvő püspöki város Veszprém és a híres Fischer féle porcelán gyár Herend a fürdő vendégeknak meglátogatásuk által különös örömt szeresznek.”

— Zala Egerszegem megalakult a „Veres Kereszt” egylet. A tagok gyűjtésében első sorban Mihályovits Károlyndó nagysága járt el nagy buzs- galommal és meglepő eredménnyel. A május 17-én tartott közgyűlésben végbenem a választás melynek eredménye a következő: Elnök: Svastits Benóné; alelnök: Skubits Jenőné ühölgyek. jegyzők: Gözöny László és Bosolán Gyula urak; pénztárnok Dr. Mangi-Károly ur. Választmányi tagok: Handler Istvánné, Rosenberg Sándorné, Iszó Alajosné, Hollós Edegné, Fischer Miksáné, és Gráner Jakabné urhölgyek, mégis főt. és nagys. Dr. Horváth Károly apát ur. — Üdvözöljük a derék választmányt az ember- baráti működés terén és kívánunk neki sok sikert.

— Lapunk mult számának ujdonsági rova- tában a pünkösdi zenés miséről szóló közle- ményünkben tévedésből kimaradt Berecz Imre zenés és ének tanár ur neve, mint kinek szintén nagy része volt az oly sok tetészt aratott mise létrehozásában, amit itt utólag teilemlíteni kötelességünknek tartunk. ebbeli mulasztásunkat csak akkor evén észre, mikor a lap már az olvasók kezében volt.

— Rövid hírek: A kolozvári színtársulat, mely a bécsi Ring-színházban vendégszerelpe legközelebb a „Ozignány” adta elő rendkívüli sikerrel. — Zichy Ferraris Viktor gróf a gróf Károlyi Pistával vívott párbajban életveszélyesen megsebesített. — A horvát országgyűlést május 31-ára hívták össze. — Az országos magyar ipar- egyesület junius 6-án tartja meg a fővárosi város- ház nagytermében ünnepélyes közgyűlést. — Király ő felsége e hó 31-én Prágába utazik, hol híer szerint hosszabb ideig fog tartózkodni. — Je- les régészünk Dr. Römer Flóris a Sárreten ása- tásokat fog rendezni. — Dr. Ribáry Ferencz egye- temi magántanár és jeles történetirő meghalt. — A két Széchenyi gróft ünnepélyesen fogadták Budapesten. — Gróf Zichy Hermán a volt ma- gyar kanzellár, legközelebb meghalt 66 éves korában vasmegegy jakabházi birtokán. — Berka Lajos zenetársulata Londouba indult. — Aradvi- déki tanfőgyelet mult szerdán ülte meg tíz évi fennállásának ünnepét. Ez ünnepély nevezetese- vált az által hogy az egyetemen tiszteletbeli tagja Schwarz Gyula kitünő tudosunk részt vett benne és remek előadást tartott. — Zichy Antal Széche- nyi István gróf emlékszóbrának leleplezése alkal- mából az Ötvös alap javára száz forint ala- piványt tett le. —

Közgazdaság.

o Assicurazioni Generali. — Az előttünk fekvő 1879 ki zárásmadatok ületti jelentéséből a következő adatokat látjuk: a tükzár biztosítási ágazat 291,402 frt 62 kr. nyereséggel záródik, a tengeri szállítvány, biztosítási ágazat a 72 912 27 krral, míg ellenben a jégkár-biztosítási ágazatnál 80,958 frt 48 kr. veszteség mutatkozik. Az élet- biztosítás csakis 2239 frt 21 kr. szerény hasznót tüntet fel, ellenben a „tökegyedelmek” számlája a külfömbfőle tartalékok s a nyugdíjpenztár ka- matainak levonása után a 83,689 frt 29 kr. te- leteleget, vagyis 43 436 frt 5 krral többet tüntet fel, mint a mult évben. A tartalékok az 1879-ik évben 978,657 frt 21 kr. jelentékeny összeggel szaporodtak, ugy, hogy az Assicura- zioni Generali biztosítási alapja 24,165,612 frt 65 krt. tett ki. Kizemelőű, miszerint a tüzbizto- sítási osztály díjtartaléka az évi díjbevételeknek mintegy 50%-ljját teszi ki, míg ellenben az élet- biztosítási díjtartalék a biztosított tőkének mint- egy 23% -át teszi ki. Ezen számokból örömmel tapasztaljuk a kedvező vagyon állapotot s ezen honi intézet gyarapodó fejlődését, mely már kö- zel 30 évtizeden át működik hazánkban.

Felelős szerkesztő: HOFFMANN Mór.

BERGMANN
Szeplő-szappan
a seplők teljes eltávolítására,
darabja 45 kr. ért.
Nagy-Kanissán PRAGER BÉLA
21 7-
gyógyszerárban.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

tisztelettel alólirott igazgatósága ezennel jelenti, hogy Zala, Somogy, Baranya és Vas megyék részére kiterjedő hatáskörrel

N.-Kanizsán vezérügynökséget

állítván fel, annak vezetését

Gutmann S. H. urra

ruházta, kit egyszersmind a tűz-, szállítvány- és jégbiztosítási ágazatokban jogervényes biztosítási kötvények kiállítására, károk felvételére ugymint ezek azonnali kifizetésére is felhatalmazott.

Budapest, 1880. januárban.

A Magyar-francia biztosító-részvénytársaság igazgatósága:
Schweiger. Moscovitz.

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztosítási ajánlatok elfogadhatnak s a biztosítási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágosítások legkészségesebben megadhatnak.

Biztosít pedig a társaság

- a) tűzveszély és robbanás által okozott károk ellen;
- b) jégek ellen;
- c) szárazon vagy vízen szállított javak károsodása ellen;
- d) az ember életére minden ismert módozat szerint.

A Magyar-francia biztosító részvénytársaság, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millió arany forintot

tevé alapítókjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany frt

közpénzben befizettetett, a részint a főváros legelső pénzügyminiszterénél, részint pedig magyar államértékekben és eladósításokban lett elhelyezve, f. é. október 14-én tartván alakuló közgyűlést, melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választottak meg.

Választmány.

Elnök: Bittó István, ő Felsége val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztje, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Alelnökök: Báró Bánhidyi Béla, földbirtokos, orsz. képv. stb. Bpsten. Bontoux Jenő, a párisi Societé de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.

Neuwelt Armin kir. keresked. tanácsos nagykereskedő.

Lovag zápori Regenhart Ferencz, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.

Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.

Báró Tinti Károly cs. kir. kamarás, az osztrák déli vasut alelnöke, az osztrák urakháza tagja stb. Bécsben.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerőjét és az üzletvezetés élén lévő, hazánkban is nagyobbreszt ismert és köztiszteltben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garantiát nyújtott volna, mint amennyit neki a társaság, mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeerője és az élén álló egyéniségek jelene egyrészt teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitelére a méltányosság, a pontosság és a legszigorabb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészt a szakvezetés avatottsága az iránt is készséggel szolgál, hogy a társaság a díjtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel alólirott a biztosító t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból föllívja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezér-ügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy

N.-Kanizsán 1880. májusban,

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor, a magyar jelzálog-banknak igazgatója.

Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.

Lewin Jakob, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.

Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Societé de l'Union générale vezér felügyelője Párisban.

Igazgatóság.

Igazgatók: Dr. Hiller Albrecht, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben.

Kistenmacher Károly a „Hofmann József“ nagykereskedő cég főnöke Budapesten.

Schweiger Márton-kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.

Vezérigazgató: Moskovicz Lajos Budapesten.

Élén lévő, hazánkban is nagyobbreszt ismert és köztiszteltben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztosító társaság mind ez ideig, mely a biztosító közönségnek annyi garantiát nyújtott volna, mint amennyit neki a társaság, mindjárt kezdetben nyújtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeerője és az élén álló egyéniségek jelene egyrészt teljes biztosítást nyújt arra nézve, hogy a társaság üzletvitelére a méltányosság, a pontosság és a legszigorabb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészt a szakvezetés avatottsága az iránt is készséggel szolgál, hogy a társaság a díjtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

A midőn tehát tisztelettel alólirott a biztosító t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt újból föllívja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezér-ügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van, és hogy

maradván teljes tisztelettel

A Magyar-francia biztosító részvény-társaság
vezérügynöksége N.-Kanizsán.

Gutmann S. H.

SCHMID M., gépgyáros, és

MARSHALL SONS & Cmp. Lmtd. (Gainborough, Angolország.)

főügynöke Budapest, váczi-ut 72. ajánlja

Gőzmozdonyait,
Cseplőgépeit,
Orlómalmait,

legújabb szerkezet, fa, szén-, és szalma-fűtésre.

legújabb szerkezet, kettős tisztító-művel, szabaddalmazott állítható különbözőhengereket,

üzemeltetésre készülek; szabaddalmazott biztonsági bűntető kocsikkal vagy anélkül. Továbbá

száj- és fogakerekítés; száj gyártmány angol rendszerre, s minden

a mezőgazdasági szakmába vágó gépeket.

Aranyzékot és felvilágosítást nyújt: Stelmitz Mór N.-Kanizsán.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Felvilágosítással készséggel szolgál Stelmitz Mór Nagy-Kanizsán

(7451-6)

